

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı 2 Kasım 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Uğur Aydemir'in Kırıkkale Milletvekili Abdullah Öztürk ve Muğla Milletvekili Nihat Öztürk'e Komisyon üyesi seçilmeleri nedeniyle "Hoş geldiniz." dediğine ilişkin açıklaması

III.- KONU

A) GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye İhracat Kredi Bankasının (TÜRK EXIMBANK) 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Türkiye Kalkınma Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

2'nci Toplantı

2.Kasım.2016 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM KİT Komisyonu saat 11.12'de açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Uğur Aydemir, Kırıkkale Milletvekili Abdullah Öztürk ve Muğla Milletvekili Nihat Öztürk'e Komisyon üyesi seçilmeleri nedeniyle "Hoş geldiniz." dediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Türkiye İhracat Kredi Bankasının (TÜRK EXIMBANK),

Türkiye Kalkınma Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün,

Kalkınma Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin,

Arıcak Turizm ve Ticaret AŞ'nin,

2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlandı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 16.56'da toplantıya son verildi.

2 Kasım 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.12

BAŞKAN: Uğur AYDEMİR (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Ertuğrul SOYSAL (Yozgat)

SÖZCÜ: Tamer DAĞLI (Adana)

KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, kamu kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

26'ncı Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılıının 2'nci Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde sırasıyla, Türk İhracat Kredi Bankası EXIMBANK, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, tasfiye hâlinde Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi ve Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Uğur Aydemir'in Kırıkkale Milletvekili Abdullah Öztürk ve Muğla Milletvekili Nihat Öztürk'e Komisyon üyesi seçilmeleri nedeniyle "Hoş geldiniz." dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Gündemimize geçmeden önce, aramıza katılan çok değerli Komisyon üyelerimiz Abdullah Bey'e ve Nihat Bey'e hoş geldiniz diyorum, hayırlı olsun diyorum.

III.- KONU

A) GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye İhracat Kredi Bankasının (TÜRK EXIMBANK) 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Değerli üyeler, çalışmalarımıza Türk İhracat Kredi Bankasının 2013 ve 2014 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleriyle başlıyoruz.

Öncesinde, Sayın Genel Müdürden başlayarak toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, sunum yapmak üzere Sayın Genel Müdüre söz veriyorum.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonunun değerli üyeleri, Sayıştay ve kamunun değerli temsilcileri; bankamızın 2013 ve 2014 yılı denetimine ilişkin KİT Komisyonu toplantısı vesilesiyle huzurlarınızda bulunuyoruz. Şahsım ve Türk EXIMBANK adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle TÜRK EXIMBANK'ın faaliyetlerine ilişkin kısa bir sunum yapmak istiyorum.

Genel olarak TÜRK EXIMBANK hakkında bilgi vermemiz gerekiyorsa, Türk EXIMBANK 1987 yılında kuruldu. İhracatçılara, yurt dışında faaliyet gösteren müteahhitlere, döviz kazandırıcı sektörlerle biz nakdi kredi ve sigorta yani kredi sigortası, alacak sigortası sağlayan Türkiye'nin tek resmî destekli ihracat finansman kuruluşuyuz. Sermayemizin tamamı hazineye ait. Bankacılık Kanunu çerçevesinde faaliyet gösteriyoruz ve BDDK ve Sayıştayın denetimine tabiyiz. Bankamızın personel sayısı 585. İstanbul'da Genel Müdürlüğümüz bulunmakta. Onun dışında yurdun çeşitli yerlerinde şube, bölge müdürlüğü ve temsilciliklerimiz mevcut.

TÜRK EXIMBANK olarak ihracatçılarımıza hem üretim hem de satış sürecinde destek veriyoruz. Üretim sürecinde ihracata hazırlık işletme sermayesi kredisi, bu daha çok kısa vadeli, bir ihracat taahhüdüne bağlı. Dolayısıyla, ihracatçı ihracat kredisini kullandıktan sonra belli bir sürede bize bu ihracatı yaptığını belgeliyor. Yine, orta-uzun vadeli olmak üzere ihracata yönelik yatırımın finansmanını sağlıyoruz. Satış sürecinde ise, ihracatçı alıcılara mal sattığında bedeli ödenmediği takdirde -bizden sigortalı ise- biz ona ticari ve politik risklere karşı garanti sağlıyoruz ve böylece vadeli satıp yeni pazarlarda ve mevcut pazarlarda daha rekabetçi bir pozisyon almasının önünü açıyoruz. Yine, bunun dışında, yurt dışında yatırım yapan, projeler alan Türk iş adamlarına da proje finansmanı imkânı sağlıyoruz. Bunun dışında, özellikle orta-uzun vadeli mal satmak isteyen, sermaye malı satmak isteyenlere de orta-uzun vadeli finansman imkânı, alıcı kredisi yoluyla finansman imkânı sağlıyoruz.

Bir diğer en önemli kredimiz, yaklaşık yüzde 70'i Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından bize sağlanan reeskont kredisi. Bunun limiti 15 milyar dolar. Türkiye'de bizim uyguladığımız en düşük faizli kredi. Bunun yüz yirmi gün vadeli olanı LIBOR+0,50; iki yüz kırk gün vadeli olanı LIBOR+0,75; bir yıl vadeli olanı ise LIBOR+1,50. Burada biz ihracatçıya sadece ucuz kredi imkânı sağlamıyoruz, aynı zamanda Merkez Bankasında döviz rezervi biriktirmesine imkân tanıyoruz çünkü bize Türk lirası olarak verilen krediyi biz Merkez Bankasına döviz olarak ödüyoruz. Dolayısıyla Merkez Bankası da buradan döviz rezervini güçlendiriyor.

Bunun dışında sevk sonrası reeskont kredimiz var. Bu da daha ziyade KOBİ'lerde, özellikle teminat mektubu istemeden... Bizim kredilerin hemen hemen tamamı banka teminat mektubu karşılığında oluşturuluyor ama tek istisnası –bunu sonradan geliştirdik- sevk sonrası reeskont kredisi. Burada sigorta poliçesi teminat niteliğini kazanıyor. Dolayısıyla, burada özellikle KOBİ'lerimize, teminat erişimi bulamayan KOBİ'lere bir destek sağlamış oluyoruz.

Yeni geliştirilen programlar ise yurt içi sigorta programı, tabii bu da ihracatçılara yönelik. Özellikle, dünyada aslında ihracat ve yurt içi diye bir ayrım yok; kredi sigortası, alacak sigortası hem yurt içi hem yurt dışında uygulanıyor. Bizim böyle bir eksikimiz vardı, yurt içinde uygulamıyorduk ama ihracatçılarımızdan da böyle bir yoğun talep gelince yurt içi sigorta programını geliştirdik. Çünkü Türkiye'de özellikle 3 tane ana yabancı kuruluş bu alanda faaliyet gösteriyor. Böyle talep geldiği için biz yurt içi sigorta programına başladık.

Orta-uzun vadeli iskonto programımız, bu özellikle orta-uzun vadeli alıcı kredisinde; herhangi bir teminat istemeden alıcıya örneğin bir makine satılıyor, bu makineyi Türk ihracatçısı gönderiyor, biz burada beş yıl vade veriyoruz, ne ihracatçıdan ne de alıcıdan herhangi bir teminat istemiyoruz, sadece poliçe alıyoruz ve sigorta alıyoruz. Dolayısıyla, sigortada resürörde olduğu için riskin önemli bir kısmı biz orada herhangi bir teminat istemeden ama EXIMBANK'ın da riskini artırmadan ihracatçılarımıza orta-uzun vadeli iskonto programından yararlandırarak özellikle katma değeri yüksek ve sermaye malı ihracatında destek sağlıyoruz. Yine, özellikle ihracatçılarımızın yatırım yapma planları çerçevesinde, piyasanın altında, orta-uzun vadeli işletme ve yatırım kredisi imkânı sağlıyoruz. Bu yaklaşık 1 milyar

dolara erişti bizim portföyün içerisinde ve şu anda da en fazla talep gören program. Marka kredimiz ise özellikle yurt dışından marka alımlarında çok uzun vadeli ve çok düşük faizli, yarım puanla on yıl vadeli kredi verebiliyoruz. Bunun sayısı, elimizde şu anda 4-5 tane kullandırım oldu ama bunu da artırmayı hedefliyoruz.

TÜRK EXIMBANK olarak destek tutarlarına yıllar itibarıyla baktığımızda, 2009 yılında ihracatın yüzde 9'unu desteklerken bugün için yaklaşık yüzde 23'üne ulaştık. Özellikle kredi programlarımız hızla arttı. Burada da en büyük etken tabii yeni müşteriye ulaşmak. Bunu da geliştirdiğimiz pazarlama bölümümüzle sağlıyoruz. İhracatçının ayağına gitmiyorsanız ihracatçı size gelmiyor çünkü sizin geniş bir reklam ağıınız, şube ağıınız yok. Dolayısıyla, biz yoğun pazarlama yaparak, özellikle ürün tanıtımını ihracatçının ayağına giderek hızlı bir şekilde artırdık. İşte en son 2016 yılının Ekimi itibarıyla 77 milyar Türk lirası toplam destek veriyoruz, bunun yaklaşık 55 milyarı kredi olmak üzere. Dolayısıyla, yıllar içerisinde yaklaşık 5 kata yakın bir büyüme sağladık.

Risklere baktığımızda ise mevcut şu andaki riskimiz sigortada 1 milyar dolar, kredi hacminde de 17 milyar dolara ulaştık. Burada da az önceki gösterdiğimiz grafiğe paralel olarak hızlı bir artış gerçekleştirdik. Son rakamsal gelişmelere de baktığımızda bizim bütçeye koyduğumuz, eylül ayı sonu itibarıyla hedef gerçekleştirme oranımız da yüzde 100 civarında. Dolayısıyla, orada hedeflere uygun bir performansımızı devam ettiriyoruz.

Az önce bahsettiğim, daha ziyade ihracatçının ayağına giderek sağladığımız yani yeni müşteriyle sağladığımız büyümeyi de bu grafikte görebiliriz. Yıllar itibarıyla EXIMBANK desteğinden yararlanan firma sayısı hızla arttı. Yine, eylül 2016 itibarıyla, daha önce müşterimiz olmayan yaklaşık bin ilave krediden yararlanan firma sayımız, 500'e yakın da ilave sigortadan yararlanan müşteri sayımız arttı.

Sigorta hacmine baktığımızda, yaklaşık sigortalanan sevkiyat tutarımız 8 milyar dolar. Bundan 26,5 milyon dolar prim tahsil ettik. Yani, biz bu sigortayı yaklaşık binde 33 prim oranıyla yapıyoruz ki bu da aslında çok yüksek bir oran değil. Ödediğimiz tazminat yine eylül sonu itibarıyla 6 milyon dolar. Tazminat prim oranımız yüzde 18. Bu yıl geçmiş yıllara göre çok düşük seyrediyor. Kapsanan ülke sayısı da 200 civarında.

Belli başlı, özellikle yurt dışı proje kredilerinden bahsettik. Bizim en büyük kredimiz Etiyopya'da. Orada 300 milyon dolarlık bir kredi verdik. 1,7 milyar dolar demir yolu yapımı. Buna biz 300 milyonla katılmakla beraber diğer uluslararası bankalar ve eximbankların katılımıyla bu proje şu anda hızla devam ediyor, Etiyopya'da da Türkiye açısından gerçekleştirilen en büyük proje. Yine, Kongo'da uluslararası iş merkezi, Kamerun'da stadyum kompleksi yeni imzalandı. Gana'da içme suyu projemiz bitti, onu tamamladık. Yine, Senegal'de konferans merkezi, Cibuti'de de termal sondaj makinesi sattık. Gündemdeki projelerimiz Tunus'ta, Senegal'de ve yine 2 tane Senegal'de bir hal projesi. Onun dışında, özel spor kültür merkezi ve Tunus'ta da sermaye malı ihracatı. Aslında bunun dışında da projeler var, bunlar tabii gelişme aşamasında, daha imza aşamasına gelmedi.

Döviz kaynaklarımıza baktığımızda yine hızla borçlanmamız devam ediyor. Yine, bu yıl biz EXIMBANK olarak tarihimizde en büyük borçlanmayı, en yüksek borçlanmayı gerçekleştirdik. En son iki hafta önce eurobondla 500 milyon dolar borçlandık. Yine, Dünya Bankası garanti kuruluşundan onun garantisıyla 1 milyar dolara yakın borçlandık, sendikasyonumuz devam ediyor. Yani, bu yıl yaklaşık net 3 milyar dolar civarında bir borçlanma gerçekleştirdik, bunu da ihracatçılarımıza aktarıyoruz. Dolayısıyla, 2 kaynağımız var bizim temel olarak: Merkez Bankasının reeskont kaynağı, bir diğeri de uluslararası borçlanmamız. Bunlar, İslam Kalkınma Bankası, Dünya Bankası, AYB gibi çok uluslu kalkınma bankaları. Onun dışında da eurobondla çıkıyoruz. Sendikasyon ve yurt dışı bankalardan bire bir borçlanma var.

Mali yapıya baktığımızda, şu anda biz Türk bankacılık sisteminin 9’uncu büyük bankası hâline geldik. Beş yıl önce yaklaşık 18-19’uncu bankasıydık. Aktif toplamımız 59 milyar TL, dolar olarak da 20 milyar dolara geldik. Nakdi kredilerimiz bilanço bakiyesi itibarıyla baktığımızda 53 milyar TL, dolar olarak da 17 milyar dolar. Kullandırım açısından baktığımızda 47 milyar TL’lik bir kullandırımımız var, 8 milyar –az önce söyledim- sigorta hacmimiz var. Kârımız ise dokuzuncu ay itibarıyla 320 milyon. Öz kaynağımız 5 milyar TL. Yabancı kaynağımız 51 milyar TL. Dediğim gibi, bunlar reeskont ve yurt dışı borçlanmalardan oluşuyor. Onun dışında sermaye yeterliliği oranımız da yüzde 15 civarında.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Genel Müdürümüze teşekkür ediyoruz.

Şimdi, kurumun 2012 yılında gündemde kalan...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Söz talebimiz var.

BAŞKAN – Söz mü, bir saniye.

Evet, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Öncelikle yeni çalışma döneminin herkese hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Genel Müdür, doğal olarak ülkemiz bir 15 Temmuz sürecini yaşadı, 15 Temmuz süreciyle ortaya çıkan durumda açığa almalar ve görevden uzaklaştırmalar var, EXIMBANK’ta bu anlamda görevden ayrılan, uzaklaştırılan personel var mı? Açıkta personel ataması kuruma yapılıyordu, daha önce soru olarak da bunu yöneltmiştik, açıktan atama yaptığınız personelden bu durumdan etkilenip uzaklaştırılan var mı?

Ülkemizde ihracata sağladığınız destekten etkilenip de şu anda FETÖ davasında yargılanan ya da kayyum atanan ya da şirketin el değiştirmesi sonucu yapısal değişime uğrayan kuruluşlar var mı? Bu anlamda kurumun bir sorun yaşaması olası mı? İhracatçılardan, yine sizden kredi kullananlar, son beş yılda bu tür soruşturmalara uğruyorlar mı? Aktif kârlılıktaki azalmanın bu sürece etkisi olacak mı? Bunları da girişte öğrenirsek yararlı olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, soru-cevap bölümü olacak zaten.

Sayın Genel Müdürüm, sorularınızı not aldınız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şimdi, sunumla ilgili ama...

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Bizde açığa alınan personel mevcut değil. Biz de malum olduğu üzere banka teminat mektubuyla çalışıyoruz. Dolayısıyla o yönüyle kredi riski bankaların üzerinde. Bizde banka mektubu olduğu için firma ödemediği takdirde bankaya dönüyoruz, bankadan teminat mektubunu tazmin ediyoruz. Bu, kayyuma devredilen, TMSF’ye devredilen firmalarla ilgili de, TMSF’yle görüşüyoruz, zaten onlar...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Var mı bu şekilde?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Olmaz mı? Tabii ki var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Peki, onları liste olarak almamız mümkün mü?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Liste olarak verebiliriz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Liste olarak alalım.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tabii, onu da açıklayayım: Burada zaten bize mahkemeden yazı geldiği takdirde, mahkemeden yazı olduğu takdirde biz kredileri durduruyoruz ancak kayyuma devredildiğindeyse, yine TMSF’ye devredildi en son bildiğiniz üzere, TMSF’yle koordineli çalışarak istendiği takdirde oradan gelen yazılarla kredilerimizi sürdürüyoruz. Sigortalarımızı...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hangi şirketler, tutarı ne kadar, onu yazılı olarak bildirirseniz...

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tabii, yani bize mahkemeden gelen firmalarla ilgili listeyi size bildirelim Sayın Vekilim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, kurumun 2012 yılında gündemde kalan bir önerisi bulunmaktadır. Bu öneri aynı zamanda 2013 ve 2014 yılının 1 no.lu önerileriyle aynı mahiyettedir.

Öneriyi okutup birlikte işleme alacağız.

Öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

2009, 2010, 2011, 2012 ve 2013 yıllarına ilişkin Sayıştay Başkanlığı raporlarında yer alan ve bankanın bilanço ve netice hesaplarının görüşüldüğü 2009 ve 2010 yıllarına ilişkin TBMM KİT Komisyon toplantılarında Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı incelemesi bitirilemediği için önerisi gündemde kalan, 2011 ve 2012 yılı önerileri 12/02/2015 tarihli TBMM KİT Komisyon toplantısında yine gündemde kalmasına karar verilen, TÜRK EXIMBANK’ın 4565 müşteri no.lu Firmaya “Gemi İnşa ve İhracatı Finansman Programı” kapsamında kullandığı ve daha sonra takibe intikal eden, toplam 19 milyon avro anapara kredi işlemiyle ilgili olarak Sayıştay Başkanlığının Özel İnceleme Raporu’ndaki tespitleri üzerine;

-Başbakanlık Makamının 30/06/2012 tarihli ve 60 sayılı Olurlarına bağlanan 06/06/2012 tarihli ve 35/12-63 sayılı Soruşturma Raporu uyarınca idari, mali ve cezai işlemlerin tekemmülünü teminen ilgili mercilerce işlemlerin tesis ettirilip sonuçlandırılması,

-Donuk alacaklarda izlenen firma kredilerine karşılık teminat olarak alınan gayrimenkul rehinleri ile borçlu ve kefilleri hakkında yürütülen takiplerin semeresiz kalması hâlinde, kredinin açılış ve işleyişine yönelik gerçekleşen banka mevzuatına aykırı eylemler nedeniyle, kredinin tahsil edilemeyen kısmının sorumluluğu bulunanlardan tahsili hususunda, zaman aşımı süreleri de dikkate alınarak mali sorumluluk davası açılması.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben öncelikle, bu 4565 sayılı Firmanın... Çünkü 2009’dan itibaren geliyor, bir özetleyip, en son nereye geldiğimizi sizlere bir anlatmak istiyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Her sene görüşülüyor.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sayın Vekilim, yeni katılanlar olduğu için belki, çok kısa bir özetleyivereyim.

Şimdi, 4565 sayılı Firma 1984 yılından itibaren 29 gemi inşa ediyor ve on dokuz yılı aşkın süre boyunca düzenli...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevabınız kısa olursa... Zaten üyelerimizin talebi de o doğrultuda. Zaten yazılı. Kısa cevap olursa, özet olursa memnun oluruz.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Anladım, tamam Sayın Başkanım.

Şimdi, bu firma 2009’da hem küresel kriz dolayısıyla ve peşinden de 4 tane gemi var, 2’sini Exim finanse ediyor, 2’sini özel bir banka ve küresel kriz dolayısıyla alıcı gemi siparişini iptal ediyor ve dolayısıyla firma krize giriyor. Gemiler belli ölçüde yüzde 75-80 tamamlanıyor ancak kriz sebebiyle firma zora girdiği için gemiler tamamlanamıyor. Firma iflas ediyor. Bizim elimizde de birtakım teminatlar var. Fakat en büyük talihsizlik, tabii, o zaman hem mevcut demir çelik fiyatları zirvedeyken dibe iniyor hem de yine gemicilik sektöründe ciddi bir kriz çıkarak özellikle taşımacılıktaki navlun fiyatları da dibe vuruyor. Dolayısıyla, gemiler bizim elimizde ve biz buradaki teminatların bir kısmını Beykoz’da Riva arazisinde ikinci derecede ipotek alacaklı olarak 4 milyon TL’sini tahsil ediyoruz. Bizim kullandığımız krediye baktığımızda ise 22 dilim hâlinde 19 milyon avro kullanıyoruz. En son biz burada tabii 2 kez satışa çıkardık bu gemileri, elimizde kalan gemileri. Yine, bu gemilerin değer tespitini yaptırдық. İlk yaptırdığımız değer tespiti; bir tanesine 14 milyon TL, diğeri ise 12 milyon TL.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir şey sorabilir miyim?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Konuyu anlamadığım için soruyorum. Bir yılda 22 dilim olarak 19 milyon avro kullanılmış. Doğru mu?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – 2 gemiye, evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İki gemiye. Bu kredinin tümü mü 19 milyon?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tabii, tümü.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama gemilerin yüzde 70’inin tamamlandığını söylüyorsunuz.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – O yüzde 70-80 civarında.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şöyle söylüyorum: Tam bir yıl içerisinde 22 dilim hâlinde 19 milyon avro kullanılmış ve biraz evvel de söylediniz ki alıcı firma –siparişi veren firma- 2009 krizi nedeniyle riske girdi veya sıkıntı yaşamaya başladı, sipariştan vazgeçti ve burada tamamlanma oranı yüzde 70. Tamamlanma oranı yüzde 70 olan bir iş için kredinin tümü kullanılmış. Yani hak edişe göre mi kullanılıyor, neye göre krediyi kullanıyorsunuz? Burada önemli olan o.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tabii, yani devam etseydi, Sayın Vekilim, daha fazla kullanılacaktı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani bu ucu açık bir kredi mi? Daha fazlası şu: Biraz evvel de rakamları söylediniz, 2 geminin rakamını, 14 ve 12 milyon şeklinde. Zaten 19 milyon yapıyor baktığımızda.

Şimdi, bu kredi, sizin vermeyi düşündüğünüz kredinin total rakamı ne, toplam rakamı ne? Ne kadarı kullanıldı kredinin? Yani 19 milyon, bu vermeyi düşündüğünüz kredinin ne kadarı?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yani şöyle söyleyeyim: Geminin eksik kalanı makineleri. Yani...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İnşaat kısmı bu, değil mi?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tabii.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamamı, yüzde 100’ü inşaatın 19 milyon euro tutuyor dediniz.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sayın Vekilim, onu da, makineleri ithal ediyor, o şekilde.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, Genel Müdürüm, anladım da, benim burada sormak istediğim soru şu veya anlamaya çalıştığım olay şu: Yani bir kredi kullanılırken hak edişlere göre kullanılır. Genelde de son yap-işlet-devret modellerinde de hak edişinizi yaparsınız ve krediyi alırsınız.

Şimdi, şurada şunu anlıyorum: Yüzde 70'i tamamlanmış bir gemi inşaatının aslında tümü kullanılmış gibi görünüyor, kredinin tümü kullanılmış gibi, yani hak edişle değil, bir yıl içerisinde 22 dilimle verilmiş gibi duruyor bu kredi. Yani hiçbir risk gözetilmeden, bu bir yıl içerisinde, işte, ekonomik kriz, karşı firmanın vazgeçme talepleri falan düşünülmeden bir 19 milyon euro kullanılmış gibi duruyor. Bunu anlamaya çalışıyorum şimdi ben. Neye karşılık kullandırdınız? Tamam, yüzde 30'u tamamlandı, verdiniz, yüzde 35'i tamamlandı verdiniz, 45'i tamamlandı, verdiniz, yüzde 70'inde de kredinin tamamını vermiş gözüküyorsunuz.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Şimdi, o yüzde 70 tabii çok genel bir tahmin geçmişti. Şimdi, benim burada bildiğim kadarıyla burası sonuçta gemiyi yapan kişi harcamayı yapıyor, bizden de kredi serbest bırakılıyor. Dolayısıyla, gemi belli bir ölçüde tamamlanıyor ama bu arada sipariş iptal oluyor ve firma zora giriyor. Son tamamlanma şeylerinde herhangi bir harcama yapılmadığı için de kredi orada duruyor. Yani hak edişe bağlı...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, bizim bu krediyi kullandırma şeklimiz nasıl? Hak ediş göre mi kullanıyorsunuz, yoksa 19 milyon, 20 milyon krediyi adam talep etti, parayı aldı gitti, yüzde 70'ini yaptı, her şey bitti mi? Yani bizim anlamak istediğimiz, kullandırma şekliniz sizin ne şekilde oluyor? Hak ediş göre mi oluyor? Hak ediş göre oluyorsa Sayın Genel Müdürüm, yüzde 70'i tamamlanan bir işte kredinin tamamı nasıl alındı diye arkadaşlarımız soru sormak istiyorlar.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Öncelikle, kredinin tamamı değil. İkincisi, bu, hak ediş göre kullanıldığı için ve firma önce yapıyor harcamayı, sonra bizimkiler ona ilişkin... Proje kredisi gibi hak ediş göre kullanılıyor ama bu tam bu tutara geldiğinde bu harcama yapılıyor ancak alıcı siparişi iptal ediyor, firma sıkıntıya giriyor. Hem özel bankanın finanse ettiği 2 tane gemi hem bizim 2 gemi tamamlanmadan risk orada oluşuyor. Yani bu risk oluşurken...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdürüm...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – İptal edilmeseydi sipariş, yine kullanacaklar mıydı yani? Onu soruyorum.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – E, tabii.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Makine tesisat alımı için...

Burada ekstrem bir durum daha var. Yine, Melike Hanım size alt komisyonda bir soru sormuş bununla ilgili. Soruya şöyle bir cevap vermişsiniz: Gemilerin inşasında katedilen aşama ve imalat durumu, Deniz Ticaret Odası Batı Karadeniz Bölgesi Şubesine üye bir denizcilik firması aracılığıyla takip edilmiş. Yani kurum direkt takip etmemiş bunu, bire bir yaptırdığı firmayla ilişki içerisinde değil, başka bir denizcilik firması aracılığıyla takip edilmiş ve ekspertiz raporları düzenlettilmiş, kredi dilimleri hâlinde gemilerin inşa aşamaları dikkate alınarak kontrollü biçimde kullanılmıştır. Yani fiilen gidip orada -hani bir fiili durum var ya bugün Türkiye'de- görülmemiş gemi. Bir firmaya bu takip ettirilmiş, Deniz Ticaret Odası Batı Karadeniz Bölgesi Şubesine kayıtlı bir firmaya. Yani burada şey aklıma geliyor Sayın Genel Müdür: Yani bu firma, tamam yüzde 70'i tamamlanmış, 19 milyon avro kredi kullanılmış, yüzde 100'ü tamamlanmadan kullanılmış, demek ki bu firma tarafından daha henüz imalat tamamlanmadan, üretim tamamlanmadan hak ediş talepleri yapılmış. Sizin bu konuda

bir kontrolünüz oldu mu? Veya sizin işte -kurum içerisindeki bu işte görevli arkadaşlar- fiilen yerinde gidip bu hak edişlerin doğru olup olmadığını kontrol eden tutanaklarınız var mı veya böyle bir çalışma yapıldı mı? Veya Sayıştay buna cevap versin. Bunu tespit ettiler mi denetim yaparken, bu problemi getirirken?

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Genel Müdürümün cevabı bittiyse soru üzerinden, Sayıştaya söz vereceğim.

Sayın Genel Müdürüm, eklemek istediğiniz bir şey var mı bu konu üzerinden?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Çok kısa.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Ben şimdi notlarıma baktım, gemi tamamlansaydı 23,5 euroluk bir kredi olacaktı. Dolayısıyla 19’u geminin kısmi tamamlandığını gösteriyor zaten ve orada da Sayın Yönetim Kurulu Başkanımız bir cevap vermek istiyor müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK EXİMBANK YÖNETİM KURULU BAŞKANI CAVİT DAĞDAŞ – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kredi bir proje kredisi. Proje kredisi teminat olarak alıcı kontratı yani yurt dışından alıcının kontratı. Bu proje kredileri, bildiğiniz gibi tranşlar hâlinde gemi hak edişlerine göre kullanılıyor. EXİMBANK burada şöyle bir yöntem izliyor: Kendi kapasitesi yeterli olmadığı için hak edişlerinin, Deniz Ticaret Odasının aracılığıyla, onun kontrolünde oradaki dünyaca kabul görmüş bir firma üzerinden bu hak edişleri kontrol ediyor ve EXİMBANK’a bildiriyor. Diyor ki: Bu hak edişler şu kadar şeklindedir. Bu, tranşlar hâlinde bu şekilde kullanılıyor. Verildiği zaman alıcı kontratıyla, teminatıyla verildiği zaman doğru bir kredi. 2009 öncesinde gemicilik sektörü patlamış vaziyette ve EXİMBANK’ın bu krediye girmesi yine Hükûmet programında yer alan, EXİMBANK gemicilik sektörünü destekleyecektir şeklinde. EXİMBANK burada verdiği zaman krediyi, kredi çok “credible” bir şey. 2009 krizinde navlun fiyatları yüzde 80, yüzde 90 ve alıcı gemiyi almaktan vazgeçti. Gemiye almaktan vazgeçince ortada geminin değeri de düştü. Şimdi, bu olağan ticari riskler içinde. EXİMBANK bunu kesti yani elinde 2 tane gemi var, firma ödeyemiyor, teminatları yetersiz, yapılacak şey buradaki stop-loss’a gitmek, proje kredisi gibi. Dolayısıyla verilen işlemler Deniz Ticaret Odasının gözetiminde, hak edişler bazında, uluslararası kredibilitesi olan bir firma tarafından kontrol edilip Deniz Ticaret Odası tarafından onaylanıp bizim Yönetim Kuruluna gelip Yönetim Kurulunun onayından sonra verdiğimiz bir proje kredisi türüdür ve tüm bankacılık teamülleri de böyle çalışır.

Teşekkür ederim.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Şu ilave bilgiyi öncelikle vermek istiyorum: Şimdi, EXİMBANK 1990-2009 yılları arasında aynı firmanın yaptığı 21 adet proje yani gemi için yaklaşık 93 milyon ABD doları nakdi, 25 milyon ABD doları gayrinakdi destek vermiş. Tabii, sayın vekilim sordu. Yine mahkemeye gitti o zaman bu gemici firması ve iptali dava etti fakat oradan da henüz bir sonuç çıkmadı ve sonra firma batınca tabii bu işin maddi külfeti de var; bu yurt dışı uluslararası bir davada, orada da şeyi kalmadığı için, onu destekleyecek, finanse edecek gücü, dolayısıyla oradan da bir şey çıkmadı maalesef. Oradan ciddi bir sözleşme ve mahkeme kararı olsaydı oradan da bir tazminat alacaktı ama oradan da maalesef mahkemeden lehine bir şey çıkmadı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz bu sözleşmeleri yaparken böyle bir durumla karşılaştığınızda bu üretimi yapılan meta neyse tarafınıza geçmiyor mu yani bu bir proje kredisi sonuçta, karşı taraf vazgeçmiş, bu artık sizin malınız, parasını siz vermişsiniz. Böyle değil mi yani hukuken? Hukukçu arkadaşlarım buradalar ama.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yok, tabii, Sayın Vekilim, bize geçiyor da ama işte mahkemeden olumlu bir sonuç da çıkmış değil. Herhâlde yani orada maalesef bizim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şunu anlatmaya çalışıyorum: On dokuz yıllık bir firma, 22 sefer kredi vermişsiniz. Ben -firmalar zaman zaman böyle risklerle karşılaşabilirler- verdiğiniz kredi yanlış, doğruyu tartışmıyorum veya eksiki, fazlası da, onu da söylemiyorum. Diğer bankalarda da görüyoruz. Yirmi yıl çalışmış, piyasa koşulları değişmiş, birden başına bir felaket geliyor vatandaşın ve kredisini ödeyemez duruma düşüyor. Biz o bir krediye bakıp da firmanın tüm geçmişinde kredi niye verildi diye sormuyoruz. Bu da doğru değil. Aslında yardımcı da olmak lazım bu firmaları ayağa kaldırmak için bu durumda. Ben şunu öğrenmek istiyorum: Mahkeme süreci devam ediyor ama bu gemiler artık, diğer taraf, karşı taraf almayacağına göre, aslında EXIMBANK'ın. Bütün parayı finanse eden o. Bunları EXIMBANK'ın tamamlatıp satma şansı yok mu?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tam oraya geleceğim ben de.

Şimdi, tabii, bizim bu gemileri satmamız için önce bir değer takdiri yaptırmamız gerekir ve bu değer takdirinin de mahkemece onanması gerekiyor. Biz bunu yaptık. Önce İTÜ'de bu takdir yapıldı. İTÜ'nün yaptığı takdirde, Teknik Üniversitesi gemi inşaat mühendisi öğretim üyelerince yapıldı bu ve yapılan incelemelerde gemilerin hurda vasfının olmadığı ve 2 gemiye de bir tanesine, 036 numaralı gemiye 14 milyon TL, öbürüne, 037 numaralı gemiye de 12,7 milyon TL değer biçildi. Tabii, şimdi bu değerler, baktığınızda, demir çelik fiyatlarıyla kıyasladığınızda çok yüksek. Dolayısıyla, biz satışa çıktık, bunun yüzde 50'siyle mahkeme satışa çıkarıyor fakat hâlâ bugünkü demir çelik fiyatlarıyla, bugünkü gemicilik sektörünün içinde bulunduğu durumla baktığınızda buna alıcı çıkmaz çünkü...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, ama, bu bedellerde şu görülüyor Sayın Genel Müdürüm, kesiyorum ama: 14 milyon artı 12 milyon, 26 milyon yapıyor, Küsüratı var, 27 milyon lira. Biz kaç para kredi kullandırdık? 19 milyon avro. Yani 20 deseniz, bugünkü fiyatla 60 milyon TL kullandırttık. Daha bismillah fiyat tespitinde 30 milyona düştük ve bir de satışların da yarısı düşecek. Yani eğer biz hak edişlere göre 19 milyon avroyu kullandırtmış isek, hadi diyelim ki bu 19 çıkmıyor da 17 çıksın veya avro olarak ya da işte, maliyetler arttı veya fiyatlar arttı, sektör düzeldi, 21 çıksın ama rakam yarı yarıya bir rakam. Ben hâlen şeyde şüpheliyim: 19 milyon avronun henüz tamamlanmamış işler için ödenmiş olmasından. Orada bir kontrol eksikliği var gibi, bu fiyatları da gördükten sonra, alttaki fiyatları.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Şimdi, Sayın Vekilim, öncelikle, tabii, o dönemki demir çelik fiyatlarıyla bu dönemi kıyaslamak lazım yani zirvedeki bir dönemde gemiyi yaptırıyorsunuz ve kriz oluyor ve demir çelik fiyatları çok aşırı düşüyor. İkincisi, oralarda oluşan özellikle Kore ve Çin'in gemicilik sektöründe arzı artırması gemi fiyatlarını daha da düşürüyor. Tabii, tüm bu faktörler bu değer farkının oluşmasında ana faktör. Dolayısıyla burada geminin yapımındaki masraflar, tabii, o dönemden ziyade, bu ekonomik kriz ve onun oluşturduğu değer düşüşlerinin ben daha önemli olduğunu düşünüyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, ama bu kadar fark olmamalı teorik olarak da yine bir önceki KİT Komisyonunda şey demiştiniz konuyla ilgili: Karşı taraf bir krize girdiği için bu gemilerden vazgeçmemişti. Gemiler zamanında tamamlanamadığı için siparişinden vazgeçmişti.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yok, krize girdiği için.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bakın, sizin şeyinizden okuyayım ben: 2015 ikinci ayda, şubat ayında son olarak 2 gemideki proje 2008-2009 döneminde inşa süreci devam ederken -ki bu 4 gemiliktir, 2 gemiyi özel bir banka, 2 gemiyi de EXIMBANK finanse etmiş- 19 milyon avro değerinde bir krediyi kriz döneminde, tabii ki son yüzyılın en derin krizi, okey, kriz var, “Alman alıcı zamanında gemilerin tamamlanmadığı iddiasıyla siparişi iptal etmiştir.”

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Gemi firması öyle bir şey iddia edecek, yani o da bir şey bulmaya çalışıyor çünkü.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Burayı da geçtim, buraya takılmıyorum da, 19 milyon avro kredi kullandırtmışız, üniversite fiyat tespiti yapıyor, çok da şey değil yani süre zaman aşımına uğramamış, çok uzun yıllar geçmiş değil, hurdaya da çıkmış değil, daha gemi kızağında duruyor ama toplam değer 27 milyon TL biçiliyor yani 19 milyon, 20 milyon avro, biraz evvel söylediğim rakam, 60-65 milyon TL yarı yarıya. Yani bilemiyorum şimdi burada bir neden olmalı. O zaman da kullanılan malzemenin hepsinin en az yüzde 50 düşmüş olması gerekiyor. Ben hâlâ şuna takıldım: Bu kredi doğru hak edişlerle mi kullanılmış, kullanılmamış mı?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tor.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, hayırlı uğurlu olsun.

Ben de yeni dönemin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Şimdi, tabii, sizler de hoş geldiniz, sizlere de hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Şimdi, ben bu raporu biraz okudum, biraz da araştırdım. Şimdi kısaca bunlardan bahsetmek istiyorum. Raporun diğer bölümlerinde ikramiyeyle ilgili, lojmanla ilgili konular var ama şimdi burada bu konu, Haydar Bey’in söylediği gibi, katılıyorum, büyük miktar yani neredeyse 60 milyon TL’lik, 19 milyon 524 bin 565 avroluk bir miktar. Bununla ilgili bir araştırma yaptım. Başbakanlık, Sayıştaya intikal etmiş. Tespitlerim şunlar, ben kısaca bunlardan bahsetmek istiyorum: Şimdi, bu 2 adet gemi inşası için kamu bankası TÜRK EXIMBANK, siz kredi kullandırmışsınız, tabii, bu oluyor. Şimdi kredi kullandırırken firmalar araştırılıyor. Bizim uzmanlarımız var bankalarımızın, değil mi? İstihbarat elemanlarımız var. Firmanın bu krediyi hak edip hak etmediği konusunda birtakım araştırmalar yapılıyor.

Şimdi, bu olayla ilgili olarak benim öğrendiğim şunlar var kısaca: Birincisi, kredi başvurusunda bulunan firmanın durumu banka uzmanları tarafından inceleniyor, firmanın talep ettiği krediyi ödeyemeyeceği, başta, firmanın kredi değerliliğinin bulunmadığı uzmanların hazırladıkları raporlarda belirtildiği hâlde bu kredi veriliyor yani uzmanlarımız inceliyor firmayı. Talep ettiği krediyi ödeyemeyeceği ve kredi değerliliğinin bulunmadığı tespit ediliyor ama buna rağmen bu kredi veriliyor, kullandırılıyor, kullanılmış. Buna rağmen firmadan verilen kredinin geri dönüşünü sağlayabilecek yeterli teminat alınmıyor.

Şimdi, Sayın Genel Müdüřümüz sonuçta da onu söyleyeceğim, az önce bir ifadesi oldu, “Firma ödemediği zaman aldığımız teminatları biz tahsil ediyoruz, paraya çeviriyoruz.” diyor. Yani şimdi firmaya gemilerin satışının kontrata bağlanması şartıyla kredi verildiği ancak firmanın bağlayıcı hükümler içermeyen ve gerçek anlamda bir ticari ilişkiyi düzenlemeyen tamamen krediyi almaya yönelik bir kontrat getirdiği, banka yöneticilerinin de bu kontrat üzerinden kredi vererek bir yerde bu konuya göz yumduğu, batağa göz yumduğu gibi bir durum ortaya çıkıyor. Kredi verilmeden önce hazırlanması gereken firma istihbarat raporunun kredi kullandırıldıktan üç ay sonra hazırlandığı,

kredinin güncel istihbarat ve analiz raporu olmadan verildiği, banka hukuk müşavirliğinin olumsuz görüşüne rağmen krediye karşılık daha önce Yapı Kredi Bankasına birinci dereceden ipotek verilen Ereğli'deki tersane arazisinin teminat olarak alındığı, daha sonra 2014 Haziran ayında tersane arazisi satılarak ilk derece ipotek sahibi Yapı Kredi Bankasının alacaklarının ödendiği... İpotek almıştık biz, teminat almıştık, bu gitti. Kime gitti? Yapı Kredi Bankasına gitti. EXIMBANK, teminat olarak aldığı bu araziden hiçbir şey elde edemiyor. Yine EXIMBANK'a ikinci ve üçüncü derece ipotekli İstanbul Beykoz'daki imarı bulunmayan Riva arazisi 3 defa satışa çıkarılmasına rağmen -bu da bir teminat ikinci, üçüncü derece- alıcı çıkmadığı, alıcı çıksa dahi ilk derece ipotek sahiplerinin alacaklarını ancak karşılayacak durumda olduğu... Yani ona alıcı çıksa bile bizim elimize EXIMBANK olarak yine bir şey geçmeyecek. Yani satışa çıkıyor 3 defa, satamıyoruz, satsak bile elimize bir şey geçmeyecek.

Başka bir konu: Banka Yönetim Kurulu kararında ipotek konulan gayrimenkul yetersiz kalırsa başka gayrimenkullerin de ilave ipotek olarak isteneceği belirtildiği ancak bu koşul yerine getirilmeden ilave 3 milyon avro kredi kullandırıldığı, ayrıca belirtilen gayrimenkulün ekspertizinin kredi verildikten otuz beş gün sonra yapıldığı... Yani her şey sonradan geliyor. Oysa önce ekspertizin yapıp krediye yeterli teminat oluşturulduktan sonra kredinin verilmesi gerekir ki bu zaten tartışılacak bir konu değil. Banka Yönetim Kuruluna sunulan müzekkerede firmaya teminat mektubu karşılığında vadeli akreditif açılacağı belirtilmesine rağmen müzekkerenin devamında firmaya teminat mektubu olmaksızın nakdî, gayrinakdî kredi tahsisinin uygun görüldüğü, firma, gemi makine ve ekipmanlarının alımına yönelik akreditif işlemi için 2 milyon 240 bin avro tutarında gayrinakdî kredi talep etmekten yani firmanın talep ettiği makine teçhizat alımı için 2 milyon 240 bin avro olduğu hâlde biz firmaya 3 milyon avro tutarında nakdî kredi kullandırıyoruz, istediğinin de üzerinde kredi veriyoruz. 2 milyon 240 bin istiyor, biz 3 milyon avro veriyoruz. Firmaya verilen 3 milyon avroluk kredinin firmanın bahse konu yazısında belirtilen gemi makine ekipmanlarının alımında kullanılıp kullanılmadığı bankaca kontrol edilmiyor. Niye kızakta gemiler? Bu sebeplerden kızakta. Hiçbir kontrol yapılmıyor. Makine teçhizat alacak ama acaba makine teçhizatı mı kullandı, başka şeylerde mi kullandı, hiçbir kontrolü yok.

Şimdi, Başbakanlık Teftiş Kurulu -Tabii, bu konularda soruşturma isteniyor; raporda da geçiyor zaten bu 2009'dan beri gelen bir konu- 6/6/2012 tarihli soruşturma raporu hazırladı. Soruşturma raporunda "Banka Yönetim Kurulu üyeleriyle kredilerden sorumlu banka personelinin Bankacılık Kanunu'nda belirtilen suçları işledikleri." diyor -ben onu söylemiyorum- görevliler hakkında Bankacılık Kanunu kapsamında işlem yapılması gerektiğini belirtiyor. Ancak 2012 yılından beri banka Yönetim Kurulu üyeleri ve kredilerden sorumlu banka personeli hakkında hiçbir işlem yapılmamış. Bunun üzerine Sayıştay 2012 ve 2013 yılı raporlarında Yönetim Kurulu üyeleriyle krediden sorumlu banka personeli hakkında idari, mali ve cezai yaptırımların uygulanmasını istiyor, yaptırım uygulanmasını istiyor. Sayıştayın 2009 yılından beri soruşturulmasını istediği batık kredi olayı ancak 2012 yılında soruşturulabildi fakat aradan geçen süre içinde hiçbir işlemin de yapılmadığı ortaya çıkıyor.

Şimdi, yine Sayıştay, başka bir konu yani bütün bu aşamaları geçtikten sonra -burada geçiyor kredinin açılış ve işleyişine yönelik gerçekleşen mevzuata aykırı eylemler nedeniyle kredinin tahsil edilemeyen kısmının sorumluluğu bulunanlardan tahsili hususunda zaman aşımı süreleri de dikkate alınarak mali sorumluluk davası açılmasını talep ediyor; Sayıştayın bir başka talebi de bu. Ancak Sayıştay firma hakkında gecikmeksizin idari ve yasal yünden yasal takibe başlanılmasını, borçlu firmanın zaman kazanmaya yönelik erteleme, yapılanma taleplerinin değerlendirmeye alınmamasını da istiyor.

Gelelim satış kısmına -Sayın Genel Müdürümüz de kısmen bilgi verdi- şimdi bunlar kızakta. Ne olacak? Ortada 60 milyonluk bir para var. Yapım için kredi verilen ancak kredi battıktan sonra yarım kalan 2 geminin icra yoluyla satılması için kıymet takdiri yaptırıldığı, gemilerden birine 8 milyon 250 bin avro değerine ise 5 milyon 150 bin avro değer biçildiği, daha sonra gemilerin takdir edilen değerinin yarısı üzerinden 2 defa icra yoluyla satışa çıkarıldığı ancak alıcı çıkmadığı; bunlara alıcı yok şu anda. Takdir de belli 8 milyon 250 bin avro ve 5 milyon 150 bin avro. 2 kez, 2 defa icra yoluyla satışa çıktığı hâlde alıcı çıkmıyor ki yani kim alacak? Bunun üzerine banka yönetimi gemilerin hurdaya verilerek satılması durumunda fiyatın ne olacağını araştırıyor. İstanbul Üniversitesinden öğretim görevlisi bilirkişi ekibi oluşturuluyor, gemilerin son durumu hakkında inceleme ve keşif yaptırılıyor. 2 geminin hurda olarak satılması hâlinde 6.400 ton çelik ihtiva ettiği tespit ediliyor, gemilerin hurda olarak da en fazla 1 milyon 550 bin avroya satılabileceği hesaplanıyor. Yani tekrar ben başa dönüyorum, 19 milyon 524 bin 565 bin liralık toplam işte, Türk parasıyla bugünkü değerle 20 milyon diyelim, gemiler hurda olarak satıldığında bizim elde edeceğimiz değer 1,5 milyon avro ve maalesef şu güne kadar da ben gördüğümü söylüyorum, burada anladığımı söylüyorum yanlış olabilir sayın genel müdürlerimiz düzeltilebilir, 20 milyon liralık bir kredinin hurda olarak sattığımızda gemileri elde edeceğimiz gelir ki edebilirsek o da 1,5 milyon avro, 3'le çarparsak 4,5 milyon hadi 5 milyon olsun. 60 milyon lira kredi kullandırdık, hurda olarak satarsak elde edeceğimiz değer 5 milyon liradır, 55 milyon lira para batmıştır.

Teminatlar -raporda da geçiyor- kredi kullanılıyor ama kredinin geri dönüşünü sağlayacak yeterli teminat alınmıyor. Burada söylediğimiz konu, işte Ereğli'de tersane arazisi. Yapı Kredi gitti, o para oraya gitti, ondan sonra Riva'daki arazi de satılsa bile bize bir şey geçmeyecek. Yeterli teminat alınmıyor. Baştan beri istihbarat raporu, uzmanların raporu hep göz ardı ediliyor, sonradan geliyor ve maalesef 55 milyon liramızın da güme gittiğini düşünüyorum; yazık olmuştur.

Evet, söyleyeceklerim bunlardan ibarettir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Ancak Başkanım, son cümlem şudur: Olabilir ama yani baştan beri söylediğim konular yani firmanın yeterlilik durumu falan, istihbarat raporları ortadayken yapılan yanına kâr kalmış intiba edindim ben, kanaatim budur yani 55 milyon lira gitmiş. Şu anda Sayın Genel Müdürümüz, mesela Sayıştay raporları var, Başbakanlık raporları var bu raporlarla ilgili olarak ne yapıldı? Yani yapılan yanına kâr mı kaldı? İdari soruşturma, cezai soruşturma burada geçiyor zaten onlar... İdari, mali ve cezai yönden, mali yönden sorumlular hakkında dava açıldı mı; -bunlar hep raporlarda geçiyor- yoksa hiçbir şey yapılmadı mı? Ben bu raporu okudum, özel olarak da ilgilendim; edindiğim kanaat, intiba şudur: Yapanın yanına kâr kalmış. Sonuç; yazıktır, günahtır diyorum ben.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tor.

Şimdi, Divan üyemiz Sayın Tamer Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Tamer Bey.

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ben de öncelikle, yeni dönem Komisyon çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Ben teknik bir bilgi vermek amacıyla söz hakkı istedim. Kredinin tahsisi ve takibi konusunu bir kenara bırakıyorum oradaki yanlışlık, hatalar falan, onlar tabii ki ayrı değerlendirilecektir ama sektörü ve piyasayı o dönem piyasanın içinde olan biri olarak anlatma gereği duyuyorum ki en azından Komisyon üyelerimizin kafalarında bir fikir oluşsun diye. 2007, 2008, 2009 tarihlerinde piyasayı

araştırsak sektörün en popüler olduğu dönem yani navlun bedellerinin tavan yaptığı bir dönem ve bütün holdinglerin ve bütün nakit, likit olan firmaların gemi yatırımı yapmak istediği bir dönem ve o dönemi araştırırsanız bankaların yüzde 90'ının gemicilikle ilgili çalışma yapmak istediği ve gemi yatırımlarına, gemi kredilerine ağırlık verdiği bir dönem ki bu dönemde bizim de sektörde, sektörün içinde olan biri olarak çok hızlı bir şekilde gemi yatırımı yapan firmalara “Aman biz kredi verelim.” diye peşinden koştuğumuz bir dönem. Küçük bir örnek vereyim, Adana’da bir yatırımcı, hayatı boyunca gemi işi yapmamış bir yatırımcı o dönemde 10 milyon dolara 2 tane gemi aldı, çalışır gemiyi 2010’un hemen sonunda elinden çıkarmak zorunda kaldı 2,5 milyon dolara hurda fiyatının altına. Yani çalışan bir gemiyi dahi piyasa koşulları nedeniyle hurda fiyatının altına satmak zorunda kalınan yani navlun bedellerinin dip yapması sonucu sektörden çıkmak zorunda kalmaları birçok holdingin de yine bu yapmış oldukları gemi yatırımlarından vazgeçtiği bir dönem. Dolayısıyla ekspertiz raporu ve kıyaslama yapılırken buradaki farkı anlama açısından ben bunu izah etmek durumunda kaldım. Ha, krediyle ilgili süreç, tahsisi, takibi falan bunlar ayrı bir konu ama piyasa böyleydi maalesef.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Tamer Bey.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Başkanım, konuyla ilgili bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tor.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Şimdi, tabii, söylediğiniz doğru, kriz olabilir ama banka teminat mektubu niye alıyor, teminat niye alıyor? Banka yönetimi öngörecektir birtakım riskleri; onun için teminat alıyor. O zaman hiç teminat almasın. Yani riski de göze alacak, öngörecektir.

Şimdi, ben burada kısaca başka bir şey söyleyeceğim: Kalkınma Bankasında, bu raporlarda geçiyor, burada söyleyeceğim onu konuyla ilgili olması bakımından.

Şimdi, kredinin takibe dönüşüm oranı var. Benim alanım bankacılık değil ama ben bunları okudum kitaptan burada bunu söylemem lazım. Şimdi, kalkınma ve yatırım bankalarının ortalaması, kredinin takibe dönüşüm oranı binde 8; kalkınma ve yatırım bankalarının ortalaması.

Şimdi, bizim benzer şekilde EXIMBANK işte, proje kredisi diyelim, Kalkınma Bankasının kredinin takibe dönüşüm oranı yüzde 3,5. Şimdi, sektör krizde olabilir. Şimdi ben hatta bu kalkınma ve yatırım bankalarının ortalamasında Kalkınma Bankası yani sektör ortalamasının, kalkınma ve yatırım bankaları sektör ortalamasının binde 8 olduğu bir durumda acaba Kalkınma Bankası bu oranı yükseltti mi bunu öğleden sonra soracağım. Belki binde 8’in de altında. Neden bizim devlet bankalarında bu böyle oluyor? Neden bir Kalkınma Bankasında veya ben bunu mesela şimdi, EXIMBANK’ın kredinin takibe dönüşüm oranını bilmiyorum ama neden özel bir bankada neredeyse yüzde sıfıra yakın. Sayın Genel Müdürüm, neredeyse sıfıra yakın ama bakıyorsunuz devlet bankasında bu kredinin takibe dönüşüm oranı yüzde 3,5. Esas sıkıntı budur yani bunları burada tartışmamız lazım.

TAMER DAĞLI (Adana) – Kredi hacmine bakmak lazım, kredi hacmi çok önemli. Şimdi, kaç tane kalkınma ve yatırım bankası var Türkiye’de?

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Var, 13 tane var.

TAMER DAĞLI (Adana) – Buna ve kredi hacmine...

Türkiye’de kredinin faizli bankalarda batık oranı yüzde 5 seviyelerinde. Yüzde 5’in neresinde yani 4,5-5 ortalamasında onun neresinde? Özellikle kredi hacmi büyük olan bankalarda ona bakmak lazım, hacme bakmaları... Teknik arkadaşlar herhâlde bu konuda daha net bilgi verirler.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Yani şunu söyledim, o teknik bir konu evet.

BAŞKAN – Sayın Tor, zaten Sayın Dağlı’nın ifade ettiği gibi kredi takibi, geri dönüşü o konuya girmedir.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Girmedir evet.

BAŞKAN - Sadece o dönemki ticarete baktı, gemi ticaretine. Dolayısıyla “İhmal vardır, fazlalık vardır, eksiklik vardır o ayrı.” dedi zaten Sayın Dağlı konuşmasında. Bu konuları mümkünse...

Başka söz talep eden var mı?

Buyurun Sayın Genel Müdür.

Sayın Genel Müdür bir cevap verecek herhâlde.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yok yok ben onunla ilgili bir cümle ekleyeceğim de onun için.

BAŞKAN – Tamam, buyurun Ömer Bey.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şimdi, konuşuyoruz ama herhâlde bu tür kredi kullanan tek şirket bu değil. Yani bankacılık sektöründeki krizle ilgili diğerlerinde de benzer durum olursa bir genelleme yapılabilir ama bu istisna ve örnek bir durum. O anlamda bunu öbürleriyle mukayese etmek yerine buradaki ihmali de göz ardı etmemek gerekiyor.

BAŞKAN – Zaten gereken de yapılmış, gereken yapılıyor ihmal konusunda herhâlde.

Buyurun Sayın Genel Müdüüm.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Şimdi, sayın vekilim sağ olsun uzun uzadıya anlattı. Tabii, o okuduğu rapor Sayıştay raporu, saygı duyuyoruz, o bir iddia makamı.

Öncelikle şunu söyleyeyim: Ben göreve geldikten sonra 2011’de zaten denetim başladı, Başbakanlık araştırdı. Sonra BDDK murakıpları da katılarak bu inceleme yapıldı ve sonuçta tamamlandı BDDK’ya sunuldu BDDK da bir karar verdi. Şimdi, bu tabii çok teknik, ayrıntılı bir karar. BDDK’nın kararı oluştuğunu biliyorum çünkü bize bir şey olsa bize yazı gelirdi Bankalar Kanunu çerçevesinde işlem yapılmasına ilişkin ama şunu da öncelikle söyleyeyim: Şimdi, proje kredisinin bir özelliği vardır; proje kredisi teminatlara değil projenin kendisine verilir. Nitekim, o dönemde gemi inşa kredisi uygulama esaslarına göre de bu şekilde bir gemi yapımı olduğunda gemi ipoteğe yeterli ilave teminat olarak görülüyor. Yani dolayısıyla bu proje kredisi kendini finanse ettiği için herhangi bir ticari kredi gibi işlem yapılmıyor ve şunu da unutmamak lazım. Daha önce 23 gemi tamamlanmış bu şekilde aynı firma tarafından.

Şimdi, burada bir şey var mı yok mu, ihmal var mı o ayrı, o zaten değerlendirildi hem bankalar yeminli murakıplarıyla Başbakanlık Teftişinin ortak oluşturduğu denetim elemanlarınca bu yapıldı. Dolayısıyla bu proje kredisinde başka bir teminata gerek yoktu ama alınmış. Sayın vekilime ilave bilgi olarak da vereyim, Beykoz Riva arazisinden, bahsettiğiniz oradan biz 4,1 milyon TL tahsilat yaptık. O bilgi de sizde yok herhâlde.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Evet yok. Nasıl, satıştan mı?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tabii satıştan geldi ve şunu da söyleyeyim: 2008 Mart ayında çelik fiyatı 1.265 dolar. Bugün kaç biliyor musunuz? 165 dolar yani buradaki bu fiyat düşüşünün gemilerin fiyatına yansımamasına imkân yok. Dolayısıyla biz ne yapıyoruz şimdi? Bizim yapabileceğimiz, bu gemileri satmak. Bu gemileri satmak için de yine bir kanun değişikliğinden dolayı bunu tekrar bir değerlemeye aldırarak. Yaptığımız değerlendirme sonucunda yeni değeri SPK lisansına sahip Vizyon Taşınmaz Değerleme ve Danışmanlık AŞ’nin yaptığı çalışmada 1 tane gemiye 7,6 milyon TL, diğerine ise 6,9 milyon TL değer biçildi. Dolayısıyla mahkemenin bunu onaylamasının ardından biz bunun yine satışını gerçekleştirmeye çalışacağız.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Pardon, son bir şey: Bir de bizim problemlı kredi oranımız binde 3 Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yüzde 3 değil binde 3.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Binde 3.

BAŞKAN – Tamam.

Şimdi, Sayıştaya söz veriyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

EXIMBANK’ın daha önceki asli teminat olarak gayrimenkul ipotegi falan alması, geçmiş dönemlerde aldığı yüzde 50 oranında falan... O dönemlerde gerçekten Türkiye çapında bir organizasyon olmadığı için banka sıkıntıları yaşadığı istihbarat süreçlerinde, firmayı bire bir yakinen takip edemedi. O nedenden dolayı takipler oldukça yüksek oldu. Sonra da teminat mektubu karşılığı, Kredi Garanti Fonu karşılığı daha garantili teminatlar olarak 2009’dan sonraki kredilerde süreç risk oranı sıfırlandı. Sadece sigortadan dolayı takipleri var onu arz etmek istedim.

Şimdi, Sayın Başkan, bir defa şu anda bankanın gemi inşa ihracatına yönelik kredi tahsislerinin büyük bölümünde asli teminat olarak gemi ipotegi yani sıra teminat mektubu da kesinlikle alınmıştır. Geçmiş dönemde bu firmaya verilen tüm kredilerde teminat mektubu alınmış yani şu anda geminin murakıplarının incelediği raporda bu kesin; mektup alınmış yani. Diğer firmalardan da alınmış. Yani geçmişte bunlara, şu kadar firma finanse edilirken gemi ipotegiyle birlikte asli teminat olarak da teminat mektubu alınmış. Firmanın geçmişte de gecikmeleri olmuş, yeniden yapılandırılan kredileri olmuş.

Şimdi, sayın üyelerimizin söylediği bir şeye daha açıklık getirmek istiyorum. Yani haklı olarak şunu söylediler: “Oradaki harcama kontrolünde bilirkişi raporu esas alındı da niye fazla ödeme yapıldı?” Şimdi, şöyle bir ayrıntı var, incelik var: Şimdi, başka bir banka da bu firmanın 34, 35 no.lu gemilerini finanse ediyor. Bakıyor ki zaman içerisinde kayıtlara falan işletme sermayesi ne kadar? Sizin dediğiniz gibi kredibilitede problem var, ondan dolayı bu 36, 37’ye girmiyor. Ama onların sözleşmesinde şöyle bir şey var: “Ekspertizi yani o geminin inşasındaki ekspertiz yapacak firmayı ben belirlerim, parasını ben öderim senden alırım.” diyor. Bizim yaptığımız EXIMBANK’ta da maalesef onlar “Firmayı sen belirle, parasını sen öde, ekspertizini yapsın.” Ee, dolayısıyla, şimdi, yine tespit edilen... Onlar, yeminli murakıplar da, Sayın Genel Müdür de bahsetti, bu heyetin içinde olduğu için karşı bankayı da denetlediler, karşı bankadaki işlemleri de gördüler; bizim öyle bir şansımız yok. Orada şunu gördüler: Şimdi, bankanın ekspertiz raporlarındaki firma 36 no.lu geminin ekspertiz tutarını 13 milyon 791 bin 500 avro olarak tespit etmiş, o bankanın tespit ettiği yani bilirkişi olarak atadıkları aynı bizim gemiye onlar da değer biçmiş, 36 no.lu geminin ekspertiz değerini bakın 13 milyon 791 bin avroyu 8 milyon 397 bin avro olarak ekspertiz değeri vermiş. Neredeyse yani çok büyük bir rakam var arada. Yine 37 no.lu gemiye EXIMBANK’ın ekspertiz firması 13 milyon 82 bin lira değer tespit etmiş, diğeri 7 milyon 276 bin lira.

EXIMBANK kredi verirken onlar krediyi yeniden yapılandırmışlar ve demişler ki “EXIMBANK’tan gelen kredinin yüzde 40’ını benim riskimden düşeceksin.” ve yeminli murakıplar onu da tespit etmiş. Yani buradan verilen paraların bir kısmı o özel bankanın riskinden düşülmüş. Yani bunlar tespit olarak var, başka şeyler de var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ama şunu da arz edeyim, bankanın bir açıklaması var, buna biz de aynen katılıyoruz Sayın Başkan. Yani şimdi, eğer biz burada mali sorumluluk falan istiyorsak “Yargıtay kararlarında -aynen ben bankanın açıklamalarını okuyorum- belirtildiği üzere, usulsüz kredi kullandırımı suretiyle bankayı zarara uğrattığı iddiasıyla sorumlular hakkında dava açılabilmesi ve zararın tahsili için öncelikle zararın doğmuş ve belirli olması gerekmektedir. Firma ve teminatlar hakkında bankamız tarafından yürütülen yasal takip işlemleri hâlen devam etmekte olduğundan bu aşamada firma hakkında borç ödemededen âciz belgesi temin etmek ve zarar miktarını belirli kılmak yasal anlamda mümkün olmamaktadır. Sorumluluk hâllerine ilişkin zaman aşımı süreleri 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 560’ncı maddesinde sorumlu olanlara karşı tazminat isteme hakkı davacının zararı ve sorumluyu öğrendiği tarihten itibaren iki ve her hâlde zarar doğuran fiilin meydana geldiği günden itibaren beş yıl geçmekle zaman aşımına uğrar. Şu kadar ki bu fiil cezayı gerektirip Türk Ceza Kanunu’na göre daha uzun dava zaman aşımına tabi bulunuyorsa tazminat davasına da zaman aşımı uygulanır şeklinde düzenlenmiştir.”

Dolayısıyla, takip süreci daha sonuçlanmadı. Biz bu süreçlere bakıyoruz, değerlendiriyoruz. Bu Riva’daki arsa da üçüncü köprüden, hava limanından sonra değerlendirildi orası; dolayısıyla satıldı 4,1 milyon TL tahsilat yapıldı bankaca.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Değerli Komisyon üyelerimiz, şimdi öneriyi oylarınıza sunacağım. Ancak aynı öneri 2012, 2013 yıllarında da olduğundan dolayı 2012 ve 2013 yıllarının gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunacağım, 2014 yılının da izlenmesini oylarınıza sunacağım.

2012-2013’ün gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılının izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, kurumun 2013 yılına ait önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2013 yılına ait iki önerisi bulunmaktadır. 1’inci öneri hakkında karar vermiştik.

Şimdi 2’nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2- Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yerine getirilecektir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyon üyelerimiz, şimdi önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, kurumun 2014 yılına ait önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz. Kurumun 2014 yılına ait iki önerisi bulunmaktadır; 1’inci öneri hakkında karar vermiştik.

2’nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2- Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yerine getirdik Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Her iki yıla ait önerilerin görüşmeleri sona ermiştir.

Şimdi kurumla alakalı öneri ve görüşlerin dile getirilmesi ve soru-cevap işlemi için geneli üzerinde görüşme açıyorum.

Talep eden Komisyon üyelerine söz vereceğim.

Sayın Genel Müdürüm, Komisyon toplantımızda Komisyon üyelerimizin yönelttiği sorulardan cevaplandırılması hazırlık gerektirenlere toplantı tutanaklarının tarafınıza tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde yazılı cevap verilmesi gerekmektedir.

Değerli arkadaşlar, şimdi genel görüşme açıyoruz.

Söz isteyen?

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Önce, hayırlı uğurlu olsun Başkanlık döneminiz, yeni dönem.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bu denetimlerin gerçekten Türkiye ve kurum, kuruluşlar için önemli olduğunun altını çizerek bu dönemin Türkiye’ye yarar getirmesini diliyorum ve arkadaşlara çalışmalarında gösterdikleri özveri için de tekrar teşekkür ediyorum.

Benim sorum var ve o sorum Genel Müdür; onların cevaplarını yazılı olarak bana iletirse çok memnun olacağım.

TÜRK EXİMBANK’ın müşterisi olan ancak 15 Temmuz darbe girişiminin ardından kapatılan, kayyum atanan veya mallarına el konulan müşterileri var mı? Bu firmalar hangileridir? EXİMBANK’la olan ticari boyutları nedir, kredi miktarları nedir? Bu firmalara kullandırılan krediler var mıdır? Bu kredilerin tahsili için nasıl bir yol izlenecektir bunu merak ediyoruz.

İkincisi, TÜRK EXİMBANK’ın kuruluşundan bu yana batık kredilerin toplamı nedir? “Binde 3’lük dilim.” dediniz ama toplam olarak batmış kredi ne kadardır? Bununla ilgili yargı ve icraya intikal etmiş ve devam eden alacak toplamı nedir? Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının Türkiye’nin kredi notunu düşürmesi, kurumunuzun ve ülkemizin kredibilitesini etkilemekte midir? Bu konudaki görüşünüzü de yazılı olarak merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm...

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yazılı bildireceğim, sayın vekilim öyle talep etti zaten; bunları da yazılı bildireceğiz.

BAŞKAN – Tamam.

Sayın Ömer Fethi Bey, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu bizim alt komisyon toplantısında sorduğumuz soruya verdiğiniz yanıtta, bölgelere göre sigortalı sevkiyat ve bölgelere göre kredi dağılımında bayağı bir farklılık var. Marmara Bölgesi, Doğu Anadolu Bölgesi, yine kredi dağılımında da... Bunlar bölgesel yatırımlarla mı direkt ilgili, yoksa talebe yönelik mi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sayın Vekilim, şimdi, Türkiye’nin ihracatının yaklaşık yarısı İstanbul’dan.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Marmara.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yani evet.

Şimdi, onun dışında işte, İzmir, Antep, Orta Anadolu; işte, Çorum, Ankara yani bölgesel olarak hem yapılan ihracat çeşidinde hem de yoğunluğunda çok farklılıklar var. Dolayısıyla bu farklılıklar bizim ürünlerimize olan talebi de belirliyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama şöyle bir şey var Sayın Genel Müdürüm. Doğu Anadolu Bölgesi'nde sigortalı sevkiyat 2014'te, 2015'te aynı, 1 milyon dolar. Ama burada bölgenin kredi dağılımı, Doğu Anadolu'ya 2014'te 116; 2015'te 56. Arada yarı yarıya fark varken rakamsal değişim olmamış. Bunun kaynaklanması yani karşılık mı gelmiyor, batıyor mu, yatırımcı mı çalışmadan çekiliyor? Yani rakam çelişkili.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Şöyle Sayın Vekilim: Biz bir kere firma bazında bölgesel olarak bakmıyoruz. Firma sigorta yaptırdığında... Sizin bahsettiğiniz rakam sigortaydı yanlış o.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yani şunu diyorum, 116 milyonlukta da 1 milyon ABD Doları sigorta var, 56 milyon dolarda da 1 milyon sigorta var. Yani aradaki değişikliğe rağmen sigorta tutarı niye aynı kalıyor o anlamda diyorum.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sayın Vekilim, çünkü sigorta bir kere vadeli mal satışı hangi türde; akreditifli mi, mal mukabili mi? Yani orada bir sürü faktör var. Dolayısıyla o etkiliyor ama aynı zamanda.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama etkilememiş işte onu soruyorum.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Hayır yani.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İkisi de 1 milyon dolar. Mesela 2014 ile 2015'de 1'er milyon dolar ama örneğin Doğu Anadolu'da 116, 2014; 2015, 56. O aradaki çelişki nasıl?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sonuçta bize gelen talepleri biz cevaplandırıyoruz. Yani biz bir yerde aslında müşteri ne istiyorsa onu yapıyoruz. Biz müşteriye bir şeyi dayatmaktan ziyade öyle bir talebe göre davranıyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Genel Müdürüm, herhâlde anlatamadım. 116 milyon dolarda da 1 milyon dolarlık sigorta yapılıyor, 2015'te de 56 milyon dolarda da 1 milyon yapılıyor. İkisinin de sigorta karşılığı aynı nasıl tutuyor, farklı olması gerekmez mi?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – O bir tesadüf olsa gerek. Bir kere sigortayla kredi ayrı ürünler ve dolayısıyla her kredi kullandıran sigorta yapmıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Orada da bir risk yok mudur?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Şöyle: Şimdi, müşteri peşin satıyorsa veya bazen sigorta yaptırmak istiyor bazen yaptırmak istemiyor. Yani bizim yaklaşık 60 milyar TL kredimiz var ama yaklaşık 27 milyar TL sigortamız var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İşte, diğer bölgelerde artış var. Mesela 2015'te diğer bölgelerdeki artışa rağmen Doğu Anadolu'da tersi gitmiş.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – O pazarlarla da ilgili olabilir. Mesela biz Irak sınır ticareti, İran...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir düşme oluşuyor.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tabii, yani Suriye, oraların da pazar yapısına göre...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Rakamlar üzerinden okuduğumuzda bir sıkıntı görülüyor da onun kaynaklandığı neden, güneydoğudaki olayların direkt yansımaları olarak siz söylüyorsunuz.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Bir de ticaretin yapılma şekli değişiyor sonra. Yani yine mal satılıyor ama farklı şekillerde mal satıldığı için sigorta çok etkilenebiliyor orada.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ediyorum.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Rica ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Eldemir, buyurun.

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Genel Müdürüm, sizin sunumlarınızda da geçti, teşkilat yapısıyla alakalı bir bilgi aktardınız. Şimdi, ben, Türkiye haritasından bu teşkilat yapısına bakınca bunların işlem hacmine göre mi, bölgesine göre mi olduğunu çok anlayamıyorum. Yani şunun için: Şimdi, bir yerde genelde irtibat bürosu çok olur, ondan sonra şube sayısı çok olur, ondan sonra bölge müdürlüğü olur vesaire. Şimdi, 2 tane bölge müdürlüğü görüyoruz, 1 tane şube görüyoruz, çok sayıda da irtibat bürosu var. Bunlarla ilgili sizin kriterleriniz nedir yani irtibat bürosu açma kriterleriniz nedir, şube açma kriterleriniz nedir? Bu tabloya bakınca Gaziantep şubeyken Bursa’da irtibat bürosu görünüyor. Bursa’ya bu konuyla ilgili şube açmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Zaten şu anda Antep’ten sonra ilk hedefimiz de Bursa’ya açmak. Ama şuna bakıyoruz biz: Özellikle kredi hacminde ve reeskontta –çünkü reeskont da Merkez Bankasıyla alakalı olduğu için- belli bir büyüme, hacmi aştığı an... Mesela en son Antep’e açtık, Antep’te yoğun bir kredi hacmi oluştu ve o belli bir düzeyi geçtiği için. Mesela Antep’teki Merkez Bankasıyla çalışmak ihracatçılarımıza hem hızlı hem de etkin bir hizmet verme açısından uygun oluyor ve öncelikle Antep’i şube hâline getirdik ve o daha sonra büyüyor. En hızlı büyüme Antep’te bizim mevcut temsilcilikler içerisinde. Şu anda da öyle görülüyor ki bir dahaki şubeleşmemiz de Bursa’da olacak. Orası da belli bir hacme ulaşmaya başladı ama örneğin Samsun’un –var ihracat ama- büyüme oranı Bursa, Antep’e göre daha düşük, Trabzon daha düşük. Mesela orada şube açmayı şu anda fizibil görmüyoruz ama az önce de söylediğim gibi, Antep’i yeni açtık zaten, birkaç ay önce, şu anda da sıra Bursa’da.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Şimdi, bu tür bankalar, EXİMBANK, Kalkınma Bankası veya mevduat bankalarında en büyük problemlerden birisi kredilerin geri dönüşü konusunda yaşıyor. Bu oranlara özel bankalarda baktığımızda bu kredileri -geri dönmeyen- takipteki kredileri satabildikleri için veya böyle bir imkânları olduğu için oranlar düşük görünüyor ama kamu bankalarında, genellikle Halk Bankası, Ziraat Bankası, Yatırım Bankası, işte EXİMBANK gibi bankalarda bu oranlar yüksek görünmekte ki normalde farklı ülkelerdeki kendileri gibi yatırım bankaları ya da EXİMBANK gibi bankalarda da biz çok öndeyiz o konuda. Batık kredilerin geri döndürülmesi konusunda sıkıntı yaşıyor. Tabii, biraz

evvelki örnekte olduğu gibi, on dokuz yıl, yirmi yıl çalıştığınız bir firmanın başına bir akıbet gelebilir ama bu örneği bu standart yaşanan piyasa krizi veya standart yaşanan birtakım olayların dışında gelişip eksikliklerin en üst seviyede yaşandığı bir olay olarak görüyorum yani bankanın denetimden uzak bir kredi kullandırması gibi bir olayla karşı karşıyayız. Orada davaların açıldığını, yasal sürecin, takip sürecinin başlatıldığı belirtiliyor.

Bir: Bu yasal takip süreci ne zaman başlatıldı? Birinci soru bu. Bu 65 no.lu müşteriyle ilgili hangi tarihte başladınız yasal sürece? O tarihle ilgili net bir şey yok; onu bir öğrenmek istiyorum.

Bir de kurumda personele kredi kullandırılıyor. Size bu soru sorulmuş “Ne kadar kredi kullandırılıyor?”, “Kim kullanıyor?” diye. 2014 yılında yaklaşık 6 milyon TL personele kredi kullandırılmış. Ben 2014, 2015, 2016 rakamlarını istiyorum.

Yine bahsettiğiniz cevabınızda da “En düşük yani diğer şirketlere kullandırdığımız ihracat kredilerinin en düşük faiz oranıyla kullandırılıyor.” deniyor. Bu oran nedir, en düşük oran? Bunu bana böyle bir tablo hâline dönüştürseniz “Şu oranlarda kullandık, bu oranlarda kullandık.” diye...

Personele kullandırılmasına karşı mıyım? Hayır, değilim ama bankanın, bir devlet bankasının personelinin de orada çalışıyor diye bu imtiyazdan çok farklı bir şekilde yararlanmasını da doğru bulmam yani bir imtiyazlı hâle dönüşmesini doğru bulmam. Tabii ki birtakım istisnalar olabilir. Bunu bir net görmek istiyorum.

Yine, personel alıyorsunuz, açıktan personel alıyorsunuz. Tabii, Bankalar Kanunu biraz Devlet Memurları Kanunu’ndan farklı olarak yürütülüyor, biraz özerklik tanındı onlara diğer devlet bankalarında olduğu gibi. Ama burada, tabii, son zamanlarda bu FETÖ’de önümüze çıkan tabloya baktığımızda, bu alımların genelde, son yıllarda, özellikle devlete işte bu acımasızca terör, darbe yapmaya girişen, kendi milletine silah çeken insanların yakınları ya da siyasilerin referanslarıyla bu insanların kamuya alındığına şahit olduk, görüyoruz ve zaten kamudan bu kadar insanın ihraç edilmesinin gerekçelerinden, nedenlerinden bir tanesi de bu.

Şimdi, eğer bir liyakat yoksa ve sizin bankacılık hizmetlerine uygun olup olmadığını nasıl anlıyorsunuz veya referansı ne alıyorsunuz? Çünkü KPSS’yi kullanmıyorsunuz, çocuklar eşit şartlarda yarışmıyor. Sizin bankanıza açtığımız pozisyon için başvuran insanları neye göre... “İnsan kaynakları değerlendiriyor.” diyorsunuz. Tamam, insan kaynakları değerlendiriyor. Geçmişte de değerlendirdi insan kaynakları. Baktığınız zaman CV’sine, size başvuran veya kamu kurum ve kuruluşlarına başvuran vatandaşların CV’lerine baktığınızda çok yetenekli insanlar olduğunu, çok iyi eğitim almış insanlar olduğunu görüyoruz. Bu tür açıktan alımların tek temel nedeni var, siyasi referansların öne çıkması. Nedeni demeyeyim de en çok bu nedenlerle alımlar yapılıyor kamuda. Tabii siyasi referans nedir? Mevcut hükümettir, o dönemin hükümetidir. Bu hükümet bugün A Partisidir, yarın B Partisidir. Onun için de çok böyle yeterince sınav yapmadan, daha çok mülakat ve insan kaynaklarına bırakılıp alınan personelin gelecekte sıkıntılar yarattığını, hatta yeterli liyakata sahip olmadığını gördük. Bu nedenle, niye düşünmüyorsunuz, KPSS’yle ve ilgili okullardan mezun olan çocukların bu eşit şartlarda yarışmasını niye düşünmüyorsunuz da mülakatla gerçekleştiriyorsunuz bunu? Bunun önemli olduğunu düşünüyorum. Buna da aslında kamu iktisadi teşebbüslerinde bir standart getirilmesi gerektiğine de inanıyorum.

Yine iç önerilerde, 27’nci iç öneride 4947 no.lu müşteri var. Yaklaşık 37 milyon TL’lik bir temerrüt faizi, BSMV’si var 1 milyon 800 bin liralık gibi, 40 milyona yakın, 20 de anaparası var, 60 milyona yakın bir para. Bu konuşulmadı, 4947 no.lu firma. Bununla ilgili mali sorumluluk davası da açılmış.

Bu davanın sonucu nedir yani nereye geldi, sonuçlandı mı, devam ediyor mu, zaman aşımına uğrama tehlikesi var mı bunun, bunu takip ediyor musunuz? Bu konuda da bilgilendirirseniz sevinirim. İç öneri, 4947 no.lu firma.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – 49...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 4947, iç önerilerde 27'nci.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tamam.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Orada yüklü bir rakam var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akar, teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

Yazılı mı?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yazılı.

BAŞKAN – Hemen cevaplayabilecekleriniz varsa cevaplayın.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Cevaplayabilecekleriniz varsa cevaplayın.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Şimdi, en son bir kısa cevap vereyim: Tabii, bu firmalarla ilgili takip devam ediyor, onları yazılı bildirelim de bu personel meselesi... En son bir uzman yardımcılığı sınavı yaptık, KPSS, bir üniversiteye hazırlattığımız yazılı sınav ve sözlü, mülakatla aldık. Ama şu da bir gerçek: Şimdi, benim ara elemana ihtiyacım olduğunda ben yazılı sınav yapamam. Bunu yine bankalardan, bunların belli bir sitesi var insan kaynaklarıyla ilgili, oradan çağırarak bizim yöneticilerimizin yaptığı mülakatlarla yani insan kaynakları, artı alacak yöneticinin yaptığı sınavla da almak zorundayız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onlara bankalardan da transfer sınavı yapabilirsiniz, bunda bir sıkıntı yok. Yani biliyorum ki özel bankalardaki insanlar kamuda çalışmak isterler ve bu sınavlara girerler. Ben sizden üniversiteye hazırlatmış olduğunuz soruları, artı mülakatta bir görüntünüz varsa bunun deşifre edilmiş şeklini ya da görüntü yoksa mülakat sorularınızı talep ediyorum. Onlar da yazılı olabilirse sevinirim. Neler soruyorsunuz bunlara merak ettim ben.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tor, buyurun.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) - Evet, benim de iki sorum var. Sorumun biri: Son beş yılda bankanın kullandığı kredilerden kaç firmanın kredisi donuk kredi hâline gelmiş? Bunların kredi miktarı, işte tahsil edilen miktar var mı, bakiye nedir ve diğer yönlerden bir listesi mümkünse, Genel Müdürüm, bunları istiyorum son beş yılda.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tabii.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Bir de Sayın Başkanlık Divanındaki vekilimizin söylediğiyle ilgili bir konu. Şimdi, seçim çevrem Kahramanmaraş özellikle tekstil alanında oldukça ileridir ve son yıllarda kâğıt sektörü, çimento sektöründe de büyük atılımlar yaptı, metal sanayi de oldukça gelişmiştir. Tabii, ben, bu irtibat bürolarının, şubelerin açılma kriterlerini bilmiyorum ama mesela Kahramanmaraş Trabzon'dan daha mı geridir? Kahramanmaraş'a da bir irtibat bürosu, hani şube demiyorum ama en azından bir irtibat bürosu açmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sayın Vekilim, ilk sorunuzu yazılı cevaplayacağız.

İkinci sorunuz: Şimdi, tabii, Kahramanmaraş Adana ile Antep’e çok yakın olduğu için bizim oradaki arkadaşlar bir taraftan Mersin’den Antep’e kadar oraları çok rahat her gün ziyaret edebiliyorlar. Dolayısıyla bu kadar yakın yerde bir tane irtibat bürosu açmamız şimdilik fizibil görünmüyor Kahramanmaraş’ın hatırladığım rakamlarına göre çünkü oraya çok rahat hizmet verebiliyoruz ama tabii daha da gelişirse bir irtibat bürosu açmayı düşünebiliriz.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Yani biraz da Adana, Mersin, Antep, Maraş’a gelsin gitsin. Yani değil mi ama? Biraz da öyle olsun, öyle bakalım olaya.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Evet, Sayın Genel Müdürüm, yazılı cevap vermeniz gereken bu soruları on beş gün içerisinde cevaplandırırsanız, tarafımıza ulaştırırsanız teşekkür ederiz.

Evet, değerli arkadaşlar, şimdi her iki yıla ilişkin raporların sonuç bölümlerini okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Buyurun.

Sonuç:

Türkiye İhracat ve Kredi Bankası Anonim Şirketinin 14/3/2014 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ile 245 milyon 927 bin 118,07 kuruş net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

Sonuç:

Türkiye İhracat ve Kredi Bankası Anonim Şirketinin 30/3/2015 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ile 427 milyon 9 bin 397,28 kuruş net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Böylelikle Türkiye İhracat Kredi Bankasının (EXİMBANK) 2013 yılı ve 2014 yıllarına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Kalkınma Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, tasfiye hâlinde Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi ve Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını saat 14.30’da görüşmek üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.44

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.33

BAŞKAN: Uğur AYDEMİR (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Ertuğrul SOYSAL (Yozgat)

SÖZCÜ: Tamer DAĞLI (Adana)

KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)

BAŞKAN – Evet değerli üyeler, ikinci oturumu açıyorum.

2.- Türkiye Kalkınma Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Çalışmalarımıza Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Öncesinde, toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Genel Müdürümüze söz veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Sayın Başkan, KİT Komisyonunun sayın üyeleri ve değerli kamu temsilcileri; Türkiye Kalkınma Bankası adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama bankamız faaliyetlerinden başlamak istiyorum.

Bankamızın 2016 Haziran ayı sonu itibarıyla aktif büyüklüğü 5,2 milyar Türk lirasına ulaşmıştır. Kredi hacmi ise aynı dönem için 4,3 milyar Türk lirası düzeyindedir. Kredi hacminin aktif toplamı içindeki payı yüzde 83 olup bu oran kalkınma ve yatırım bankaları grubunda yüzde 69 ve bankacılık sektöründe yüzde 63'tür.

Kredi portföyümüzün sektörel dağılımına baktığımızda, enerji sektörünün yüzde 55'le en büyük payı aldığını görmekteyiz. Enerji sektörünün ardından yüzde 19'la imalat sanayi, yüzde 15'le turizm, yüzde 9'la apeks mali kuruluşlar ve yüzde 2'yle eğitim ve sağlık sektörü gelmektedir.

2013 yılından bu yana artış trendini sürdüren kârlılığımız 2015 yılında 62,7 milyon Türk lirasına ulaşmıştır. 2016'nın ilk yarısında ise dönem kârımız 36,6 milyon Türk lirasına ulaşmıştır.

Kredi portföyümüzdeki enerji payının yüksekliği Bankamız kredi politikasından kaynaklanmaktadır. Enerji sektörü kredilerinin toplam krediler içindeki payı 2005 yılında yüzde 2'lerden bugün yüzde 55'ler seviyesine yükselmiştir. Ağustos ayı itibarıyla yenilenebilir enerji yatırımlarında toplam 398 adet proje incelenmiş ve kurulu gücü yaklaşık 2.081 megavat olan 325 adet projeye 5,4 milyar Türk lirası kredi tahsis edilmiştir. Bankamızca kredi tahsisi yapılan projelerden kurulu gücü yaklaşık 1.161 megavat olan 165 adet enerji yatırımı projesine yaklaşık 2,7 milyar Türk lirası finansman desteği sağlanmıştır.

Bankamız, aracı finansal kuruluşları kullanarak orta ve küçük ölçekli işletmelere ulaşabilmek amacıyla başlattığı toplam bankacılık faaliyetini de sürdürmektedir. Bu sayede banka, kuruluş kanunundaki kısıtlar nedeniyle ulaşamadığı anonim şirket statüsü dışındaki reel sektör yatırımcılarına da finansman imkânı sağlamaktadır. Apeks yöntemiyle bugüne kadar 1.201 KOBİ'ye 150 milyon euro, 100 milyon Amerikan doları ve 60 milyon Türk lirası finansman temin edilmiştir. 6.700 kişiye bu suretle istihdam yaratılmıştır.

Hazinenin garantörlüğünde yurt dışı finansal kurumlardan sağlanan kaynaklar bankamız aracılığıyla ekonomiye aktarılmaktadır. Bu kapsamda, 2003 yılından itibaren Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası, Japon Uluslararası İşbirliği Bankası, Alman Kalkınma Bankası, Fransız Kalkınma Ajansı ve İslam Kalkınma Bankasından sağlanan finansman tutarı 1 milyar 263 milyon euro ve 936 milyon Amerikan doları düzeyindedir.

Bankamız kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanmamakta, ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarına kârı üzerinden aidat ödemektedir; KOSGEB, Türk Standartları Enstitüsü gibi. Bankamız, 2010 yılından 2016 Haziran ayına kadar 349 milyon TL kâr ederken, aynı zaman zarfında kamu kurum ve kuruluşlarına 110 milyon TL tutarında kaynak aktarımı yapılmıştır. Ödenmiş sermaye tutarı ise bu süre içerisinde 160 milyon Türk lirası olarak sabit kalmıştır.

Bankamız, Avrupa Yatırım Fonu öncülüğünde faaliyet gösteren, yeni adıyla Türkiye Yatırım İnisiyatifi ve bu oluşumun şemsiyesi altında kurulan 160 milyon euro sermayeli İstanbul Girişim Sermayesi İnisiyatifi isimli alt fonun kurucu ortağıdır. İVCI, fonların fonu statüsünde faaliyet göstermekte olup girişim sermayesi kullandıran alt portföy fonlarını desteklemektedir. Alt portföy fonlarının toplam büyüklüğü 1,8 milyar euroya ulaşmıştır. Bu fonlar aracılığıyla da Türkiye'de farklı sektörlerde yatırım yapan toplam 40 adet şirkete 2016 yılının ilk yarısı itibarıyla yaklaşık 737 milyon euroluk girişim sermayesi yatırımı gerçekleştirilmiştir.

Bankamız, finansman desteğinin yanı sıra eğitim, teknik yardım faaliyetlerini de sürdürmektedir. Kalkınma ajansları ile diğer kamu kurumlarına 2011'den bu yana 1.844 katılımcının iştirak ettiği 89 eğitim verilmiş, ayrıca hazırlanan rapor ve fizibilitelerle 4 milyon Türk lirası gelir sağlanmıştır.

Bankamızca 2004'ten bu yana verilen yenilenebilir enerji kredilerinin sağladığı yıllık karbon emisyon azaltımı 2 milyon tonun üzerine çıkmış, önümüzdeki yıllarda bu miktarın artırılması hedeflenmektedir. Türkiye Kalkınma Bankası, sosyal sorumluluk bilinci doğrultusunda ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgesi almaya hak kazanmış ilk ve tek kamu bankasıdır.

Sayın Başkan, KİT Komisyonunun değerli üyeleri, saygıdeğer katılımcılar; Türkiye Kalkınma Bankası önümüzdeki dönemde de başta enerji yatırımları olmak üzere turizm, eğitim, sağlık, imalat sanayi yatırımlarını desteklemeyi sürdürecektir. Bankamız, devam etmekte olan yeniden yapılandırma çalışmaları neticesinde oluşacak yapısıyla ekonomimizin ihtiyaç duyduğu alanlarda daha etkin bir katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Bankamızın faaliyetlerini özetlediğim konuşmama burada son verirken hepinize şahsım ve çalışma arkadaşlarım adına saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Evet değerli arkadaşlar, söz isteyen olmadığına göre kurumun 2011 ve 2012 yılında gündemde kalan 1 önerisi bulunmaktadır. Bu öneriler aynı zamanda 2013 ve 2014 yıllarının 3 no.lu önerisiyle aynı mahiyette olduğundan birlikte okutup işleme alacağız.

Buyurun.

Öneri 3:

Banka Yönetim Kurulunun 18/03/2010 tarih ve 95 sayılı Kararı'yla 1042318 Sabit Sayılı Firmaya tahsis edilen ve 15/04/2010-04/05/2011 tarihleri arasında kullanılan toplam 6,3 milyon avro Avrupa Yatırım Bankası yatırım kredisinin, üçüncü şahıslar tarafından firma hakkında yasal

takipler başlatılmasının ve firmanın da iflasın ertelenmesi talebinde bulunmasının öğrenilmesi üzerine takipteki kredilere intikal ettirilen; 31/12/2014 tarihi itibarıyla 15,8 milyon TL olan kredi alacağının; Ankara Asliye 17. Ticaret Mahkemesince firmanın iflasına karar verilmesi ve kararın da kesinleşmesi nedeniyle, iflas masası nezdinde bankanın her türlü hak ve menfaatinin korunarak ve İcra İflas Kanunu hükümlerine göre alacağın tahsili konusunda gerekli titizliğin gösterilerek, firma dışındaki borçlular ile firmaya ait olmayan gayrimenkuller üzerindeki yasal takip işlemlerine devam edilerek tahsili ve kredi hesabının banka zararına yol açmadan tasfiyesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevap için buyurun yalnız cevabınızı özetleyebilirsiniz, bizdeki cevap biraz uzun.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU –

Öncelikle otelin en son hâlini arkadaşların bir yansıtmasını istiyorum. Otel en son bu aşamaya gelmiştir. Kredi durduktan sonra da yatırımları devam etmiş. Hukuki durum devam etmekte. En son hâlini size aktarmak istiyorum. Şu anda, 24 Ekim 2011 tarihi itibarıyla donuk alacaklara aktarılmış ve 26 Aralık 2011 tarihinde 6,5 milyon avro üzerinden yasal takibe başlanmış. Kredinin teminatını ipotek teşkil etmekte. Ayrıca ipotekli gayrimenkul sahipleri ile şirket ortaklarının kefaleti bulunmaktadır. İpotek alınan gayrimenkullerin icra müdürlüğü tarafından yapılan kıymet takdirine göre değeri 2 Haziran 2015 tarihi itibarıyla 44 milyon 212 bin 111 Türk lirasıdır. Yaklaşık 3 bin dönüm 5 bin parça arazi de bankamıza ipoteklidir. Siverek İcra Müdürlüğünün kıymet takdirine göre 11 milyon 838 bin 664 Türk lirasıdır bu tarlaların değeri. Otel üzerinde 20 milyon avro ipotegimiz bulunmakta, 5 parça arazinin de her biri üzerinde 16 milyon avro ipotek tesis edilmiş durumda.

İflas erteleme konusundaki mahkeme neticelenmiş, firmanın iflasına karar verilmiş. Temyiz bankamız lehine sonuçlanmış, firma karar düzeltme yoluna başvurmuş, Yargıtayda inceleme hâlinde.

İcra müdürlüğü tarafından, iki yıllık yasal süresi dolduğu için kıymet takdiri yenilenmiş, mahkemece düzenlenen kıymet takdirinde 60 milyon 802 bin 332 lira otele değer biçilmiştir, dava devam ediyor. Ayrıca, firmadan alacaklı 2 adet inşaat şirketinin açmış olduğu yapı ipoteginin tesciline ilişkin davalar da devam etmekte, toplam tutarı 5 milyon civarında.

Mevcut teminatlar alacağımızı karşılayabilecek durumda, yasal sonuçlara göre hareket edilecek.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Komisyon üyelerimizden söz isteyenlere sırasıyla söz vereceğim.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Önce, bu otelin yüzde kaçını tamamladı, onu merak ettim; yüzde kaçını tamamlanmış vaziyette şu anda?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Bu, biz krediyi takibe geçtikten sonra müşteri kendi imkânlarıyla yaptırıp en son -fotoğrafta görüldüğü gibi- yüzde 90 civarına getirmiş. Geçen bir ziyaretinde söylediği “Elektrik donanımı ve sıhhi tesisat kısmı kaldı, buna çözüm.” diye öyle bir talebi oldu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdür, şimdi, bir önceki yılki KİT toplantısında otelin yüzde 95’inin tamamlandığını söylemişsiniz. Bu, alt komisyonda yapılan çalışmalarda sorulara veya Sayıştay önerilerine verilen cevapta tesisin yüzde 75-80’inin tamamlandığını söylemişsiniz, şimdi de yüzde 90’ının tamamlandığını söylüyorsunuz. Tabii, biz görsel olarak böyle baktığımızda belki kaba inşaat tamamlanmış olabilir ama içindeki ince işçiliğin ve donanımın maliyetinin en az bu binanın yarısı kadar olacağını düşünüyorum, bir de bu boyutu var. Bir de çelişkili rakamlar yani bir yüzde 75-

80 demişsiniz, bir yıl önce yine KİT Komisyonunda yüzde 95 demişsiniz, bugün yüzde 90 diyorsunuz, burada bir standart yok. Yani, bunun bir tespiti vardır, otel inşaatının; bunu verirsiniz bir ekspertize, “Otel inşaatının şu kadarı tamamlanmıştır.” denir veya “Otelin komple tamamlanabilmesi ve faaliyete geçebilmesi için aşaması şudur.” diyebilirsiniz. Böyle bir şey yok yani her seferinde farklı bir rakam söylüyorsunuz, bizim de buradan bir yorum yapma şansımızı ortadan kaldırıyorsunuz yani “90’sa şunu yapın, 75’s’e bunu yapın ya da şöyle üzerine gidin, bırakın vatandaş projesini tamamlasın.” deme şansını da ortadan kaldırıyorsunuz her seferinde farklı bir şey söyleyerek. Evet, bu otel inşaatı bir türlü tamamlanmıyor. Mahkemeye gitmişsiniz, evet, mahkeme süreçlerini izliyorsunuz ama burada en önemli şey ekspertiz değerlerinde çıkıyor. Yani zaman zaman baktığınızda ekspertiz değerlerine çok garip bir ekspertiz değeri var. Şurada, yine geçen yılki notlarımdan bakacağım müsaade ederseniz yanlış söylememek için. Bu ekspertiz değerleri uçuk. Yani, bir ekspertiz yapılıyor, binler seviyesinde bir ekspertiz yapılıyor, milyonlar seviyesinde yani teminat olarak aldığımız şeyler; bina için söylemiyorum, binanın inşaatı için söylemiyorum yani binaya teminat olarak aldığınız arazilerle ilgili ekspertiz değerlerinde. Bunlarla ilgili bir işlem yaptınız mı, ekspertiz değerlerinin bu şekilde sizi yanıltmasıyla ilgili bir işleminiz oldu mu? Bu ekspertizleri, biliyorsunuz, size sorduğumuzda “SPK’nın lisanslı ekspertizlerine yaptırıyoruz.” diyorsunuz, lisanslı ekspertizler. Mahkeme bu ekspertiz istediği zaman farklı bir şey veriyor, siz ekspertiz yaptırdığınız zaman farklı bir sonuçla karşılaşıyorsunuz. Yani, bu nasıl bir ekspertiz veya bu ekspertizi yapanlar hakkında bir suç duyurusunda bulunuyor musunuz? Her seferinde bütün kamu kurum ve kuruluşlarında, bankalarda özellikle bu tür kredilerde bunlarla karşılaşıyoruz. Bunun üzerinde bir çalışmanız oldu mu?

Bir de verdiğiniz krediyi söylüyorsunuz, 6 milyon euro civarında krediyi söylüyorsunuz; şu anda firmadan bankanız ne kadar alacaklı, temerrüdü, faiziyle falan toplam ne kadar alacaklı? Yani, tamam, bu süre içerisinde faiz işliyor, sadece verdiğiniz ana parayı konuşmuyoruz burada. Bankanız ne kadar alacaklı toplam, kümülatif olarak şu anda?

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm...

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Sayın Başkanım, bu ekspertiz değerleri bizim yaptığımız ekspertizler değil, mahkemenin ve bilirkişilerin yapmış olduğu ekspertizler. Mahkemede, davada talep ettiğimiz alacak miktarı 38 milyon TL; mahkemedeki alacak miktarı, mahkemeye başvurduğumuz alacak miktarı 38 milyon.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Alamadınız ama süreç devam ediyor. 2014’te mahkemeye başvuru yaptınız değil mi?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Şu andaki cari alacağımız, mahkemedeki.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdür, bir soru soruyorum: Ben bankadan kredi kullandığımda eğer bunu ödememiş isem ve banka beni mahkemeye vermişse, mahkemeye verirken de der ki: “Benim Haydar Akar’dan 100 lira alacağım var.” Aradan üç yıl geçmişse bunun bir rakamı var. Size şunu soruyorum, diyorum ki: Şu anda banka bu müşteriden ne kadar alacaklı? Bunların mahkemeye verdiği parayı sormuyorum size, ne kadar alacaklı?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Şimdi, 38 milyon bizim icra...

BAŞKAN – Sayın Akar, isterseniz soru-cevap şeklinde, en son, genel...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Soru-cevap olmaz Başkanım. Şimdi burada soruyu soruyorum yani bunu sona bırakıp geneli üzerinde soru sormayacağım. Yani, konuyu konuşuyoruz, soruyu sorup şey yapmayacağım, yazılı da veririz soruları.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – 38 milyon bizim toplam alacağımız, şu andaki icra yoluyla talep ettiğimiz alacağımız, toplam miktar bu.

Şimdi, olay şeyde karışıyor. Geçmişte ilk alınan, Sayıştayın aldığı ilk tenkit raporunda metrekaresi veyahut şeysi 200 lira mıdır nedir, öyle bir ekspertiz değeri var. O değer in üzerinden çok şeyler geçti. O, ilgili mahkemeye yaptırmış olduğu, kendi hukuki çıkarımlar sağlamak için yapmış olduğu bir değerlemeydi. Gerekli mücadelesi yapıldı. Gerçek değerleri ve bugün mahkemenin de son hâliyle de belirlemiş olduğu -3 Haziran 2016- bu mahkemenin keşif raporu 60 milyon 802 bin 332, sadece otelin değeri. Bugün Şanlıurfa’da, Türkiye’nin neresinde olursa olsun ekilip dikilebilir arazinin metrekaresiyle çarpsanız şuradaki 3 bin dönüm araziye, onun bile değeri birçok şeyi ifade eder yani bu, bu kadar açık. Teminat yönünden bir sıkıntısı yok bunun, alacağımız yönünden de bir sıkıntısı yok. Niye? Bizim verdiğimiz para 6 milyon avro, bundan sonra da zaten herhangi bir ödeme yapılmamış. Adam kendi imkânlarıyla oteli...

Yıllar itibarıyla fotoğraflarından da görürseniz aradaki farkı sizler de...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdür, bu vatandaş, bu şirketin banka kredibilitesi kaç...

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – İlk hâli bu Sayın Vekilim, bakın; devam edin, gösterin.

Ben kişiyi savunmak amacıyla konuşmuyorum ama Urfa’ya gerekli olan bir şey, en güzel yerinde ve sonsuz kat hakkı verilmiş. Ben buraya rapor da düzenlettim, önceki şeyde o raporunu dahi açıklamıştım. Aşama aşama giderseniz, yıllar itibarıyla. Üzerinde tarihleri de var bakın, 2010’daki, sonraki, 2011’deki hâli, 2012, bu da on son aldığımız fotoğraflar. Diğer iç kısımlarını da gezdirelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, Sayın Genel Müdür, bunların hepsi kabul. Diyorsunuz ki ödemede bir sıkıntısı yok. Bu firmayla ilgili ufak bir özet yapar mısınız? Bu firmanın kredilendirme ya da kredi riski nedir? Alacaklılar var mıdır bu firmayla ilgili? Takip ediyorsunuzdur bu firmayı, bu kadar kredi kullandırtığınıza göre, 38 milyon alacağınız olduğuna göre bu firmadan bu firmanın ticari faaliyetlerini takip ediyorsunuzdur, öyle düşünüyorum.

Şimdi, benim bildiğim, 100’ün üzerinde alacaklısı var bu firmanın ve verilen raporlarda da bu firmanın bu borçlarını ödeyebilecek bir mali yapıya sahip olmadığı belirtiliyor. Siz diyorsunuz ki: “Bunları tahsil edeceğiz.” İflasına da karar verilmiş, o detayını biliyor da neyi nasıl tahsil edeceksin? Tamam, Urfa’ya kazandırılın, ben bir ay önce de Urfa’daydım, gördüm de ayrıca şeyi, tamam kazandırılın Urfa’ya. Tamam, parasını kamu versin, bir özel şahıs Urfa’ya kazandırsın bunu, böyle mi bakacağız, yoksa kamunun zararının nasıl tazmin edileceğine mi bakacağız? Şimdi, siz alırsınız belki, kişisel tanışıklığınız vardır, arkadaşlığınız vardır, dostluğunuz vardır da bu krediyi tahsil ederseniz, sizin yerinize bir başkası geldiğinde bu krediyi nasıl tahsil edecek yani ben onu anlayamadım. 104 tane alacaklısı var firmanın, firmanın kredibilitesi sıfırlanmış, iflas etmiş ama siz “Alacağız.” diyorsunuz. Umarım alırsınız.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Sayın Başkanım, cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, Sayın Tor’un da bir söz talebi var, isterseniz belki iki soruya birden ortak cevap verebilirsiniz.

Sayın Tor, buyurun.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Başkanım. hoş geldiniz diyorum, hayırlı uğurlu olsun.

Şimdi, ben de bu konuya Sayıştayın raporundan baktım, inceledim. Şimdi, bu otel için ekspertiz değeri... 2 ipotek alınmış; bir tanesi Siverek'te bir köy, 5 parsel arsa veya tarla bilmiyorum, 11 milyon TL civarında bir ipotek var, bir de otel arsası için 12 milyon TL. Bu ekspertiz raporunu banka kendi mi yaptı, bir firmaya yaptırdı mı? Birinci sorum bu, buradan başlayalım biz yani alınan ipotekle ilgili.

BAŞKAN – Sayın Tor, devam edin siz sorularınıza.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Başkanım, ona göre bir konuşma yapacağım da.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdürüm, ekspertizi kim yaptırdı?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Ekspertiz bankamız tarafından yapılmış ekspertizdir. İlk inşaat yapılmazdan önce mahalline gidilir, eksperlerimiz gider araştırmasını yapar ve rapor düzenler. Bu ekspertiz raporu bankaya ait sayın vekilin söylediği 12 milyon.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim.

Tabii, daha sonra da bankaca ekspertiz yapılmış ama hangi şartlarda yapılmış onu da söyleyeceğim birazdan.

Şimdi, bankaların ekspertiz yapma hakkı var mı? Yani SPK'dan lisanslı firmalara ekspertiz yaptırıyoruz. Bankanın kendi ekspertiz hakkı var mı kanunen? Biz de memuriyetten geldik yani emriniz altındaki kişiler isteğiniz dışında bir şey sunamazlar diye düşünüyorum ben. Az sonra onun örneğini de göreceğiz zaten burada. Dolayısıyla hukuken de SPK'dan lisanslı firmalar olduğu hâlde yani bankanın kendi ekspertiz yaptırmaması hukuki değil diyorum ben. Yanlış bilebilirim Sayın Genel Müdürümüz bunu düzeltebilir.

Şimdi, tabii, banka Siverek'te bulunan bir köydeki 5 parsel tarla için 11 milyon, öbür otel arsası için de 12 milyon yani bizim ipotegimiz otelin arsasıyla ilgili otelin binasıyla ilgili değil. Burada açıklığa kavuşturulması gereken bir konu da budur. Yani bu otelin değeri 50-60 milyon, 100 milyon olabilir ama bizim ipotegimiz otelin arsasıyla ilgili, üst yapıyla ilgili değil.

Şimdi, biz bu krediyi 4 dilim hâlinde ödemişiz. 15/4/2010'da, 20/10/2010'da, 21/12/2010'de ve 4/5/2011'de en son ödemişiz fakat tabii burada eksik bilgiler de var bunları da bu görüşmemizde, değerlendirmemizde tamamlayabiliriz.

Firmayla ilgili üçüncü şahıslar tarafından yasal takipler başlatılmış çok geçmeden. Şimdi, buradan firmayla ilgili üçüncü şahıslar tarafından başlatılan yasal takibin tarihi yok. Üçüncü şahıslar tarafından yasal takipler ne zaman başlatılmış? Şimdi, bizim en son 1,5 milyon avro ödediğimiz 4/5/2011 tarihinde en son dilim bu, firmayla ilgili üçüncü şahıslar tarafından yasal takipler başlatılıyor. Üçüncü şahısların beyanları “Firma borca batık.” diyor; demek ki... Ha, başka bir tarih var ve bu tarih çok önemli, üçüncü şahıslar tarafından yasal takiplerin başlatılma tarihi çok önemli. Belki de başlatıldığında bankanız 4'üncü dilim krediyi ödemiş olabilir. Bu benim sadece yorumum. Neden? Üçüncü şahıslar tarafından yasal takiplerin başlatıldığı tarihi bilmiyoruz biz çünkü. Raporda hakikaten buna çok da baktım, Sayıştay raporunda da yok. Bu tarih en önemli tarihlerden biri. Üçüncü şahıslar takip başlattı belki biz o firmaya kredi ödemeye devam ettik maalesef. O yüzden firmayla ilgili üçüncü şahıslar tarafından yasal takiplerin başlatıldığı tarihi öğrenmek istiyorum.

Şimdi, firma iflas erteleme talebinde bulunuyor. Yani bakınız, biz 2011'in beşinci ayında son dilimi ödedik, firma beş ay sonra yani 2011'in onuncu ayında iflas erteleme talebinde bulunuyor beş ay sonra ve bankamız toplam 6,3 milyon avroyu TL'ye dönüştürerek 15,6 milyon lira olarak takipteki krediler hesabına intikal ettiriyor.

Şimdi, burada firmanın hangi tarihte iflas erteleme talebinde bulunduğu da belli değil. Firmanın hangi tarihte iflas erteleme talebinde bulunduğunu maalesef bu tarihi de ben burada bulamadım çünkü bu tarihler çok önemli gerek iflas erteleme tarihi gerekse üçüncü firmaların takip başlatması tarihi çok önemli. İçimde bir kuşku oluştu. Acaba biz bu işlemler başlatıldığında bu firmaya kredi ödemeye devam mı ettik? Böyle bir kuşku var.

Şimdi, kefillerin kimler olduğu hususunda, kefiller hakkında hacizli takibe geçiliyor. Kefillerden bir tahsilat yapıldı mı bunu da bilmiyoruz.

Şimdi, bir zaman silsilesi içerisinde Ankara 17. Asliye Ticaret Mahkemesi bir celseye banka katılıyor, davaya müdahil olmak istiyor ve mahkeme arsa değerini tespit ettiriyor. Yani Ankara 17. Asliye Ticaret Mahkemesi iflas erteleme talebini görüşen. Şimdi burada mahkemenin yaptırdığı tespite göre yani mesela 12 milyon liraydı, bankanın kendi elemanlarına yaptırdığı ekspertiz raporuna göre 12 milyondan bu arsa mahkeme bilirkişiye tespit yaptırıyor 214 bin lira.

Kıymetli arkadaşlar, 12 milyon nere 214 bin lira nere? Bilirkişiye tespit yaptırıyoruz 214 bin lira. 12 milyon lira bankanın kendi yaptırdığı ekspertiz değeri. Tabii, bunun üzerine banka –burası çok önemli- 2 tane kendi inşaat mühendisini gönderiyor değer tespit yaptırıyor. Banka kendi elemanını gönderiyor değer tespit yaptırıyor ve bizim arkadaşlarımız, 2 arkadaşımız 12,8 milyon liralık değer tespiti buluyor. Yani bankanın başlangıçta yaptığı ekspertiz raporunun üç aşağı beş yukarı aynısını buluyor. Bu rakamlar önemli rakamlar. Neden? En sonunda göreceğiz ki bizim bu ekspertiz raporlarıyla ödediğimiz krediler TL'ye çevrildiği zaman mutabık olacak.

Şimdi, tabii, esasında bankanın kendi elemanlarına rapor düzenletmesi yanlış. Açıkça söylüyorum yanlış bu. Yani banka güvenilir, bu konuda ihtisas sahibi... Çünkü bunların birçok kriteri var; tapu kayıtlarına bakıyor, yan parsellere bakıyor, en son satılana bakıyor ve bu konuda uzmanlaşmış. Benim inşaat mühendisim uzman değil ki nereden bilecek, sonra emir altında.

12,8 milyon bunu da banka tekrar Teftiş Kuruluna inceletiyor. 12,8 milyon lirayı Teftiş Kurulu inceleme raporunda da uygun buluyoruz. Daha sonra, Gaziantep 12. İcra Müdürlüğü, işte sanıyorum üçüncü şahısların alacakları nedeniyle başka bir bilirkişi raporu düzenletiyor, aynı arsayla ilgili 5,2 milyon buluyor. Şanlıurfa 3. İcra Müdürlüğü -Ankara 22. İcra Müdürlüğü istiyor aracı olarak- başka bir ekspertiz raporu düzenliyor 6 milyon buluyor. Banka buna itiraz ediyor. Şanlıurfa 1. Hukuk Mahkemesi kıymet takdirini... Yeniden ekspertiz istiyoruz ve tekrar 5,6 milyon olarak tespit ediliyor. Banka yeniden itiraz ediyor ancak mahkeme itirazı reddediyor.

Şu sonuç ortaya çıkıyor: Banka başta bu arsayla ilgili olarak 12 milyon lira tespit ettirmişti kendi elemanlarına. Ortada ekspertiz raporları var 214 bin lira hadi 214 bini geçtik 2 tane ekspertiz raporu var; bunlardan bir tanesi 5,2 milyon, öbürü 6 milyon, en sonunda 5,6 milyon lirada karar kılınıyor yani hemen hemen yarısı, bankanın değer tespitinin yarısı.

Şimdi, hâlbuki Kalkınma Bankası büyük bir banka yani ben olsam şahsen böyle de ortada tenakuzlu bir durum varsa güvenilir, üç beş kuruş da verir güvenilir bir şeye, eğer güvenilirmiyorsa... Nitekim, yaptırılmış da üst üste 3-4 tane yaptırılmış arsanın değeri 5 milyon, 6 milyon aralığında çıkmış bunu söylemek istiyorum.

Şimdi, bir başka konu da şu: Başlangıçta biz bu arsa için 20 milyon avroluk bir ipotek koyuyoruz, köydeki şeyler için de garip olan bir durum bana öyle geldi, hiçbir arsa sahibi veya hiçbir tarla sahibi 6,3 milyonluk o zamanki kura baktığımızda, işte, 14-15 milyon diyelim çünkü avronun kuru düşük o zaman biraz, 100 milyon euroluk bir ipotek koydurmaz, bindiği dalı kesmez. 100 milyon euroluk ipotek koydurur mu? 2 katı koydurur. Yani şuradan çağırılım banka şube müdürünü, bir yere kredi veriyor. “Kardeşim, sen işte bunun için ne kadar, hangi değerde bir ipotek alıyorsun?” desek işte 10 milyonsa 20 milyonluk der hadi 30 milyon olsun. Yani 100 milyon euroluk, bugünkü rakamlarla 3’le çarpsak 250 milyon TL’lik bir ipoteği koydurmaz, kendini bağlamaz. Bankacılık kurallarına aykırı bir şey bu.

Değerli arkadaşlar, başka bir konuya geçmek istiyorum.

Şimdi, bütün bunları geçerek şunu söylemek istiyorum: Personelin değer biçmesi doğru bir yaklaşım değil. Nitekim arsanın değerinin ekspertize gerek başlangıçta gerek sonda 2 inşaat mühendisimize biçirmiş olduğumuz değer yanlısı bir değer olduğu ortaya çıktı. 3-4 tane burada ekspertiz raporu var ve rakam bunların yüzde 50’si civarında. Yani banka personelinin bilmesi mümkün değil, işi değil, alanı değil yani bankayı açığa düşürecek bir rapor düzenleyemez. Bunları düşünüyorum ben; oysa ekspertiz şirketi tapu tetkikinde şerh var mı, ipotek var mı diye bakar, gelecekteki durumuna bakar, emsallerine bakar. Nitekim, az sonra şeyden de bahsedeceğim, Siverek’teki tarlalardan bahsedeceğim. Siverek’teki tarlalarda BOTAŞ’ın haczi var ve bir başka şirketin daha var. Evet, bu 5 parsel arsada BOTAŞ’ın, Petrol Taşıma AŞ’nin irtifak hakları ve hacizleri mevcut. Dolayısıyla yani öyle çok güç duruma düşüldüğü zaman satılabilecek arsalar değil.

Şöyle bir şey var Sayın Başkanım, devam ediyorum keseceğim konuşmayı da... Evet, burada birtakım hesaplamalar yapılıyor ben de onları bir hesaplayacağım.

Şimdi, banka Krediler Yönetmeliği 16’ncı maddesi (1/a) fıkrasına göre yüzde 40 marj uygulayarak net ekspertiz değerini buluyor. Şimdi, 11,8 milyon birinin değeri, 5,6 milyon mahkemenin kararı, kesinleşmiş bankanın itirazına rağmen kesinleşmiş; toplam 17 milyon 400 bin lira yapıyor, üzerinden yüzde 40 indirim yaptığımızda 10 milyon 440 bin lira bir değere ulaşıyoruz biz. Bunu bankanın esas alması gerekirken banka ne yapıyor? Buna rağmen, kesinleşen mahkeme kararlarına rağmen ilk başta kendi yaptırdığı ekspertize esas değerleri esas alarak net ekspertiz değerini buluyor. Yani 11 milyon ve 12 milyon topluyor 23 milyon; hâlbuki ortada mahkeme kararı da var.

Şimdi, biralalım kesinleşen bankanın kendi ekspertiz raporlarını, bankanın en başta yaptırdığı baz alınsa dahi, verilen kredi miktarı net ekspertiz raporlarının ipotek değerleri üzerinden daha da düşük kalmış durumdadır. Yani verilen kredi 6,3 milyon avro net ekspertiz değeri 13,8 milyon TL olarak bulunmuş. Hâlbuki 1 Nisan kredinin başladığı tarihte 1 avroyu 2 kûsur, 2,04 Türk Lirası olarak alırsak, bizim o zamanki değerden firmaya kullandırdığımız kredi 15 milyon 120 bin TL civarında.

Kıymetli arkadaşlar, yani bunları ben tabii uzun uzun okudum ve hakikaten de üzüldüm. Mesela, Sayıştay raporunun 105’inci sayfasında, “Firmanın öz sermayesinin yeterli olmadığı.” söyleniyor. Kredi kullanıyoruz biz ama 25 milyon TL olması gerekirken 6 milyon 200 bin TL’de kalmış öz sermayesi. Proje sonunda olması gereken 25 milyon iken 6 milyon 200 bin TL’de kalmış. Kredi kullandırma aşamasında öz kaynak katkısının zamanında yerine getirilmediği konusunda yeterli kontrolün yapılmadığı konusunda Sayıştay bankayı suçluyor açıkça söyleyeyim. Firmanın iflas erteleme talebi Ankara 17. Asliye Ticaret Mahkemesi tarafından kabul ediliyor. İşte, itirazlar falan filan, yerel mahkeme, görüşmeler ve en sonunda iflasına karar veriliyor firmanın. Şu anda banka satışını istiyor, önce mahkeme reddediyor iflas erteleme kesinleşmediğinden. Şu anda iflas erteleme kesinleşmiş durumda ama ne gibi işlemler yapıldı belli değil.

Şunu söylemek istiyorum sonuç olarak: Yani bu kredi kullanılırken maalesef Sayıştay raporunda ben bunları da göremedim, sadece ekspertiz raporundan bankanın düzenlediğinden bahsediyor. Yani firmanın borç-alacak durumu, işte vergi borcu var mı, prim borcu var mı, takibe alınmış senedi var mı, çeki var mı falan bunların da incelenip incelenmediği konusunda bilgi eksikliği var ama özellikle şu iki bilginin bana verilmesini talep ediyorum. Birincisi, Sayın Genel Müdürüm, az önce söyledim, üçüncü şahıslar ne zaman takibe geçmiş ilk defa?

İkincisi de, iflas erteleme talebi firma tarafından ne zaman talep edilmiş? Bu tarihler bence çok önemli ve ondan sonra da söyleyeceklerim elbette ki var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tor, teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Gürer’e söz vereceğim ama daha önce Sayıştaya bir söz vermek istiyorum çünkü Sayıştayın da adı geçti konuşmalar arasında.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; şimdi, Sayın Tor’un, Komisyon üyemiz Sayın Tor’un verdiği bilgiler... Şimdi, yasal takip başlama döneminde yani biz krediyi verirken başkaları takibe geçmiş miydi veya iflas erteleme tarihi belirtilmemiş, acaba ondan önce kredi verildi mi? Zaten bunlara biz bakıyoruz, buraya her şeyi yazmamız mümkün değil. Öyle bir şey olsa zaten en başta onu yazarız yani hâlâ bu olduğu hâlde banka buna uymamış diye ama her şeyi yazarsak zaten fazla görüyorsunuz bu şeyleri dolayısıyla bunlara tabii ki biz de en öncelikle bakıyoruz. Yani bu başkaları takip başlattığında banka hâlâ o kredi ödemesine devam ediyor mu buna bakıyoruz. İşte, iflas erteleme yapılmış şey yapıyor mu?

Yine bahsettiğiniz vergi, prim borcu var mı? Bunu zaten istihbarat ortaya koyuyor. Yani bankanın yönetimine giden kredi tahsisine esas yönergelerinde bunlar var zaten protestosu, karşılıksız çeki olmadığı; zaten olsa biz bunu yazarız. Dolayısıyla bunlar bilgi eksikliği değil de raporlama formatı bu şekilde oluştuğu için eksikliği varsa bankanın yazıyoruz.

Sayın Başkan, burada şöyle bir husus var onu arz edeyim: Şimdi, biz dosyayı incelediğimizde iflas erteleme talebinde bulunmuştu firma ve bu talebe ilişkin ODTÜ’den de inşaat bölümünde çalışan hocalarla oraya gitmiş üçlü bir komisyon. Bu ekspertiz için değil de firmanın varlık ve yükümlülüklerini ortaya koymak açısından bilançodaki değerleri, gerçek değeri, o günkü değerlerini tespit açısından yerinde tespit etmişler ve o tespit neticesinde otel arsa bedelini 214 bin TL olarak tespiti yapılmış. Tabii bizim elimizde böyle son bir veri var yani başka da bir veri yok onda. Firmanın kredilendirilmesinde sayın üyemizin anlattığı, işte öz kaynak şey yapılmamış, avans fazla ödenmiş, işte kısa sürede takibe geçmiş, Siverek’teki arazinin öncesinde hacizler var üzerinde hacizli teminat alınamadığı için ayrıştırılmış, bölünmüş arazi ve sorunlu olan başka parsel kaydırılmış; bu şekilde işlemler var. Bununla birlikte, yazarken bu firmayı, karşınıza getirirken buradaki 214 bin lira da böyle bir tespit var; banka siz Teftiş Kurulu Başkanlığını şey yapın ayrıca, bir ekspertiz de yaptırın ve bu doğru mudur değil midir bakalım.

Dolayısıyla sayın üyemizin söylediği gibi gerek bankanın yaptırdığı değerlendirmede gerekse tabii o aşamada takibe geçen bir firmanın icraca bilirkişiye sunuluyor biliyorsunuz o tespiti esas önemli. Ama tabii, önemli olmakla birlikte o fiyata satılacak mı satılmayacak mı gerçekte o. Yasal takip sonrasında banka gerçekte tamamını tahsil edecek mi etmeyecek mi onu görmemiz gerekiyor.

Şimdi, burada 214 bin TL değeri biz geçtik yani onun üzerinde bir rakam olduğu ortaya çıktı. Yani bizim elimizde bir veri o vardı o zaman yani 2012’de, o olduğu için de böyle bir şey var gerçekten bu değerdeyse büyük bir yolsuzluk var yani büyük bir sıkıntı var.

BAŞKAN – Gerçek değer o değil tabii.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Değil tabii, tabii. Yani burada bahsedildiği gibi farklı değerler var, sayın üyemiz anlattı farklı farklı değerler var. Burada esas olan ne olacak? Tabii, 31/10/2011’de takibe intikal etmiş ve TL olarak 15,6 milyon TL. Takip biliyorsunuz ana para üzerinden takip edilir, temerrüt faizi nazım kayıtlarda izlenir. Dolayısıyla siz firma olarak ödemek istediğinizde, işte oteli sattınız, arsayı, teminatları sattınız, kefillerin üzerine gittiniz bir şeyler aldınız orada güncel faiz oranlarına gelinir. Yani bankanın o dönemde cari oranları, belki daha düşük rakamlarda da parasını banka tahsil etmek ister.

Dolayısıyla ben şunu arz etmek istiyorum Sayın Komisyona: 214 bin liralık ekspertiz değeri o dönemde sadece iyi bir ıslah, iflas ertelemelerine ilişkin gerçekten bunun borcu batık mı değil mi tespitinde varılan bir rakamdır onu arz edeyim.

Biz bu firmayla ilgili bu değerlerin yükseldiğini ama beş yıldan beri bir takibe girilmiş; sonuç alınmadığı ve bir kuruş da tahsil edilemediği ortada. Maalesef bu kadar büyük binalar yapıyoruz, ülkenin serveti bunlar. Bunu uzlaşıp işte bankayla borçlu, 100’den fazla haciz var onu çözmemiz gerekiyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Güner, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tabii, Genel Müdürün sunumundan ben şöyle bir algıya vardım: Herhâlde banka hem alacağını almak istiyor hem de otelin bitmesini istiyor. Yani şu anda işin üzerine fazla gidilmemesi klasik devlet yapımızda ki KİT olmanın da getirdiği bir siyasi nüfuz da herhâlde devrede. Çünkü oradaki o yatırımın üzerine bu kadar gidilmemesi, kredinin dönüşümü üzerine uğraş verilmemesi ve sunumda da neredeyse devre devre bitmesine yönelik çalışmaların sunulması; düşünülen bitmesi. Çünkü bölgede öyle bir şeye ihtiyaç olduğunu da belirttiniz, otele de gereksinim olduğunu. Herhâlde onun için de iş birazcık alttan alınıyor gibi görülüyor. Yani algım benim öyle ve sizin sunumunuzdan da onu çıkarıyorum.

BAŞKAN – “Altan alınıyor” demeyelim de yani...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yani banka alacağını almak kadar otelin biterek hem bölgeye kazandırılması hem değer bulması hem de alacağı yani üçünü bir arada düşünüyor yoksa beş yıldır bu sürüncemede kalmaz; el koydurur alır, tahsil eder, bir yoluna gider.

TAMER DAĞLI (Adana) – İflas erteleme olduğu için sistem oradaki süreci...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yani yapılan çalışmalarda da kendi personelinin kullanılması, oradan işte olayı biraz daha farklı biçimde sürdürmesinin sanırım bölgeyle ilgili bir siyasi nüfuz baskısı da var.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Güner, zaten kendi elemanlarını, ekiplerine ekspertiz yaptırmaları veyahut da onların hepsine cevap verecek Sayın Genel Müdürüm. 2013 yılından sonra zorunlu hâle geldi SPK da işte, onların hepsiyle ilgili kendi zaten notunu aldı öyle zannediyorum, hepsine Genel Müdür teker teker cevap verir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Konuşma aralarında söyledikleri...

BAŞKAN – Şimdi, tabii, soruların hepsi çok şey yaptı, belki de...

Şimdi, Sayın Babuşcu da söz istedi, ona da bir söz verelim, ondan sonra Sayın Genel Müdürüm bir toparlasın ve hakikaten aklımızdaki bazı soru işaretlerinin tamamını gidereceği kanaatindeyim.

Buyurun Sayın Babuşcu.

AZİZ BABUŞCU (İstanbul) – Ben aslında nasıl oldu bilmiyorum söz istemedim ama almışken...

BAŞKAN – Sayın Babuşcu, herhâlde yanlışlıkla düğmeye bastınız orada.

AZİZ BABUŞCU (İstanbul) – Aslında iyi oldu, fark etmez söz isteyeyim, konuşmuş olayım.

BAŞKAN – Buyurun.

AZİZ BABUŞCU (İstanbul) – Şimdi, tabii, rapor üzerinde şöyle kısa kısa değerlendirme yaptığımda yani tabii, neresinden başlamak ve özetlemek lazım bilmiyorum ama şurada yazılan cevap-öneri üzerinden sadece bir değerlendirme yaptığınızda, aslında fecaat bir durum arz ediyor buradaki hikâye. Yani bir kere “Mahkemenin iflas ertelemeye ilgili kararı yok.” denildi ya burada, şuradan çıkıyor aslında “2011’e 462 esas sayılı” diyor 17. Asliyenin; demek ki 2011’de iflas ertelemeye ilgili bir şey olmuş. Kredi ne zaman verilmiş? 2010’da verilmiş. Yani basiretli bir yönetici mantığıyla olaya bakarsak burada doğru bir kredilendirme olmamış denilebilir yani ilk baktığınızda. Yani 2010’da kredi veriyorsunuz, bir yıl sonra firma batıyor. Batması da tescil ediliyor, mahkemece de bunu görüyoruz.

Şimdi, tabii, bu hikâye kısmı bir tarafa ben şeye bakıyorum, bankaca yapılan değerlendirmede otel arsa alanı 24.500 metrekare, bilirkişi raporunda 34.410 metrekare, fiilen inşaatın yapılmış olduğu alansa 40 bin metrekare. Yani nereden bakarsanız yüzde 100 nispetinde inşaatla bir sapma var yani ilk 24 bin metrekare üzerinde bankanın tespitine göre olması gereken otel inşaatı 40 bin metrekareye çıkmış. Yani bu hâlde bile şu otel meşrulaşmış olsa nasıl iskânlandırılacak bilmiyorum. Öyle değil mi yani, sonuçta 24 bin metrekareden 40 bin metrekareye çıkmış gözüküyor.

Tabii, buradaki değerlendirmeler de işte, 775 lira metrekare fiyatı ya da 2.650 lira metrekare fiyatı tespit edilmiş fakat işte oradaki değer ve emlakçılara sorduk ve onlar da 3 bin lira ila 4 bin lira arasında diyor; yani değer tespiti anlamında, bunun ortalaması da 3.500 lira olur gibi bir mantık var burada. Yani reel gerçeklikten ziyade, ne diyelim piyasa, emlakçı mantığıyla bir değerlendirme yine gözüküyor ve sonuç itibarıyla “Yüzde 75-80 nispetinde bu inşaat tamamlanmış vaziyette gözüküyor. Bu satışlarla ilgili engeller de ortadan kalktığına bankamız buradaki alacağının tahsili konusunda hiçbir sıkıntı yaşamaz, alternatif anlamında da bankamızı avantajlı duruma getirecek bir sonuç ortaya çıkacak ya da çıkabilir.” deniliyor. Yani inşallah öyle olur tabii bu şekilde bir satış ortaya çıkacaksa fakat yani ben bu kredinin kullandırıldığı tarihten işte, müşterinin iflas erteleme 2011 süreci, sonrasında farklı bilirkişilerin yaptığı değer tespit çalışmaları ve nihayetinde arsanın 24 bin metrekareden 40 bin metrekareye çıkan inşaat alanı -hafriyatı geniş almış müteahhit- gibi bir sürü şeyi alt alta sıraladığımızda, ipotek alınan yerlerde başkaca pek çok icra takibinin var olmuş olması, Siverek’teki yerde ayrıca devletin diğer kurumlarının, BOTAŞ’ın ve diğerlerinin de arsa üzerinde yine ipoteklerinin bulunmuş olması... Yani Sayın Genel Müdürümüzün işi zor, Allah kolaylık versin ve buradan kamunun alacağı tahsil edilsin yani.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çok uzatmayacağım, bitiriyorum konuyu da.

Biraz evvel Sayıştay temsilcisi bir açıklama yaptı. 214 bin lirayı gördükten sonra gerçekten de burada bir yolsuzluk, usulsüzlük mü var acaba? Böyle bir ekspertiz değerinin 12 milyona çıkması gerçekten garip bir durum, değil mi? Bunu tespit etmişsiniz.

Peki, şimdi hem kurumdan istiyorum, sizin elinizde de varsa siz verin bana. Bankanın rapor değerlendirme kurulu, bu kredi başvurusu yapıldıktan sonra hangi kriterlerle, kıstaslarla bu değerlendirmeyi yaptı, nasıl bir rapor verdi, bu kredinin verilip verilemeyeceği konusunda nasıl bir rapor verdi? Bu raporu talep ediyorum.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Bu rapor Sayıştay raporunda yok mu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben bakıyorum, Sayıştay raporunda rapor değerlendirme kurulunun görüşünden bahsedilmemiş. Var mı Sayıştay raporları içerisinde?

Sizin tespitiniz var mı, rapor değerlendirme kurulunun bu kredi verilmeden önce kredi başvurusu yapıldığında değerlendirdiğindeki rakamları nedir, nasıl bir görüş vermiştir? 214 bin TL’lik bir teminata -yanında bir iki arsa daha var tabii, otelin arsası da var- bu kredi verilmez teorik olarak baktığımızda.

BAŞKAN – 214 bin lira daha sonra verilmiş yalnız, benim anladığım kadarıyla Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İşte bunu anlamaya çalışıyorum yani nerede, bu değerlendirme kurulu neyi değerlendirmiş, bu kredi başvurusu yapıldığında firmayı nasıl değerlendirmiş, kredibilite notunu, değerlendirme notunu nasıl geçmiş? Bir firmayı görelim, herkes alacaklı firmadan.

TAMER DAĞLI (Adana)- Sayın Akar diyor ki: “Mali tahlil ve istihbarat biriminiz bu krediyle ilgili nasıl bir rapor hazırladı? Biz bunu görmek istiyoruz.”

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bravo.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdürüm, şimdi bayağı bir soru geldi sizlere.

Ben de açık ve net bir şey sorayım: Şimdi, biz buraya bir kredi verdik. Kredinin geri dönebilirlik oranı yüzde kaçtır? Yani böyle hepimizin anlayacağı şekilde bu parayı biz nasıl kurtarabiliriz? Net bir şekilde bu cevabı alalım, inşallah yolumuza devam edelim.

Buyurun.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Sayın Başkanım, daha önce düzenlenen, önceki yıllardaki Sayıştay raporlarında da zaten aksaklık neyse onu ifade ediyorlar, onlar savunula, savunula bu noktaya geldi.

Bir: Biz, birinci derecede ipotek sahibiyiz, üçüncü şahsın haczi, üçüncü şahsın bilmem nesi hiç bizi ilgilendirmez. Bakın, ipotek hakkı önceliklidir. Bunun üzerine konan herhangi bir şey, gelen kısıtlama bizim hakkımızı zayı etmez. Bizim orada alacağımızda bir sıkıntımız yok.

Ekspertize gelince: Kalkınma Bankasından bugün büyük sanayi kuruluşlarının bile ekspertizi isteniyor. Kalkınma Bankasının özelliğinden kaynaklanan bir şey bu. Bizim ekspertizimize... Seydişehir Alüminyumun ekspertizini Kalkınma Bankası yapmıştır yani bırakın bir tarlanın ekspertizini. Bir de BDDK’dan bizim yetkimiz var, ekspertiz yapma yetkimiz var, Kalkınma Bankası olmamız özelliğinden kaynaklanıyor. Her ne kadar SPK’nın lisanslılarına yaptırılacak ise de şu anda bile biz kendi ekspertizimize, fabrika gibi nitelikli yerlerin ekspertizini kendi ekspertizimize yaptırabiliriz, yaptırıyoruz da. Burada bizim bir sıkıntımız yok.

Otelin arsasına gelince: Otel, bir tepenin üzerinde arsa, irtifak hakkı sınırsız, 5 kat inşaat hakkı olan başka böyle bir arazisi ve otel yapma yeri bulunmayan bir Şanlıurfa’da buranın değerini tahayyül edin. Yani değer biçerken arkadaşlar belirli şeyleri dikkate almışlar. Sonra bunun aksamasının nedeni, benim gördüğüm, ben sonradan katıldım ama doğruyu söylemem gerekiyor, proje önce küçük başlamış, büyüttüğü için adam sıkıntıya giriyor. Asıl sorun burada yani 24 bin metrekare yer yapacakken 44’e çıktığında bunun öz kaynak kısmı da sıkıntılı. O düşük ekspertiz değeri ise iflas erteleme davası

açabilmek için nedir, öz varlıklarının değerinden düşük, kaybetmiş olması lazım öz kaynaklarını. Bu hâle getirebilmek için o raporu düzenletmişler. Değerle falan alakası olan bir şey değil o. Nitekim Sayıştayımız da bunu gördüğü için ileriki aşamalarda yapılan raporlar, mahkemelerin raporlarıyla bunu teyit eder konumda. Ama bizim raporumuz üç aşağı, beş yukarı... Bunu bire bir ölçme şansımız da bugün var mıdır? Yok ama yaklaşık bir değer çıkıyor ortaya. Bugün birinci derecede ipotek sahibi olduğumuz için üzerine yapılanlarda da o kadar bizim hakkımız var. Bir tek nedir? İnşaat ipoteği bize engel olur. Hukukçu arkadaşlar bunu bilirler. Yani bizim burada değer olarak en son ekspertiz değerlerini aldığımızda ve sadece mahkemenin tespit ettiği -henüz dava devam ediyor- mahkemenin o tespitine de itiraz edilmiş. 60 milyon 802 binlik bir ekspertiz sadece inşaata yapılmış yani otelin bulunduğu yere. Bizim alacağımız şu anda şeyde 38 milyon. Onun üzerine gelecek olan işte nedir? Avukatlık ücreti vesaire.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu firma satmayı mı düşünüyor, yaptırıp işletmeyi mi?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Şimdi, bakın, ben başlangıçta bir şey dedim, sayın vekilimiz de beni farklı algıladı herhâlde. Ben Kalkınma Bankasıyım, ülkemizin toprağına yapılan şeyden mutlu olurum. Amacımız kişileri batırmak değil. Bu, sadece o şahıs için de değil, bugün yapılandırmalar çıkıyor, yapılandırmalar yapıyoruz ki bu yaşıtmak içindir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Doğru anlamışım, bitirip almak istiyorsunuz.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Yok, bitirip almak değil, bu öyle bir şey de olmaz yani bizim öyle bir niyetimiz yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Otel sahibi satmayı mı planlıyor bunu yoksa işletmeyi mi planlıyor?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Şu anda biz satış davasını açtık, satışını yapmak istiyoruz. Nedir? Mahkememiz o, talebimiz o. Niye? Satıp değerini alalım.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – İflas ertelemedeki gerekçe ne? Bu arada mahkeme bir iflas erteleme kararı vermiş.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Şimdi, bakın, iflas erteleme kararı reddoldu. Biz duyup, müdahil olup mahkemeye girince itiraz ettik, onun üzerine iflas erteleme reddoldu, sonra temyize gitti, temyiz de lehimize karar verdi. Şu anda karşı taraf ne yaptı? Dava düzeltme yolunu denedi. Bu da son aşaması. Bu aşama da bittikten sonra masaya yazılacak, şey olacak. Nedir? İlk önce bizim ipotek alacağımız tahsil olacak, geri kısmı...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – İflas ertelemedeki ortaya konulan gerekçe ne?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – İflas erteleme için mi?

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Yani biz satış mı yapalım diyorlar yani ne diyorlar yoksa bir proje mi sunuyorlar?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Amaçları, bakın, başından beri davayı uzatmak, iflas erteleme de bunun bir aleti. Nedir? Mevcut varlığını daha düşük göstermek için öyle bir rapor düzenlenmiş. Hukuki bir mücadeledir, karşı taraf hukuk mücadelesi yapıyor, biz de hukuk mücadelesi yapıyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir de “Birinci öncelikli alacaklı biziz.” diyorsunuz.

Bir de geçen yıl aynı soruyu sormuşuz size. Siz şöyle bir cevap vermişsiniz... Genel Müdürüm biraz evvel dedi ki: “Burada birinci alacaklı biziz ve bizim alacağımız tahsil edilmeden kimsenin kıpırdama şansı yok.”

Geçen yıl da sormuşuz bu soruyu size biz. Geçen yıl da şöyle bir cevap vermişsiniz: “Şimdi, otelin üzerinde bizim dışımızda 104 kişinin haciz ve icraatı var. Bunların belirli bir alacağı var, aşağı yukarı 20 civarında. Bunları temizlemeden banka olarak bizim herhangi bir çözüm üretme şansımız yok.”

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU - O doğru, bugün de aynısını söylerim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki.

Yorumsuz.

BAŞKAN – Yani biz tam anlayamadık Sayın Genel Müdürüm, yani “Birinci öncelikli alacaklıyız biz.” dediniz. Bunu bize açıklar mısınız?

Buyurun.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU - Şimdi, oradaki fark, çözümden bahsediyor. Çözüm ayrı bir şey, o bir yöntemdi, o zaman söylediğimiz şey o. Nedir? Üçüncü şahısların alacağı olduğu sürece bankanın burada yapılandırmadır vesairedir bir şeyleri yaparak yani bu yolu takip ederek bir çözüm üretme şansı yok üçüncü kişiler olduğu sürece.

TAMER DAĞLI (Adana)- Firmayı yaşatma anlamında mı elimiz bağlanıyor diyorsunuz.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Evet. Yani bu olmadığı takdirde nedir? Yapılandırma, bugün her banka tarafından yapılıyor. Nedir? Şartları uygun olduğu takdirde yapılır. Bu A için de geçerli, B şahsı için de geçerli. Burada bir ayırım yapma şansımız yok.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, çözümden kastın yani “Bu oteli yapan firmanın bu oteli bitirebilmesi için o 20 kişinin de sorununun çözülmesi lazım, onların da alacağını alması lazım.” demek mi istiyorsunuz?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Tabii.

BAŞKAN – Yoksa “Banka olarak bu parayı biz her hâlükârda alırız.” diyorsunuz.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Biz alacağımızı her hâlükârda... Zaten hukuken açık bu, birinci derecede ipotek. İpotek üzerinden tahsil olmadan üçüncü kişilerin haklarını alması... Bizden sonra gelen hacizlerde bir tek nedir? Vergiden doğan şeyleri vardır. Bu da çok büyük bir miktar değildir zaten. Burada alacağımız yönünden bir sıkıntımız yok bizim.

BAŞKAN – Tamam.

Sayın Tor, söz talebiniz mi var?

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Evet, bir konuyla ilgili.

Birincisi...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mehmet Ağabey olsaydı izah ederdi durumu.

BAŞKAN – Mehmet Ağabey olsaydı sorun beş dakikada çözüldü, “Sıkıntı yok.” derdi Mehmet Ağabey, giderdik.

Evet...

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Şimdi, ben, tabii, Sayıştay raporunu önüme aldığım zaman başka bir yere başvurmadan buradaki bilgilere ulaşmam lazım. Yani “Bunu ben biliyorum ama rapora yazmadım...” Doğru bulmuyorum ben bunu. Ben şimdi raporu önüme aldım, açıp Kalkınma Bankasına veya Sayıştaya “Şu neydi?” falan mı diyeceğim? Buradaki üstelik benim sorduklarım önemli tarihler. Gene soruyorum cevabını alamadım ben. Yani sayın vekilimizin –ayrılmış- söylediği doğru. Ben kredi kullandırmaya başladım, ilk defa 15/4/2010 tarihinde. Kredi kullandırdıktan hemen bir yıl sonra firma iflas talebinde bulunuyor, erteleme talebinde bulunuyor. Üçüncü şahıslar dava açıyor değişik yerlerde. Dolayısıyla bu tarih önemli bir tarih diyorum. Üçüncü şahısların...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Bir yıl az bir zaman değil ki.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Hayır, Sayın Vekilim, benim söylediğim şu; ben diyorum ki: “Kardeşim, bu tarih çok önemli bir tarih, raporda yer alması lazım.” Şimdi, bu tarihi ben bilsem... Mesela, ilk en son kredi kullandırdığımız tarih bizim 4/5/2011. Yazalım, 4/5/2011. Üçüncü şahıslar 4 Mayıs 2011’den önce takibe geçtiyse ne olacak bankanın hâli? Geçtiyse diyorum, neden? Bilmiyorum. O tarihi istiyorum ben. En son kredi kullandırdığım tarihten önce üçüncü şahıslar firmadan borç takibine geçtiyse, alacak takibine geçtiyse ben o zaman nasıl kredi kullandırabilirim? Onun için diyorum ki ben: Üçüncü şahıslar ilk defa ne zaman takip başlattı, bunun tarihini öğrenmek istiyorum. Bu tarih önemli bir tarihtir, bu tarih Sayıştay raporunda olmalıdır.

BAŞKAN - Sayıştaya o zaman söz verelim.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Başkanım, şu tarihi de söyleyeyim ben.

Firmanın hangi tarihte iflas erteleme talebinde bulunduğu da belli değil. Hangi tarihte iflas erteleme talebinde bulundu, bunu da bilmek istiyorum ben. Bunları bilsem belki daha farklı konuşurum. Sayın vekilimiz gitti. Yani bir firma bir yıl sonra kredi de kullanır hâle geldiği hâlde... Kredi kullanıyor firma; ilk taksiti almış 1,6 milyon avro, ikinci taksiti alıyor, üçüncü taksiti alıyor, dördüncü taksiti alıyor, milyon milyon avro geliyor ama bir yıl sonra bir bakıyorsunuz siz üçüncü şahıslar takibe geçmiş, firma borç erteleme... Bu tarihler önemli tarih diyorum. Bu tarihleri bilsem ben konuşmam çok daha farklı olur; bir bu.

İki: Şimdi, tabii, Sayıştay kendi raporunda... İki cümle okuyacağım, işi de uzatmadan kesmek istiyorum yani okudukça moralim bozuldu çünkü benim. “Tarlanın satış kabiliyeti düşük.” diyor Sayıştay raporda.

Sayın Genel Müdürüm, Sayıştay raporundaki ifade bu, benim ifadem değil, “Tarlanın satış kabiliyeti düşük.” diyor. Neden düşük diyor? Şimdi, BOTAŞ’ın, Petrol Taşıma AŞ’nin lehine irtifak hakları ve hacizler mevcut burada.

Başka bir konu: 5 parsel toplulaştırma içindeymiş 3083 sayılı Yasa’nın 6’ncı uygulama yönetmeliğine göre. Sayıştay bunlara istinaden ne diyor? “Tarlanın satış kabiliyeti düşük.” diyor. Nihayetinde kredi verilirken bunlar Sayıştayın raporlarında geçen ifadeler. Kredinin yeterli ve likit teminatı oluşturulmadan verildiğini ortaya koyuyor. Sayıştayın lafı, benim laflarım değil bunlar. Ama tekrar dönüyorum, bu kredibilite raporunun burada da hiç bahsedilmemiş yani bir kredi veriyorsunuz ama kim bu raporu düzenledi, uzmanlar mı, kontrolörler mi veya işte analistler mi falan bu raporda da yer almıyor. O zaman ister istemez içinize bir şüphe düşüyor, acaba, acaba, acaba, düşüyor yani. Bunu gidermemiz lazım. O yüzden hani bu konuları... Tabii, çok konu var ama uzadıkça da ruhum sıkılıyor.

BAŞKAN – Sayın Tor, çok teşekkür ederim.

Sayın Karakaya, söz talebiniz var.

Buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Tabii, burada, o bir yıl, kredi kullandırdıktan bir yıl sonra firmanın bir iflas talebinde bulunmuş olması, dolayısıyla insanı o noktada bir düşünceye sevk ediyor yani burada ya işini yapanlar doğru dürüst yapmadı ya çok öngörülemeyen birtakım şeyler vardı. Bunun bir şekilde netleşmesi gerekiyor. Belki Sayın Tor'un da üzerinde durduğu husus bu kredibilitelendirme raporu. Kalkınma Bankası, aslında teknik ve bir uzman kuruluş yani insan kaynağı olarak bakıldığında -benim de zaman zaman seminer verdiğim bir kurum ve oradaki uzmanların büyük bir çoğunluğunu da tanıyorum- çok yetişmiş, nitelikli bir insan gücü var bu anlamda, mali analistlerini çok iyi biliyorum. Yani burada ben bir şeyi merak ediyorum, mutlaka mali analistlerin bir çalışması oldu ki bunlar firmanın mali durumunu, geleceğe doğru projekte edilmesini, proforma mali tablolarını mutlaka çalıştılar yani orada çalışmamaları mümkün değil. Ama bu çalışma sırasında herhangi bir telkin, baskı oldu mu olmadı mı, onu bilmemiz mümkün değil. Burada bu raporlar var mı? Yani raporla buna kredi kararının verilmesinde bir çelişki var mı? Belki onların bilmiyorum sorgulanması, o konuda bir bilgi vermek mümkün mü? Yani mali analistleriniz burada firmayla ilgili nasıl bir değerlendirme yaptı ki yani daha önceden firma hakkında herhangi bir tahkikat varsa, bir hacizlik ya da benzer birtakım alacak takipleri varsa bunları zaten takip etmeleri lazım; hem bunu bilanço üzerinde, kayıtlar üzerinde hem de aynı zamanda bir istihbarat olayı da burada mali analistlerin değerlendirmeye almaları gereken konu. Ben bankanın mali analistlerine de son derece güveniyorum bilgi, nitelik, çalışma çünkü oralara alınma ve devamındaki şeylerini de bildiğim için bir hatanın çok düşük olması gerektiğini düşünüyorum, tecrübeli elemanlar. Yani orada bu konuyla ilgili rapor ne diyor? Ben, doğrusu onu öğrenmek istiyorum. Belki birçok sorunun cevabı da orada gelebilir diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Evet, değerli arkadaşlar, şimdi önerinin oylamasına geçeceğiz.

Burada 2011, 2012, 2013 yılları için ayrı bir oylama. Yani bunların 2011 ve...

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Başkanım, ben soruma cevap alamadım.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun, cevap verelim.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Şimdi, ben, Kalkınma Bankasının kredilenmesini şöyle bir izah edeyim: İlk başta pazarlamaya müracaat eder, ön incelemeden geçer; açık, bariz, görünen nedir, çeki yazılmış, vesaire etmiş bu kredi verilmesine engel görünür şeyler varsa ilk başta oradan reddolur. Ondan sonra eğer reddolmadı, mali tahlil birimimize gelir, mali tahlil bunun inceden inceye araştırmasını yapar, kayıtlara ulaşır ve mali yapısını inceler, geçmiş üç yıllık mali verilerini alır ve normal diğer bankaların yaptığı gibi bir istihbarat raporu düzenler. Bu arada, teknik kısımımız, ekonomist, mali ve teknik elemanlardan oluşan 3 kişilik bir ekip, en az 3 kişilik bir ekip proje çalışmasını yapar. Getirilmiş olan bir proje vardır, onun üzerinde hesaplamasını, şey yapmasını, ayrıca kendimiz, proje yanlış mı, doğru mu, ona kadar inceler arkadaşlar. İlk başta bu proje işte 24 bin olarak başlamış ve dikkat ederseniz sayın vekilimin de söylediği gibi parça parça veriliyor. Nedir? Gidiliyor, ilk başta bir avans veriliyor. Gidiliyor, o avans yerine harcanmış mı, bu avans harcanırken öz kaynak oranına uygun bir şekilde bir harcama, orada fiili yapı var mı, ona bakılır. Hak ediş raporu düzenlenir, ondan sonra ondan sonraki dilim boş bırakılır. Fakat bu arada ne yapmış adam? Alanı genişletmiş, öz kaynak sıkıntıda olduğu için o alanın büyütmesinden dolayı, gördüğüm kadarıyla. Nedir? Üçüncü şahıslardan sanıyorum piyasa borcu vesaire... Bu sırada nedir? Dört beş...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bu arada banka...

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Bakın, bir senelik bir ödememiz var bizim. 4/5/2011’de bir ödememiz var. 7/11’de ise biz takibe geçiyoruz. Ekim 2011’de biz de bu iflas şeyisini duyunca takibe geçiyoruz. En son ödemeniz nedir? 4/5/2011. 7/11’de de iflas davası açtığı için... Niye? O kendi düşündüğü sistem. Niye? Bankadan ilave kredi şey yapamayacak, şeyi büyütmüş, üçüncü kişilere yaptırdığı işleri uzatmak için böyle bir davaya ihtiyacı var. Nitekim onun da değerini düşük göstererek öz kaynaklarını kaybetti konumuna getirerek böyle bir iflas erteleme... İflas ertelemeyi alsaydı zaten daha da uzayacaktı. Biz ne yaptık? Müdahil olduk, iflasına karar verdik. Şu anda da dava düzeltmede karşı taraf. Mahkeme bizim lehimize iflas kararını verdi zaten. Düzeltme davası açtı, düzeltme davasıyla şey olacak.

Bakın, bir de her ödeme öncesinde ödeme emrini düzenler. Ödeme emrinin arkasında istihbarat birimimizin hazırladığı çek ve senet sorgusu vardır; haciz, çek, senet. Bunlar görülmeden zaten ödeme serbest bırakılmaz. Şu anda da öyle. Yani 4/5/2011’den sonraki ödemesini de zaten yapmamışız. Niye? İflas ertelemeye başvurduğu için. Burada arkadaşların da bir kusuru yok benim gördüğüm.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – 4/5/2011’de ödenmiş görünüyor burada.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – 4/5/2011’de ödedik, en son ödememiz o. 7/11’de de takibe geçtik biz. Zaten ödemeler yapılırken ekimde istihbarat birimimizin notu vardır, “Çeki, haczi, şunu yoktur.” diye ekranlardan bakar, notunu düşer. Ödeme emri nedir? En büyük ita amiri, genel müdür de imzalamadan, bunları ekinde görmeden imzalayıp serbest bırakmaz.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Bu iflas ertelemeyi ileri bir iflas erteleme talebi gibi algıladım ben.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Nasıl?

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Yani ileri bir iflas erteleme girişimi, teşebbüsü olduğu şeklinde.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Zaman kazanmaya yönelik diye algılıyorum, ben de o şekilde algılıyorum. Birikmiş öz kaynak yok.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, teşekkür ediyorum.

Şimdi...

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Başkanım, ben soruma cevap alamadım ama. “Üçüncü şahıslar ilk defa ne zaman takip başlattı?” diye sordum. Yani artık bilinmiyorsa...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, eğer önünüzde bilgi varsa o bilgiyi şimdi alalım yoksa daha sonra yazılı bir şekilde alalım onu.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – İkinci sorum da hangi tarihte iflas erteleme talebinde bulunmuş firma? İki tane bilgi. Şu anda yoksa sonra bana söyleyebilirler.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, bu iki tane bilgi...

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Varsa ellerinde bilgi...

BAŞKAN – Sayın Tor, tamam.

Sayın Genel Müdürüm...

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Yazılı olarak o iki bilgiyi verelim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamam.

Evet, şimdi, Sayın Akyürek'e hem hoş geldiniz diyelim hem de söz talebinde bulunmuş...

Buyurun Sayın Akyürek.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Başta, benim geç kalmamın sebebi -izin de almıştım, size yazı göndermiştim- İstanbul'daydım bu Afrika'yla ilgili İslam ülkelerinin bir toplantısı vardı. Orada sabahleyin toplantıya katıldım, saat iki uçağıyla geldim yetişmek için. Onun için söz aldım, Urfa'yla ilgili bir konu vardı daha önceden, otelle ilgili. Onu söyleyeceğiz kardeşim, yani söylememiz lazım. Şimdi burada devlete zarar vermeden bu işi halletmek lazım. Şimdi, burada bir bina yapılmış, yüzde 90'ı bitmiş ve Urfa'ya bunu kazandırın, ya satın yahut da bunu bitirin. Şimdi, yazık değil mi orada? Şimdi, bu arkadaşımız kredi almış, tahmin edersem arazileri var, ipotek var. Yani devlete zarar vermeden, benim sizden istirhamım, Şanlıurfa'ya yakışacak otelin, beş yıldızlı otelin bir an önce bitmesini ve yapılan bu kadar yatırıma, bu kadar hem...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Onu yıkma kararı aldılar!

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Yani benim diyeceğim, Şanlıurfa kazansın ama devlete zarar vermeden ve teminatı vardır, teminatın üzerine gitsinler. Bu arkadaşımızın arazileri var, birçok şeyi var yani bu oteli alternatif bulun, yapın. Benim diyeceğim bu kadar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Mehmet Ağabeyciğim.

Sayın Genel Müdürüm, alttan alma, üstten alma, yandan almayı bir tarafa bırakalım, bu oteli bitirelim, Mehmet Ağabeyi kırmayalım.

Şimdi, madde hakkında oylamaya geçiyoruz.

2011, 2012, 2013 yıllarının gündemden çıkarılmasını, 2014 yılında ise izlemede kalınmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kurumun 2013 yılına ait önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2013 yılına ait dört önerisi bulunmaktadır.

Bu öneri aynı zamanda 2014 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir, okutup birlikte işleme alacağız.

Buyurun, 1'inci öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Bankanın ülke ekonomisine ve istihdama katkı sağlayacak firmaların yatırımlarını daha yüksek seviyede destekleyerek kredi kullandırımını arttıracak şekilde kredi politikası oluşturması, kalkınma bankacılığı fonksiyonunu sürdürebilmesi amacıyla yapılacak yatırımların finansmanı için gerekli kaynağın yurt dışı ve yurt içinden sağlanması yönündeki çabalarının sürdürülmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevap olarak özet bir şekilde cevap istiyoruz.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Kaynak temini konusundaki çalışmalarımız sürekli devam ediyor. Bankamız mevcut kredi kaynaklarına ek olarak 2013 yılında 377,9 milyon avro, 320 milyon ABD Doları, 2014 yılında 123 milyon avro, 2015 yılında 150 milyon ABD doları tutarında kredi anlaşması imzalamıştır.

2016 yılı içerisinde uluslararası finans kuruluşlarından 200 milyon avro ve 100 milyon ABD doları tutarında kaynak temin edilmesi planlanmıştır, ilave kaynak temini çalışmaları da devam etmektedir.

Özet olarak ileteceğim bilgiler bunlardır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Söz talebi? Yok.

Madde hakkında oylamaya geçiyorum.

Bu önerinin 2013 yılında gündemden çıkarılmasını, 2014 yılında ise izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin yapısal sorunlarının çözüme kavuşturulması ve güncel gelişmelere uyum sağlanması amacıyla yeni bir teşkilat kanunu düzenlemesi yapılması için ilgili merciler nezdinde girişimlere devam olunması.

BAŞKAN – Bu öneri aynı zamanda 2014 yılının 2 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun cevap için.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – En son çalışmamız 64'üncü Hükûmet Programı'nda da yer aldığı şekliyle 2016 yılının Eylem Planı'nın 160'ncı maddesinde yapılandırmamızın 2016 yıl sonuna kadar gerçekleştirilmesi ifade edilmiştir. Bu doğrultuda çalışmalar devam etmekte, kanun tasarı taslağımız Hazineye iletilmiş, üzerinde çalışmalar devam ediyor. Yıl sonuna da inşallah bizler de umutla bekliyoruz, gerçekleşeceğini de tahmin ediyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, bu önerinin 2013 yılında gündemden çıkarılmasını, 2014 yılında da izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, değerli arkadaşlar, 3'üncü öneri hakkında karar vermiştik zaten, 4'üncü öneriyi okutuyorum:

Öneri 4:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Raporun diğer öneriler ve tavsiyelere ilişkin değerlendirmelerimiz iç önerilerin ilgili bölümlerinde verilmiştir, uyulacaktır.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Evet, izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, kurumun 2014 yılına ait önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2014 yılına ait 4 önerisi bulunmaktadır. 1, 2 ve 3 no.lu öneriler hakkında karar vermiştik.

4'üncü öneriyi okutuyorum:

Öneri 4:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer ve öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Evet Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Raporun diğer öneri ve tavsiyelerine ilişkin değerlendirmelerimiz iç önerinin ilgili bölümlerinde verilmiştir, uyulacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin izlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Her iki yıla ait önerilerin görüşmeleri sona ermiştir.

Şimdi, kurumla alakalı öneri ve görüşlerin dile getirilmesi ve soru-cevap işlemi için geneli üzerinde görüşme açıyorum. Talep eden Komisyon üyelerine söz vereceğim.

Sayın Genel Müdürüm, Komisyon toplantımızda Komisyon üyelerimizin yönelttiği sorulardan cevaplandırılması hazırlık gerektirenlere toplantı tutanaklarının tarafınıza tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde yazılı cevap verilmesi gerekmektedir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, söz talep eden arkadaşlarımız varsa onlara sırasıyla söz vereceğim.

Evet, Sayın Atıla Sertel Bey, buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdüre yazılı olarak yanıtlaması için 3 soru soracağım.

Birincisi, Türkiye Kalkınma Bankasının müşterisi olan ancak 15 Temmuz darbe girişiminin ardından kapatılan, kayyum atanan ya da mallarına el konulan müşterileri var mı, bu firmalar hangileri? Türkiye Kalkınma Bankasının bu durumdaki firmalara kullandığı kredi miktarı nedir ve bu kredilerin tahsili için nasıl bir yol izlenecektir varsa? 15 Temmuz darbe girişiminden sonra sizin bankanızdan, sizin kurumunuzdan ihraç edilen yönetici, personel var mı? Varsa kaç kişi, isimleri nelerdir?

Üçüncüsü, Türkiye Kalkınma Bankasının kuruluşundan bu yana batık kredilerin toplamı nedir? Türkiye Kalkınma Bankasının yargıya ve icraya intikal etmiş ve devam eden alacak miktarı nedir? Bir de banka Yönetim Kurulunun 18 Mart 2010 tarihli 95 sayılı Kararı'yla 1042318 sabit sayılı firmaya tahsis edilen 6,3 milyon avro kredinin tahsisine ilişkin bugün gelinen nokta sonuç olarak nedir? Tartışıldı belki ama sonuç olarak nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Evet, Sayın Tor, buyurun.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Ben sabahleyin kısmen, kısa olarak da bahsetmiştim EXIMBANK'ta. Şimdi, Sayıştay raporu güzel bir konuya temas etmiş, güzel bir tespit yapmış, kredinin takibe dönüşüm oranı. Şimdi 2014 yılı bankacılık sektör ortalaması yüzde 2,9, kalkınma ve yatırım bankaları ortalaması binde 8, Kalkınma Bankası ortalaması yüzde 3,5.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bugünü de sorun.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Evet, tabii, ben şimdi kalkınma ve yatırım bankaları Türkiye'de toplam 51 bankadan 34'ü mevduat bankası, 13 tanesi kalkınma ve yatırım bankası, 4 tane de katılım bankası. 13 bankanın 3'ü kamu sermayeli, 6'sı özel sermayeli, 4'ü yabancı. Şimdi, kalkınma ve yatırım bankaları ortalaması binde 8 dedik, buna Kalkınma Bankasının ortalaması dâhil mi, değil mi? Öğrenmek istediğim konu bu, birincisi bu yani kalkınma ve yatırım bankaları sektör ortalamasına, binde 8'e Kalkınma Bankası ortalaması 3,5 dâhil mi, değil mi? Dâhil diye düşünüyorum ben, dâhil mi, değil mi, bunu sizden duymak istiyorum. Tabii bu önemli bir konu.

Bir de az önce onu söyleyecektim ben, bu az önce görüştüğümüz konuyu, işte otelin değeri falan. Şimdi, biz otelin arsasına ipotek koyduk, otelin kendisiyle ilgili bir ipoteğimiz var mı üst yapıyla ilgili yani bunun değeri 60 milyon olabilir ama arsanın mahkeme kararına göre 5,6 milyon ipotek değerimiz bizim, mahkeme kararına göre. Her ne kadar banka bunu yüksek belirlemişse de onu kendi elemanlarının ekspertiz raporlarını şey yapmışsa da onun ne kadar hukuki olduğunu bilmiyorum. Yani

şimdi, ortada bir otel var ama biz oteli sattığımız zaman belki arsa ipotek değeri kadar bize bir pay düşer, otelin 60 milyon olması bizim buradan pay alacağımızı gösterir mi? Bir de bunu öğrenmek istiyorum. Zira bizim ipotegimiz arsaya, üst yapıya değildir, bir de bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Tor.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdür, aslında ben biraz yapısal durumla ilgili de bir iki şeyi sormak istiyorum. Yani kamu iktisadi teşebbüslerinin var olmalarının geçmişte bir ihtiyaca binaen olduğunu dolayısıyla genel ekonomi içerisinde de bunların önemli işlevlerinin olduğunu biliyoruz. Zaman zaman belki biz burada Komisyon olarak da bu işlevleri de sorgulamamız gerekiyor. Belki çok detaylara inerek operasyonel bazda yapılan değerlendirmeler daha çok zamanımızı alıyor buradaki değerlendirmelerde ama şimdi şöyle makro olarak bir değerlendirme yapmak gerekirse esas sizin bilanço yapınızdan şunu hemen görmek mümkün: Bir kredi alıyorsunuz, bu krediyi de plase ediyorsunuz. Aldığınız kredinin yaklaşık tamamına yakını plase oluyor. Yine sizin 2016 Haziran rakamlarına baktığımızda yüzde 80'in üzerinde aktif içerisinde kredilerin payı olduğunu görüyoruz. Şimdi, tabii diğer aktif kalemlerin önemli bir kısmı da öz kaynakla finanse ediliyor yani burada öz kaynak açısından bakıldığında o finansal kaldıraç oranı dediğiniz oranın son derece düşük olduğunu ve öz kaynağın hiç de kuvvetli olmadığını görüyoruz. Pasif maliyeti açısından baktığınızda, kaynak maliyeti açısından baktığınızda kredilere ödenen faizlerin kredilerden alınan faizlerle mukayesesine baktığınızda ciddi bir fark var. Yani yüzde 30 civarında kredilerden aldığımız faizin yani faiz gelirlerinizin faiz giderlerine ayrılan kısmı yüzde 30, yüzde 60'ını da faaliyet giderlerinden karşılıyoruz yani bu açıdan bakıldığında yani faizin üzerine bir faiz ilave ederek bununla yine bize kanunda, yasada, kanun hükmünde kararnamede söylenen o işlevleri yerine getirmeye çalışıyoruz. Yani ben bunu samimiyetle sormak istiyorum. Yani bunu ne ölçüde başarabiliyoruz, etkinlik anlamında soruyorum. Yani sorgulama yani kurumun varoluş, devam etme gerekçesi, devam edecekse bu yapının ona uygunluğunu sorgulamak anlamında soruyorum. Yani buradaki rakamlara baktığınızda yani ciddi bir yapısal düzenleme veya böyle bir kurumun işlevlerinin hâlâ ihtiyaç ya da gerekli veya işlev değişikliği olup olmaması konusunda ne düşünüyorsunuz? Bir yeniden yapılanma konusunda bir öneriniz var mı, bir çalışmanız var mı? Ben bunu öğrenmek istiyorum ve normal yönetim giderlerinin kat kat faiz marjını aşan yani gelir ve giderdeki o farklılığı aşan bir oranda olduğunu düşünüyorum. Bu rakamların yüksekliği nedir, doğal mıdır, değil midir? Ben bunu diğer kalkınma bankalarıyla bir karşılaştırma imkânı bulmadım ama şeyin çok yüksek olduğunu düşünüyorum. Yani o konuyla ilgili bir değerlendirme mümkün olabilir mi diye sorma ihtiyacı duydum.

Bunun dışında tabii, yine işlevlere baktığınızda sermaye piyasasının gelişmesi bu anlamda Türkiye için son derece önemli. Biz hep onu söylüyoruz, biz çok kurumlara bu noktada önemli görev ve işlevler yüklüyoruz fakat bunun ölçümlemesi konusunda, ölçülmesi konusunda da hep yetersiz kalıyoruz, nitekim bu kurumumuzun da böyle bir görevi var. Bu noktada yapılan herhangi bir şey var mı, sermaye piyasasının gelişmesi noktasında kurumun işlevi nedir? Daha önce burası DESİYAB'tı, biliyoruz çok da köklü bir kuruluş, daha sonra işte bir kanun hükmünde kararnameyle Türkiye Kalkınma Bankası olarak değiştirildi. Görev noktasında da, sektör noktasında da alanı biraz açıldı, sanayinin dışında diğer sektörleri de... Diğer sektörlerde görüyoruz ki son yıllarda belki kalkınmanın bir lokomotif olma ya da ihtiyacın o alanda daha belirgin olması münasebetiyle enerji sektörüne bir kayış önemli ölçüde gözüküyor. Ama diğer sektörlerin, özellikle turizm sektörünün oransal olarak hâlâ ben düşük olduğunu da düşünüyorum, gerçi turizm sektörüyle ilgili yaşanan olaylar da var, operasyonel anlamda ama daha

önce Turizm Bankasının devredildiğini de buraya düşünecek olursak diğer sektörlerin gelişmesi ya da diğer sektörlerle doğru yönelme konusunda herhangi bir plan, proje var mı? Bir de tarım sektörü konusunda bir engel var mı yani tarım sektöründe de, enerjiyi birleştirerek, işte yenilenebilir enerjinin kullanıldığı faaliyetlere yönelik herhangi bir şey düşünüyor musunuz?

Çok teşekkür ediyorum, bunlara şimdi eğer kısaca cevap verebilerseniz dinlemek isterim değilse yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karakaya.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, Kalkınma Bankası. Kalkınma Bankası bir mevduat bankası değil, şubeleri yok, ne yapıyor? İşte yurt dışından bulduğu kredileri Türkiye’de ihtiyacı olan sektörlerle kullandırıyor. Buna da baktığımız zaman yüzde 75’i sanayiye kullanılmış, onun içerisindeki en büyük oran da sanayi diye adlandırılan enerji, diğerlerine baktığımızda da çok ciddi bir kullanım olmadığını sektörler arasında görüyoruz, yüzde 24’ü hizmet sektörü.

Kalkınma deyince aklımıza üretim gelir arkadaşlar, tabii üretim için enerji gerekiyor ayrı konu ama Kalkınma Bankasının tek amacı da sanayi deyince akla enerji gelmemeli. Rakamlara baktığımızda, diğer ülkelerin kalkınma bankalarıyla karşılaştırdığımızda Türkiye’deki Kalkınma Bankasının bu anlamdaki işlevini yerine getirmediğini görüyoruz, yetersiz kaldığını görüyoruz. Şimdi, yetersiz kalırken de bu verimsizliği Sayıştay raporunda personele bağlamış, şimdi merak edeceksiniz “Nerede böyle bir şey?” diye, isterseniz okuyayım ama. Diyor ki: “Personel fazlalığı, işte verimlilik konusunda sektörün gerisinde kaldığı sonucuna ulaşmaktadır.” İş kapasitesine göre personelin fazla olduğu, personeli de yıllar itibarıyla düşmüş aslında 2014 rakamlarına göre 600 küsurdan -635 miydi tam hatırlayamıyorum rakamı ama- düşmüş personel 555’lere en son Genel Müdürün yaptığı tanıtıma baktığımızda, sunduğu sunuya baktığımızda düşmüş ama verimlilik artmamış. Şimdi, diğer kalkınma bankalarında 2014 yılı sonu itibarıyla personel başına düşen aktif tutar 5,8 milyon TL iken bizim Kalkınma Bankasında 5,8 milyon TL iken yatırım bankalarının ortalaması 15,3 milyon TL yani 3 katı kadar bir rakam var diğer kalkınma bankalarının personeli. Demek ki bunu şöyle bir böldüğünüz zaman personele belki rakam küçük görünüyor, personel fazla gibi görünüyor ama yatırım olayı çok büyük boyutlara ulaşmadığı için, Kalkınma Bankasının ekonomiye katkı sunma anlamında yetersiz kaldığı için bu rakam tabii küçük, bunu da Sayıştay anladığım kadarıyla verimsizliği personele bağlamış. Personele değil aslında raporlara baktığınız zaman bankanın iyi yönetilmediğini görüyorsunuz. Diyeceksiniz ki nereden çıktı bu? Evet, bir şirketin iyi yönetildiğini nereden bakarsınız arkadaşlar? Fiks masraflarına bakarsınız, sabit masraflarına bakarsınız, değişken masraflarına bakarsınız, bunları nasıl kullandığına bakarsınız. Bu banka olduğu için gelecek yıllla ilgili projeksiyonuna bakarsınız, ayırdığı kredinin veya kullanacağı kredinin projelendirmesine ve ne kadarının gerçekleştiğine bakarsınız, yine giderlerinin ne kadar gerçekleştiğine bakarsınız, başka hiçbir mali analiz tablosuna bakmanıza gerek yok. Bir şirketin verimli olup olmadığını görebilmek için başka hiçbir tabloya gerek yok, hemen tabloyu bulmam lazım şimdi.

Bakın şimdi, giderlere baktığımızda, giderler tablosu diyor, bakım onarım giderleri: Şimdi, ilk ödeneye bakıyorum 7 milyon 307 bin lira, gerçekleşen 564 bin lira. Sapma ne kadar? 92,3. Taşıt aracı giderlerinde sapma yüzde 32, sigorta giderlerinde sapma yüzde 75, ısıtma, aydınlatma, su giderlerinde sapma yüzde 35, haberleşme giderleri yüzde 12, basılı kâğıt ve kurtasiye giderlerindeki sapma yüzde 46, reklam, ilan giderlerindeki sapma yüzde 87, temsil ve ağırlama giderlerinde... Aslında bir önceki yılın gerçekleşenin üzerine yüzde 10 koysa ve bunu hedefliyoruz dese bu sapma rakamlarına rastlamazsınız. Bir projeksiyon yapmış gelecek yıllla ilgili bankanın daha verimli çalışabilmesi için,

daha aktif olabilmesi için ya da iyi yönetilebilmesi için bir projeksiyon yapıyorsanız değil mi? Şimdi, bunu özel sektörde nasıl yaparlar biliyor musunuz? Eylül ayında yaparlar bunu, her yönetici için alt alta yazarlar, sıralamasını yaparlar. Bir, bir sonraki sene şunu gerçekleştirecek, bu 100'ün içerisindeki gerçekleştirme oranı atıyorum yüzde 30. İki, yüzde 20'lik bir gerçekleştirme oranı 100'ün içerisinde, 5 tane madde sayarlar. 5 tane maddeden yüzde 50'nin altında kaldığınız zaman, yüzde 50 civarında kaldığınız zaman seni kapının önüne koyarlar. Yüzde 70 yaptığınız zaman bu 5 tane gerçekleşmenin yüzde 70'ini gerçekleştirdiğin zaman "Aferin sana." derler, yüzde 70'in üzerine geçtiğin zaman da inisiyatif denen ödüllendirme yaparlar. Şimdi, bakıyoruz nasıl ödüllendirme yapacağız biz burada? Daha ilginç, kredi rakamını söyleyeyim hemen ben size, kredilerdeki gerçekleşme oranını programda öngörülen 1 milyar 407 milyon 813 bin TL, gerçekleşme oranı 676 milyon TL, sapma yüzde 52. Şimdi, böyle bir bankanın Türkiye'deki üretimi, böyle bir bankanın Türkiye'deki sanayiye, böyle bir bankanın Türkiye'deki reel sektörü organize etmesi, onlara katkı sunması, onları geliştirmesi mümkün mü? Değil tabii onun için de Türkiye'de üretim falan gelişmiyor arkadaşlar, kimse kimseyi kandırmasın.

Neye yüklenmişler? Söyleyeyim ben size, enerji sektörüne. Hadi şu aklınıza gelebilir: "Enerji sektörüne yüklenince termik santral yaptırıyorlar bunlar 1.200 megavat gücünde bir termik santral yaptırıyorlar, buna katkı veriyorlar, enerji ihtiyacı var." diyebilirsiniz. Ya da büyük hidroelektrik santrali, baraj tipi bir hidroelektrik santrali yaptırıyor diyebilirsiniz. Aynı Urfa'daki otel nasıl siyasi tandanslıysa ertelenmesi, ötelenmesi, gözardı edilmesi, arkasında bir siyasi güç varsa. Söylemeyeceğim, adını da anmayacağım, hiç önemli değil, Mehmet Ağabey de biliyor zaten. Aynı enerji sektöründeki kullanımları da bu tür olduğu için böyle bir durumla karşı karşıyayız. Şimdi, diyeceksiniz ki: "Yahu ne güzel, işte enerji sektöründe iş yapmış." Şöyle bir topladım, toplamda 3.242 megavatlık bir enerji üretimi sağlamış verdikleri kredilerle. Bu 3.242'nin toplamı 1.090 tane işletme tarafından, 1.090 tane şirket tarafından, 825 adet bir tane, -165 aynı şirketlere yapmış olabilir, onu bilemiyorum tabii- 1.090 tane işletmeye 3 işletmenin üreteceği enerji 3.242 megavatsaat. Baktığınız zaman bir işletmeye 3 megavatsaat düşüyor. Şimdi, buraya baktığınız zaman bir hidroelektrik santralinden, baraj tipli bir hidroelektrik santralinden bahsedebilir misiniz? Ya da bir ünitesi 350 megavat üreten termik santralden bahsedebilir misiniz? Ya da yine 350-400 megavat üreten nükleer santralden bahsedebilir misiniz? Bahsedemezsiniz değil mi. Neden bahsediyoruz burada? HES'ler. Hangi HES'lerden bahsediyoruz? Dere üzerine yapılan HES'lerden bahsediyoruz. Bu banka tutmuş Karadeniz'deki bütün dereleri köreltmesine vesile olmuş, kredilendirmiş. Ben daha önceki şeyde de bir çalışma yapmıştım, neredeyse yatırımın tamamını karşılamış. Öyle şahıslar, öyle şirketler var ki yatırım 10 lira, banka 10 lira krediyi vermiş. Devlet alım garantisi vermiş, hiç cebine para koymadan bir derenin üzerine gidiyorsun yatırım yapıyorsun, banka parasını veriyor, devlet alımını yapıyor arkadaşlar. Böyle bir yöntem yok, dünyanın hiçbir yerinde böyle bir yöntem yok, böyle kolay para kazanma yolu da yok. Devlet birilerinin çıkarlarına, birilerinin rant amaçlı beklentilerine hizmet ediyor ve bu hizmet böyle kalitesiz bir yönetimle yapılıyor.

İşte söylüyorum, ben biraz evvel, belki Genel Müdürüm alınabilir. Bu banka işini yapmıyor, niye yapmıyor? Örneklerini veriyorum, eğer işini yapmış olsa bir proje yaparsınız gelecekle ilgili, bir yılı sonrayı değerlendirirken bu kadar sapma gerçekleşmez. Dedim ya, bu kadar sapmayı yapan bir Genel Müdürü, bir personeli, bir yöneticiyi ikinci gün kapının önüne koyarlar. Herkes 657'ye sırtını dayamış yürüyor bu memlekette, ondan sonra 657'yle ilgili bir kanun geldiğinde kıyameti kopartıyoruz. Aynı banka kendi personeline bu kadar iyimser davranmıyor, orada teknik elemanlar var, bir personelin yetişmesi üç yıl beş yıl sürüyor, ekspertiz uzmanları var. Ama ne yapıyor? Onları genel idari hizmetler sınıfında sayıyor, emekli ederken 2.200'den emekli ediyor ama yöneticiler 3.600'den emekli olup daha rahat şartlarda yaşıyorlar ya da birtakım imkânları kendilerine sağlıyorlar, birçok örnek var bunlarla ilgili.

Arkadaşlar, Kalkınma Bankası Türkiye'nin itici gücü olmalı. Şimdi, örnek versinler bana, şu üretim tesisine şu ihracatı yapan bir üretim tesisine yapılmasına katkı sunduk desinler. Yok, böyle bir şey. Nereye? Derelerin üzerine yapılan HES'lere katkı sunmuşlar, bununla övünüyorlar. Bakın, Afşin-Elbistan'da 8 bin megavatlık elektrik üretecek kömür var, termik santralde üretilen kömür var, orası kömür bölgesi. O HES'ler yanlış, siz bu yanlışlara katkı sunuyorsunuz hem de birilerinin cebine oluk oluk paralar aktararak. Yahu, 1.000 tane işletme yapılmış, 1.090 tane işletme yapılmış ürettiği elektrik 3.200 megavatsaat. Ya, arkadaşlar yapmayın bunu ya. Bir termik santralin minimum 350 megavatsaat enerji ürettiği yani 10 tane ünite demektir, en azından 4 üniteli çalışıyor termik santraller. Şimdi, bu banka diyoruz ki Kalkınma Bankası. Eğer bu bankaysa bu ülke kalkınacaksa ben hiçbir şey bilmiyorum. Bu bankayla bu ülke kalkınmaz, bu yönetimle de bu ülke kalkınmaz. Bu kadar net söylüyorum. Başka şeyler de var. Baktığın zaman başarı sayılabilecek bir şey yok.

Acilen bankanın yönetiminin bir şekilde halledilmesi gerekiyor, gerçekten Türkiye'nin önünü açacak, yatırımlara imza atacak, cesaretle imza atacak, bizim de burada alkışlayacağımız bir yönetimin gelmesi gerekiyor diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Akar.

Evet, Sayın Dağlı, buyurun.

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, sektörün içinden gelen biri olarak Sayın Akar'ın söylediklerinin birçoğuna katılıyorum ben. Bu yönetimle dediği için bizden bahsetmiyor herhâlde Sayın Akar, yönetim derken ülke kalkınmaz, o yine bankayla ilgilidir.

Şimdi, şuna bakarım ben de, bir ekonomist olarak şuna bakarım: Bir yatırımcı yatırım yapacağı zaman Kalkınma Bankası aklına geliyor mu? Sizce geliyor mu? Bence gelmiyor çünkü Kalkınma Bankası maalesef hiçbir yerde, hiçbir ilde gidip kendisini anlatmıyor. Şu yapılan HES'ler de Kalkınma Bankasının belki son dönemde itibarını kurtarmış olabilir ama onlar inanın sizin pazarlama alanınızda değil. Birisi yapmış, o ona söylüyor, o ona söylüyor çünkü bu ruhsatlar hep aynı elden çıkıyor yani DSİ ağırlıklı, oradakiler de biliyor ki Kalkınma Bankası buna destek vermiş birkaç firmaya ve siz de çok rahat teminat mektubu istiyorsunuz başka bankadan ve bu teminat mektubu karşılığında bu HES'lere katkı sağlamış.

Bu rakamlar gerçekten çok komik yani Kalkınma Bankası gerçekten yatırımı destekleyecekse, sanayiye destekleyecekse sahada bir kere kendini anlatması gerekiyor. Ben Kalkınma Bankasını sahada görmedim. Ne zaman? HES'ler olduktan sonra, birkaç HES yapan, “İşte mektup vereceğiz Kalkınma Bankasına, oradan da bu HES projesini yapacağız.” diye bundan bahsetti. Ben Sayın Genel Müdülden şunu rica ediyorum: Misyonunuzu ve vizyonunuzu geliştirmek için nasıl bir projektör ayarladınız ve ne planlıyorsunuz? Bunu ben yazılı istiyorum, bir.

İkincisi, bir yerde sıkıntı varsa bir işletmede önce personel göze batmaya başlar. Bakın, personelle ilgili yazılan da tamamen bankanın hacminin küçük kalmasından dolayı... Bir işletme küçülürse çalışan personeller hemen “Yahu bunları çıkaralım da, azaltalım da...”

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Dünyanın her yerinde böyledir, beyaz yakalılar mavi yakalılara giderler maliyetleri düşürmek için.

TAMER DAĞLI (Adana) – ...sistem buna döner. Bankanın yapması gereken hacmini büyütecek, hacimle beraber de personel sayısını.

Bu arada da ben Kalkınma Bankasındaki personeller ne kadar mutlu, bununla ilgili de sizden bir rapor istiyorum çünkü bankadaki personelin kariyer planıyla ilgili ve ücretlendirme yapısıyla ilgili ne çalışma yapıyorsunuz ve bugüne kadar ne yaptınız? Bununla ilgili de istiyorum çünkü orada çalışanların mutlu olmadığını biliyorum ben.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum Sayın Dağlı.

Sayın Genel Müdürüm, son sözü de vermeden önce cevaplamamız gereken sorular varsa hazırda hemen cevaplayabilecekleriniz, onların cevabını alalım kısa kısa.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Sayın Başkan, konuşmamın başında belirttim, 160 milyon sermayesi olan bir banka 5 milyarın üzerinde bir kredi vermiş. Bugüne kadar devlete ödediği 110 milyon yani sermayesinin 110’ununu da gerisin geri devlete vermiş.

Kalkınma Bankası ne? Kalkınma Bankası yurt dışı kaynaklardan kredi alıp yurt içine veriyor yani yurt dışı bankaların bize koymuş olduğu kısıtlar nedeniyle yapabildiğimiz işin boyutu onlar tarafından belirleniyor, konusu onlar tarafından belirleniyor. Onun için biz dedik ki “Bizi Kalkınma Bankası hâline getirin.” dünyadaki örneklerini araştırdık ve bu konudaki önerilerimizi de sunduk, Hazinemizde de bu yasal değişikliğimiz gündemde. Şimdi, sermaye artışıımız konusunda karar verildi, o da nedir? Kayıtlı sermayemiz 500 milyon, ilk başta ona çıktı, Hükümetimiz de, karar vericiler de bankanın bu konuda iş yapabilir hâle gelmesi için gerekli atılımları yapıyor.

Bu nedir? Yönetimden kaynaklanan bir şey değil, Kalkınma Bankası olarak görev alması gereken sahalarda bugüne kadar görev verilmemiş, bundan sonra veriliyor, verilecek ve Kalkınma Bankası güzel bir noktaya gelecek. Ama şu anki şartlarla bugüne kadar olan şartlarda nedir? Bu Kalkınma Bankası, sorulardan birisi sermaye piyasasının geliştirilmesi, 95 tane şirket kurmuş, ilk sermaye piyasasında bu şirketlerin satışını, halka arzını gerçekleştirerek halka arzı ilk yapan ve sermaye piyasasını geliştiren banka, tarihimiz buradan geliyor. Ama belirli bir dönem nedir? Kaynaklardan biri diyor ki “Toplam 50 milyon olan projeye sen girebilirsin.” diyor, “Benim sana verdiğim paradan oraya verebilirsin.” Ne kadar verirsin? “Ancak 25 kısmını değerlendirirsin, 12,5 milyon verebilirsin. 25 milyonluk projede de 7,5 milyon verebilirsin.” diyor. Benim büyük bir şey yaptırmaya, o kadar büyüklere de her zaman kaynaklarım müsait değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Planlamayı nasıl yapıyorsunuz Sayın Genel Müdür, 1.400 koyuyorsunuz 600 gerçekleştiriliyor, planlamayı neye göre yapıyorsunuz?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Orada bir taraftan da biz kamuyuz, onu yazılı olarak arkadaşlar ne olduğunu açıklasınlar, onun da bir gerekçesi vardır Sayın Vekilim, o bilmeden yapılan bir şey değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bilerek yapıyorsunuz.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Yok, bilerek yapıyor demiyorum, bakın...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben onu geçtim.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Bakın, burada ben onun tartışmasına girmeyeceğim Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hepsi sapmış. Bu sapma olmaz, böyle bir sapma olmaz. Yüzde 10, 5 kabul edilir, artı eksi, 20 de kabul edilir.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Bakın, onun yazılı cevabını arkadaşlarımız verecekler. Sürekli eksi zaten planlamada da. Yazılı cevabını arkadaşlar versinler.

FETÖ'den herhangi bir firmamız yok, peşin şey yapıyorum. Geri kalanlara cevap zaten yazılı olarak verilecek. Bizim müşterilerimiz arasında el konulmuş, hakkında işlem yapılmış bir müşterimiz söz konusu değil.

Pazarlama ve tanıtım konusunda da gayretlerimiz sürüyor.

TAMER DAĞLI (Adana) – Serel Enerji, riski devam ediyor mu?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Geçen sene kapandı Sayın Vekilim.

TAMER DAĞLI (Adana) – Kapanmaz diye TMSF'ye geçti de onun için sordum.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET BUÇUKOĞLU – Kapandı o. Geçen sene biz mektubu tahsil ettik.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, teşekkür ediyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, bu soruların yazılı bir şekilde on beş gün içerisinde -değerli arkadaşlarımız notlarını almışlardır- cevaplarını istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, şimdi her iki yıla ilişkin raporların sonuç bölümünü okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Sonuç:

Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin kendi yönetim kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 36.621.001,76 lira net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Devam edelim.

Sonuç:

Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin kendi yönetim kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 46.903.273,86 lira net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Böylelikle Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

3.- Kalkınma Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, çalışmalarımıza Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Şimdi, kısa bir sunum yapmak üzere Sayın Genel Müdüre sözü veriyorum, buyurun.

KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ BAHATTİN SEKKİN – Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcileri; 1997 yılında kurulan ve on üç yıl sermaye piyasalarında faaliyet gösteren şirketimizin faaliyetleri yönetim kurulumuzun aldığı kararla 8/10/2009 tarihi itibarıyla geçici olarak durdurulmuştur.

Daha sonra Sermaye Piyasası Kurulunun 13/11/2009 tarihli toplantısında şirketimiz faaliyetlerinin bir yıl süreyle geçici olarak durdurulması şeklinde karara bağlanmış ve bu süre içerisinde yeniden faaliyete geçmek veya yeni bir aracı kurum kurulması amacıyla kurula başvuru yapmadığımız takdirde tüm yetki belgelerimizin iptal edileceği tarafımıza bildirilmiştir. Bunun üzerine yönetim kurulumuz şirketimizin “alım satım aracılığı yetki belgesi” ile “türev araçların alım satımına aracılık yetki belgesi”nin satışına karar vermiş ve yapılan ihalede en yüksek teklifi veren Eurofund Holding Limitet Şirketine satılmıştır. Satış işlemi, SPK’nın 16/12/2011 tarihli toplantısında onaylanmıştır.

Şirketimizin hâkim ortağı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi 29/2/2012 tarihli yazılarıyla şirketimizin tüzel kişiliğinin sona erdirilmesini teminen yasal tasfiye sürecinin başlatılması talebinde bulunmuştur. Şirketin tasfiye edilmesine ilişkin talep 20 Mart 2012 tarihinde yapılan olağan genel kurul toplantısında görüşülmüş ve tasfiye kararı alınmıştır.

27/3/2012 tarihinde tescil edilen genel kurul kararı 2/4/2012 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde yayımlanmıştır. Bilahare tasfiye memurlarımız tarafından borçlulara ve alacaklılara yönelik resmî duyurular yapılmış ve şirketin tasfiyesine yönelik işlemlere başlanılmıştır.

2014 yılı sonu itibarıyla şirketimizin tamamen likit ve öz kaynaklarımız 6,8 milyon liradır.

Faaliyette bulunmadığımız 2013 yılı yasal mali tablolara göre 232 bin, 2014 yılı ise 365 bin lira kârla kapatılmıştır.

En son 2015 döneminde de bilanço kârımız ise 599.728 liradır.

İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda şirketin tasfiye işlemlerinin sonuçlandırılmasıyla ilgili gerekli işlemlere devam edilmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi kurumun 2013 yılına ait önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2013 yılına ait 2 tane önerisi bulunmaktadır. 1’inci öneri aynı zamanda 2014 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir, okutup birlikte işleme alacağız.

Öneri 1:

20/3/2012 tarihli Genel Kurulunda tasfiye kararı alınan ve 27/3/2012 tarihinde tasfiye kararı tescil edilen Tasfiye Hâlinde Kalkınma Yatırım Menkul Değerler AŞ’nin tasfiye işlemlerinin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda sonuçlandırılması.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdür.

KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ BAHATTİN SEKKİN – Tasfiye memurluğumuz Tasfiye Hâlinde Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin tasfiye işlemlerini ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda bir an önce sonuçlanması için çalışmalarına devam etmektedir.

2016 yılı itibarıyla şirketimiz tamamıyla likit olup sadece devam eden davalar mevcuttur. Şirketin açılan 9 adet davadan 5 tanesi sonuçlanmış, hâlihazırda devam eden 2 adet müşteri davası ve 2 adet de personel davası vardır. Bu davalara ilişkin süreç devam etmekte olup şirketin anlaşmalı avukatı tarafından yakından takip edilmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi madde hakkında oylamaya geçiyoruz.

2013 yılının gündemden çıkarılmasını, 2014 yılında ise izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ
BAHATTİN SEKKİN – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine
getirilmesi için azami gayret gösterilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...
Kabul edilmiştir.

Şimdi kurumun 2014 yılına ait önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2014 yılına ait 2 önerisi bulunmaktadır.

1'inci öneri hakkında karar vermiştik.

2'nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ
BAHATTİN SEKKİN – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine
getirilmesi için azami gayret gösterilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul
etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Her iki yıla ait önerilerin görüşmeleri sona ermiştir.

Şimdi, kurumla alakalı öneri ve görüşlerin dile getirilmesi ve soru-cevap işlemi için geneli üzerinde
görüşme açıyorum, talep eden Komisyon üyelerine söz vereceğim.

Sayın Genel Müdürüm, Komisyon toplantınızda Komisyon üyelerimizin yönelttiği sorulardan
cevaplandırılması hazırlık gerektirenlere toplantı tutanaklarının tarafınıza tebliğinden itibaren on beş
gün içerisinde yazılı cevap verilmesi gerekmektedir.

Değerli arkadaşlar, şimdi söz isteyen varsa üyelerimizden...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hâlihazırda devam ediyor mu bu 2013, 2014...

BAŞKAN – Tasfiye hâlinde.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 2016'da 4 dava bitmemiş mi?

BAŞKAN – Evet Sayın Genel Müdür...

KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ
BAHATTİN SEKKİN – Sayın Başkan, sayın üyeler; bu davaların 2'si geçtiğimiz yıl içinde sonuçlandı,
1'isi de bu yıl sonuçlandı. Şu anda kalan 4 ve en son durumu aktardım size.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 2016'da 4 tane...

KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ
BAHATTİN SEKKİN – Evet.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi her iki yıla ilişkin raporların sonuç bölümünü okutup genel görüşlerinize
sunacağım.

Buyurun.

Sonuç:

Tasfiye Hâlinde Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 20/3/2014 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 232.589,29 kârla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

Sonuç:

Tasfiye Hâlinde Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 29/4/2015 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 365.832,38 kârla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşe sunulmuştur, teşekkür ediyoruz.

Böylelikle Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

4.- Arıcak Turizm ve Ticaret AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, çalışmalarımıza Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleriyle devam ediyoruz.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Çok kısa bir sunum alalım Sayın Genel Müdürüm.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Sayın Başkan, sayın üyeler, sayın katılımcılar; Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi, Türkiye Kalkınma Bankasıyla hem kredi hem de iştirak ilişkisi olan bir şirkettir. Arıcak AŞ 1987 yılında İstanbul’da kurulmuş ve Çalış Fethiye’de 124 oda 256 yatak kapasiteli bir otel yatırımı gerçekleştirmiştir.

Kalkınma Bankası 1990 yılında yüzde 51,02 pay oranı 3.750 TL ile şirkete iştirak etmiştir. Banka bu paylarını 1998 yılında şirket ortağı Hasan Arıcak’a satmış fakat alıcı ödemelerini yerine getirmemiş, 1998 ile 2004 yılları arasında bankanın payları dava konusu olmuş ve banka şirket yönetimi dışında kalmıştır.

2006 yılında otelin satışı için 2 defa ihaleye çıkılmış fakat alıcı çıkmamıştır. 2007 yılında otelin kiralınması için yapılan ihale sonuçsuz kalmıştır. Uzun yıllar bakımsız kalan, zaman zaman çalıştırılmayan otel gerekli tadilat ve ilave yatırımın yapılması şartıyla ihale sonucu 20/8/2007 tarihinde kiraya verilmiştir. 2 milyon 719 bin 858 TL tutarında bir yatırımla otel dört yıldızlı vasıf olarak 153 oda, 326 yatak kapasiteyle hizmet verir konuma ulaşmış, yapı kullanımına ilişkin yasal sorunlar çözülmüştür.

Kiracı, şirketle karşılıklı olarak kiralama sözleşmesinin feshi, alacak, haciz ve tahliye davaları açılmıştır. Şirketimizin kredi borcu nedeniyle Türkiye Kalkınma Bankası alacaklarından dolayı otelimizin icraya satışını talep etmiş, 15 milyon TL muhammen bedel üzerinden yapılan satış Türkiye Kalkınma Bankasına kalmıştır. Şirket ortağının açtığı ihalenin feshi davası 12/7/2016’da sonuçlanmış, Yargıtay tarafından feshedilmiştir.

Türkiye Kalkınma Bankası tarafından Ankara 12. İcra Müdürlüğünün 2002/69 sayılı dosyasından banka ipotekli ve bu dosyadan hacizli otelimizin satış hazırlığına başlanmış –bu yeni bir bilgi, raporda yok- bugün itibarıyla satış kararı alındığı öğrenilmiş, Fethiye İcra yazılmıştır, haciz üzerinden satış başlayacaktır.

Saygılarımızla arz ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Satış gerçekleşirse gelecek toplantıda...

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – İpotek yoluyla banka yaptı, nihayet dört yıl sürdü, banka aleyhine sonuçlandı. Bu yeni haciz yoluyla satışın işlemleri başlatıldı. 15 milyon 500 bin TL değer tespit edildi mahkemece, yeni 2015 yılında. Bu değer üzerinden satışa çıkarılacak.

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamamen Kalkınma Bankasına geçti değil mi şimdi bu otel?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Şimdi, şirketin 18 tane dava ve icra takibi var. Bunların yarısı kiracıyla, yarısı küçük ortaklarla. Bir Yargıtay davamız var, 2004 yılındaki sermaye artırımına ilişkin. Eğer o Yargıtayda aleyhimize sonuçlanırsa yüzde 51,02 olacak payımız, bugün itibarıyla yüzde 99.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Benim şeye kafam takıldı: Şimdi, otelin kiraya verilme sürecinde kira sözleşmesinde otelin tadil edilerek kiraya verilmesi kararlaştırılmış ve kira bedeli olarak da yıllık 150 bin TL artı 126.775 dolar olarak. Bugünkü kurda çevirdiğiniz zaman yaklaşık 525 bin lira falan yapıyor. Beş yıllık bir sözleşme yapmışsınız ama harcadığınız para kadar değil kira sözleşmesi. Değil mi, doğru mu söylüyorum? Yani otelin tadilatı için harcadığınız para kadar değil. 2 milyon 719 bin 858 lira harcamışsınız, kaba bir hesapla 2 milyon 625 bin lira kirayı alabilirseniz, beş yılda gelecek kira bu yani otel tekrar eski hâline dönüşecek aslında beş yıl kiracı kullansa, değil mi? Aşağı yukarı o noktaya gelir, beş yıl hiçbir tadilat yapmadan kiracı kullandığı zaman harcadığınız para kadar da görünmüyor.

Bir de kiracıdan 1 milyon 987 bin 289 lira icra takibi başlatmışsınız.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Evet, 2 tane takip var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Nedir bunun sonucu? Aldınız mı parayı yoksa devam ediyor mu?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Devam ediyor. Yani şöyle bir...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teminat olarak tabii beş yıllığın teminatı olarak da yanılmıyorsam 708 bin lira bir para almışsınız. Yani kirayı karşılayacak teminat var mı, başka bir teminat?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Yok.

Şimdi burada çok ayrıntılı yazmadık ama bu şirketin... Yapı kullanma izin belgesi yoktu otelin. Problemleri olan bir şirket ve uzun yıllar kapatılmış bir şirketti.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ruhsat da verilmemiş.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Ruhsat verilmedi.

Dikkat ederseniz 2006'da 2 defa satmaya çalıştık, satamadık, 1 defa daha çıktık. Bir şirket geldi Gaziantep'ten, 708 bin lira teminat mektubu vererek... Biz iki yıllık kira olarak düşündük ve kalan bütün yatırımları yapmak şartıyla. Çünkü şöyleydi: Bu 3 milyon TL'yi şirket kendi harcadı. Yani o günkü kur 1.186 liraydı, yaklaşık 2 milyon dolar. Yani bugünkü kurla çarptığımızda –ben bugün hesapladım bunu- 7 milyon 200 TL'lik yatırım yapıldı, 2008 tarihinde yaptı. Fakat bu şirketin ortağı bu gücü sağlayamadı kendi, yüzde 100 iki kardeşi limitet şirket, dışarıdan yüzde 50 bir ortak aldılar, parası olan birisini getirdiler. Bu sefer kendi aralarında çekişme başladı. Bizim sorunumuz orada başladı. Bu kişi 3 tane dava açtı: "Beni kandırdılar, hem Arıcağın Anonim Şirketi hem kendi ortağım." diye, alacak ve

fesih davaları açtı. Bizim bu 2 tane icra takibimiz devam ediyor. Maalesef uzun sürüyor bu yargılama süreçleri. Yer konusunda... Örneğin, bizim kira sözleşmemizde, burada diyor ki: "Ankara asliye ticaret mahkemeleri yetkilidir." Davayı Antep'te açıyor. Biz üç senedir Ankara'ya getirmeye çalışıyoruz. Bunların hepsini getirdik ama mahkeme bu ortağın açtığı alacak ve fesih davalarını bekletme kararı alıyor. Bu birinci takibimiz, 2009'da başlattığımız lehimize sonuçlandı, onun da bir bekletme kararı var. Bir tahsilat yapmadık. 708 bin TL'lik teminat mektubumuza da bloke kondu, o alacak davasından dolayı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu hâlen kiracı mı orada, çalışıyor mu otel?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Biz beşinci yılda, 2012'nin sonunda ihtarname çekerek terk etmesini talep ettik. Biz ihtarnameleri çektiğimizde, icra takibi başlattığımızda ilk önce kabul etmiyor, itirazın iptali davası açıyoruz, arkasından haciz ve tahliye davası açıyoruz. İki dava da aynı şekilde devam ediyor ama maalesef bu davalar sonuçlanmadan oteli alamıyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hem ruhsat alamıyor hem Turizm Bakanlığından da başvurusu reddediliyor. Buna rağmen nasıl...

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Biz şu anda otelin, 9 bin metrekare üzerine oturmuş, belediyeden 126...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çalışma ruhsatı var mı?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Tabii. Yapı kullanma izin belgesi var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Faaliyet ruhsatı.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Onu da aldık, kendisi aldı onu kiracı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – "Yok" diye geçiyor da.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Şu anda çalıştırıyor, dört yıldızlı çalıştırıyor oteli.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Turizm Bakanlığı dört yıldız niye vermiyor? Raporda Turizm Bakanlığından da belge alamadığı belirtiliyor.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Şimdi, bir dönem biz harç masraflarını yatırdık, belediyeyle ilgili borçları da vardı, biz onu üstlendik şirket olarak. Kendisinin yatırması gereken paralar vardı, onları da yatırmadı kiracı şirket.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yapıdan kaynaklanmıyor da karşıdan mı kaynaklanıyor?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Şu anda 9 bin metrekare üzerine tahsisiz Çalış Plajı'nda tamamı şirkete ait, üzerinde hiçbir niza yok şu anda tapu olarak 326 yataklı şeyimizin.

Onların biz hepsini tescil ettirdik hem tapuda hem de belediye nezdinde izinlerimizi aldık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şu anda makul süreyi söylüyor, adam da kazandığını cebine koyuyor, öyle bakmak lazım.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR - O da şunu iddia ediyor: "Ben bu durumu bilseydim girmezdim. 7-8 milyon yatırım yaptım diye düşündük biz davayı." diyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sonuçta, size geçtiği takdirde kurumsal zararınız oluşmayacak, öyle mi diyorsunuz?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Biz burada şirketi temsilen bulunuyoruz ama hepimiz Kalkınma Bankası mensubuyuz. Biz banka ile şirket arasında bir dengeye gitmeye çalışıyoruz. Eğer küçük ortak, fesih davası sonuçlanmasaydı bankanın üzerine geçecekti borçlarına mahsuben. Biz şirketi TTK 376’ya göre tasfiyeye götürecektik otomatikman. O süreç temmuz ayında aleyhine sonuçlandı bankanın. Bugün itibarıyla satış kararı aldırdı, hacizli satış takibi, ipotek satışı reddolundu. Eğer gerçekleşirse banka borcuna mahsuben icraya girip satıştan oteli alacak, biz oteli devredeceğiz. Bizim öz kaynaklarımız, başka öz kaynağımız yok. TTK hükümleri çerçevesinde tasfiyeye götüreceğiz şirketi. Böyle bir dengede gidiyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, şimdi kurumun 2013 yılına ait önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2013 yılına ait 2 önerisi bulunmaktadır, 1’inci öneriyi okutacağım. Bu öneri aynı zamanda 2014 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyettir, okutup birlikte işleme alacağız.

Öneri 1:

Arıcak Anonim Şirketinin tek varlığı olan Aries Otel’in satışına dair ihalenin yargı kararıyla iptal edilmesi durumunda, kredi borcunun ödenmesi amacıyla satış işleminin tekrarlanması, Aries Otel’in satış işleminin hukuken geçerli kabul edilmesi durumunda, şirketin taraf olduğu davalara ilişkin devam etmekte olan hukuki süreçler dikkate alınarak tasfiye işlemlerinin başlatılması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürümüz, zaten cevabı hemen hemen verdiniz, isterseniz bir iki cümleyle daha ifade edin, ekleyeceğiniz varsa ekleyin.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Şirketimize ait Aries Otel’in Türkiye Kalkınma Bankasına devrini müteakiben şirketimizin mali yapısı ve hukuki durumu dikkate alınarak Türk Ticaret Kanunu’nun 376’ncı maddesi kapsamında yasal tasfiye sürecine girilecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu önerinin 2013 yılında gündemden çıkarılmasını, 2014 yılında izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm...

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR - Raporun ilgili bölümlerinde yer alan öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, kurumun 2014 yılına ait önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2014 yılına ait 2 önerisi bulunmaktadır. 1’inci öneri hakkında zaten karar vermiştik.

2’nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR - Raporun ilgili bölümlerinde yer alan öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, önerinin izlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, her iki yıla ait önerilerin görüşmeleri sona ermiştir. Kurumla alakalı öneri ve görüşlerin dile getirilmesi, soru ve cevap işlemi için geneli üzerinde görüşme açıyorum, talep eden Komisyon üyelerine söz vereceğim.

Sayın Genel Müdürüm, Komisyon toplantımızda Komisyon üyelerimizin yönelttiği sorulardan cevaplandırılması mümkün olan soruları cevaplandırın, mümkün olmayanları da size tebliğ edildikten sonra on beş gün içerisinde tarafımıza bildirin.

Söz isteyen var mı? Yok.

Şimdi, her iki yıla ilişkin raporların sonuç bölümlerini okutuyorum, genel görüşlere sunacağım.

Sonuç :

Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin 20/2/2014 tarihindeki kendi yönetim kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 612.864,51 kuruluş dönemi zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

Sonuç:

Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin 5/5/2015 tarihindeki olağan genel kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 526.646,96 kuruluş dönemi zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Böylelikle, Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Değerli arkadaşlar, bu kurumlar da bitti.

Şimdi, Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2012, 2013, 2014 yılı bilanço ve netice hesaplarını görüşmek için 3/11/2016 Perşembe günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.56

